

Slovenia

GLASILO SLOVENSKE
ŽENSKE ZVEZE V AMERIKI

The Dawn OFFICIAL
PUBLICATION
OF THE SLOVENIAN WOMEN'S UNION
OF AMERICA

83

SLOVENSKA ŽENSKA ZVEZA

Ustanovljena 19. dec. 1926 v Chicagi, Ill.
Inkorporirana 14. dec. 1927 v državi Illinois

Slovenian Women's Union of America

Organized Dec. 19th 1926 in Chicago, Ill.
Incorporated Dec. 14th, 1927 in the State of Illinois
Member of: National Council of Catholic Women

Duhovni svetovalec—Spiritual Advisor
Rev. Milan Slaje, 1709 E. 31st St., Lorain, Ohio

Glavni Odbor — Supreme Committee

Predsednica—President
Mrs. Marie Prisland, 1034 Dillingham Ave, Sheboygan, Wis.

I. podpredsednica First Vice President
Mrs. Frances Rupert, 19303 Shawnee Ave., Cleveland, Ohio

II. podpredsednica—Second Vice President

Mrs. Mary Coghe, 4517 Coleridge St., Pittsburgh, Pa.

III. podpredsednica—Third Vice President

Mrs. Mary Shepel, 5 Lawrence St., Ely, Minn.

IV. podpredsednica—Fourth Vice President

Mrs. Frances Raspet, 305 Spring St., Pueblo, Colo.

V. podpredsednica—Fifth Vice President

Mrs. Mary Markezich, 2809 E. 95th St., So. Chicago, Ill.

Tajnica—Secretary

Mrs. Josephine Erjavec, 527 No. Chicago St., Joliet, Ill.

Blagajničarka—Treasurer

Mrs. Josephine Muster, 714 Raub St., Joliet, Ill.

Nadzornice—Auditors

Mrs. Mary Otoničar, 1110 E. 66th St., Cleveland, Ohio

Mrs. Mary Lenich, 609 Jones St., Eveleth, Minn.

Mrs. Pauline Ozbolt, 2029 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Prosvetni odsek—Educational Committee

Mrs. Albina Novak, Urednica in upravnica "Zarje,"
1135 E. 71st St., Cleveland, Ohio

Mrs. Anna Petrich, 2178 Burton St., Warren, Ohio

Miss Gladys Buck, 10036 Ave. L., So. Chicago, Ill.

Svetovalni in porotni odsek — Advisory Board

Mrs. Frances Susel, predsednica, 15900 Holmes Ave.,

Cleveland, Ohio

Mrs. Ivanka Zakrnjsek, 6059 — 68th Rd., Ridgewood, N. Y.

Mrs. Marica Kopach, 1217 So. 61st St., West Allis, Wis.

Mrs. Anna Kamsen, P. O. Box 767, Forest City, Pa.

Mrs. Rose Jerome, 214 Grant Ave., Eveleth, Minn.

August
1943

1	Nedelja	7. pobinkoština
2	Pondeljek	Alfonz
3	Torek	Naj. trup. sv. Štefana
4	Sreda	Dominik
5	Četrtek	Marija Snežnica
6	Petak	Spremen. na gori
7	Sobota	Kajetan
8	Nedelja	8. pobinkoština
9	Pondeljek	Janez Vianney
10	Torek	Lovrenc
11	Sreda	Filomena
12	Četrtek	Klara
13	Petak	Kasijan
14	Sobota	Evžebij, Vigilija
15	Nedelja	9. pobink. Mar. Vne.
16	Pondeljek	Sv. Rok
17	Torek	Hijacint
18	Sreda	Helena
19	Četrtek	Ludovik
20	Petak	Bernard, opat
21	Sobota	Ivana Franč.
22	Nedelja	10. pobinkoština
23	Pondeljek	Filip Benicij, spoz.
24	Torek	Jernej, apostol
25	Sreda	Ludovik, kralj
26	Četrtek	Zefirin
27	Petak	Jožef Kalasanc
28	Sobota	Auguštin, škof
29	Nedelja	11. pob. Janez. Obgl.
30	Pondeljek	Roza Limanska
31	Torek	Rajmund, spoz.

Zarja

THE DAWN

URADNO GLASILO SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V AMERIKI
OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENIAN WOMEN'S UNION
OF AMERICA

Izhaja vsak mesec—Published monthly

Naročnina \$2.00 na leto. Za članice SŽZ \$1.20 na leto

Subscription price \$2.00 per year

Members of the SWUA \$1.20 per year

Office of Publication:

"ZARJA"

1135 East 71st St., Cleveland 3, Ohio

Editorial Office:

ALBINA NOVAK, Editor

1135 East 71st St., Cleveland 3, Ohio

Telephone: HENDERSON 1572

Entered as Second-Class Matter June 28, 1929, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of August 24, 1912.

ZARJA

SZZ

LIST ZA AMERIŠKE SLOVENKE

LETO XV. — ŠT. 8

AUGUST, 1943

VOL. XV. — NO. 8

Najvišja čast "Kraljica SŽZ" je bila poklonjena Mrs. Mary C. Terlep, blagajničarki podružnice št. 20, Joliet, Ill., v priznanje za zmago v zadnji kampanji. Mrs. Terlep se odlikuje med agitatoricami kot zmagovalka v štirih zaporednih kampanjah. Čestitamo!

SOVJETSKI REŽIM

MOSKOVSKO poslanstvo (*The Mission to Moscow*) je naslov filma, ki ga sedaj kažejo nekatera filmska gledišča. Omenjena slika je bila prirejena po knjigi z istim naslovom, ki jo je spisal bivši poslanik Zedinjenih držav v Moskvi Joseph E. Davies. Čital sem knjigo in videl tudi sliko.

V sliki "Moskovsko poslanstvo" je nagrmanenih toliko laži, pol-resnic in zvite komunistične propagande, da se mora človek vprašati, kako more takšen propagandni nestvor prepričati nekoga, ki ima vsaj ščepec zdrave razsodnosti in betvico znanja o boljševiski Rusiji. Da si moremo ustvariti vsaj kolikor toliko jasno sliko o Sovjetski Rusiji, človeku ni treba hoditi v Moskvo. Še boljše je, da ne gre kajti nikomur se še ni posrečilo, da bi smel neovirano opazovati življenje v Sovjetiji. Vsakemu obesi sovjetska policija na vrat spremjevalca, ki se ga drži kakor klop in ki mu pokaže, kar mu pač hoče pokazati. Zato pametni ljudje, katerim gre za objektivno resnico sploh ne hodijo v Rusijo, ako si morejo pomagati. In vendar so lahko mnogo bolj poučeni o razmerah v današnji Rusiji, kakor kak W. Willkie, ki je samo pogledal v Rusijo, pa že meni, da mu je vse znano o njej, ali celo bivši poslanik Davies, ki tudi ni več ruščine in je bil torej v vsakem oziru odvisen od ruskega tolmača, ki je bil obenem tudi član sovjetske policije. Kar čuditi se moramo nekaterim ameriškim časnikarjem, ki kolovratijo po sovjetski Rusiji, v družbi sovjetskih policajev, in povsod najdejo najlepše razpoloženje in največjo ljubezen do Stalina in njegove vlade. Pač težko bi pričakovali kaj drugega kakor ljubezen do Stalina, kadar so v bližini njegovi policiji.

Da dobimo kolikor toliko pristno sliko o sovjetski Rusiji, nam ni prav nič potreba hoditi v Moskvo po informacije. O tem predmetu je dovolj dobrih in zanesljivih virov, ki so vsakomur na razpolago, kateremu je kaj do resnice. Na razpolago so nam spisi katoličanov, protestantov in judov, spisi socijalistov in bivših komunistov, da celo bivših članov Stalinove strahovlade. Večini teh pisateljev sta caristična in sedanja sovjetska Rusija poznani, poznan jim je boljševiški pokret, ker so ga študirali, mnogi celo na licu mesta in lastni koži. Premnogokrat se mnenja v teh spisih križajo, mnogokrat tudi nasprotujejo, kar je popolnoma naravno, ako pomislimo, da so jih pisali možje tako različnih mnenj in svetovnih naziranj. Toda v enem so si vsi na jasnem: V Rusiji ni nikakšne demokracije po naših pojmih in Stalin ni

nikakšen dobrodušen stric Jože, ampak čisto navaden brezobziren in krvoželen tiran, kateremu je dobro vsako sredstvo, da le doseže svoj namen. V Rusiji ni torej nikakšne politične ali gospodarske demokracije, kakor nam hočeta to dopovedati g. Davies in njegova slika "Moskovsko poslanstvo." Politične ni, ker v Rusiji je danes samo ena stranka in to je: Stalin. Gospodarske ni, ker v današnji Rusiji poseduje vse država in to so zopet: Stalin in majhen krog njegovih satelitov. Bivši carji so posedovali ogromna posestva, vendar pa si niso prisvajali cele Rusije, kakor to dela sedanja boljševiška kluka. V sovjetski Rusiji ni nikakšne verske svobode: Do osemnajstega leta se po državnem zakonu ne sme mladine učiti nikake vere; potem pa je, naravno, ni več treba. V sovjetski Rusiji ni svobode tiska: Ves tisk je v rokah vlade, ki naravno ne bo pisala proti sebi. Ako samo v tem pogledu primerjamo carsko vlado s sedanjo komunistično, bi moral vsak komunist, kateremu gre za resnico (ako so takšni komunisti na svetu), dati prednost bivši carski vladi. Pod carji so premnogokrat ruski pisatelji neusmiljeno napadali korupcijo v državi in nič se jim ni zgodilo. V spomin mi prihaja igra "Revizor," Gogoljeva mogočna satira na tedanje rusko državno upravo. Pri premieri omenjene igre v peterburškem gledališču je bil navzoč tudi car, ki se je ves čas nezansko zabaval. Pač demokratsko v primeri s postopanjem sedanje sovjetske vlade, ki se smatra za nezmotljivo in nedotakljivo. V carski Rusiji je Stalin zakrivil več zločinov. Vse, kar se mu je zgodilo je bilo, da so ga za par let poslali v Sibirijo. Sedanji mogočnik Stalin ni tako prizanesljiv in tenkovosten — vsak otrok danes ve, da je za politični zločin, ali samo politično nasprotstvo v današnji Rusiji le ena kazen, namreč, krogla v glavo. Da je sovjetska Rusija z enako krvoženostjo kakor Nemčija, "krotila" premagane narode, vse to je zgodovinsko dejstvo, ki ga ne bo mogel nihče utajiti. Kakor je tudi zgodovinska resnica, da na stotisoč poljskih in finskih ujetnikov in ruskih inteligenčev in "upornikov" proti sedanjemu ruskemu režimu zdihuje v sovjetskih koncentracijskih taboriščih. Vse to je bridka resnica, katere se ne da olepšati s kakim "Moskovskim poslanstvom," niti s par lepimi govorji o "demokratski" Rusiji. G. Adamič, ki neprestano škili v Moskvo in istotako neprestano govorji o "teroru" pod bivšimi jugoslovanskimi vladami, naj bi si enkrat ogledal, recimo, oni znani moskovski proces in nam o tem povedal nepotvorjeno resni-

co. Ako je res takšen ljubitelj resnice in pravice, kakršnega se dela.

Potreba, da razčistimo ozračje in, da smo si na jasnem glede moskovskega režima, je danes večja kot kdaj prej. Naše zavezništvo v orožju s komunistično Rusijo se izrablja v to, da se širi Američanu popolnoma tuji in odvratni komunizem v tej deželi. Kako nevarna in prekanjena je igra komunistov je razvidno iz tega, da ji v svoji nevednosti in naivnosti nasedajo celo taki, od katerih bi po pravici pričakovati več razsodnosti in znanja. Sicer pametni, razsodni in trezni, toda, kadar se komunistični bazilisk zazre v nje s svojimi zloveščimi očmi, jih kar več ne poznamo. Saj si ne moremo predstavljeni, da bi hotel g. Willkie, ki tako rad kritizira predsednika in se mu nič ne zgoditi, živeti kot ruski "kamerad" kje v Moskvi, kjer bi se mu nekaj zgodilo, ako bi hotel istotako kritizirati Stalina. Tudi nam ne more v glavo, čemu silijo v Moskvo premožni g. Davies in mnogi hollywoodski milijonarski magnati, ko jim mora biti vendar znano, da bi v Moskvi ne mogli obdržati svojih milijonov in bi morda morali dolge ure

LEO ZAKRAJŠEK:

IZPOD OKRILJA GOZDNATEGA KRIMA

(Nadaljevanje)

RAZGLED S KRIMA

POT NA KRIM ni bila težka. Od Iške vasi do Gor. Iga sva se večinoma držala občinske poti, ki vodi na Gor. Ig in Ustje. Le tu in tam sva sekala ovinke in se poslužila bližnjice. Pot sama na sebi ni bila v posebno dobrem stanju, toda mlad človek se ne meni za take malenkosti. Pred nekaj leti pa je jugoslovanska vojaška oblast zgradila lepo cesto od Iške vasi mimo Gor. Iga in Ustja prav do Rakitne. Tako se danes obiskovalec, ako ravno hoče, lahko pelje z avtomobilom več kot do polovice Krimove višine, kajti že Gor. Ig leži manj kot 400 m pod vrhom.

Leo Zakrajšek

Nad Gor. Igom se odcepi gozdna pot, ki v raznih vijugah drži proti vrhu Krima. Pot je markirana od Slov. Planinskega Društva in zato turist ne more tako lahko zaiti. Ta pot in pozneje steza drži skozi gozd in zato kljub polletni vročini in precejšni strmini ni bila posebno naporna, zlasti ker se nama ni nikamor mudilo. Napis S.P.D. na Gor. Igu je nama povedal, da vzame pot od tam do vrha pol-drugo uro. Midva sva rabila najbrže nekoliko več.

postajati v krušnih vrstah. In čemu se g. Adamič neprestano ogleduje na levo in tako rad ljubuje z Rusijo, tudi to nam je uganka. Tudi g. Adamič, kakor mnogi izmed nas, rad piše, govori in kritizira. Znano pa mora biti tudi njemu, da bi v Moskvi ne smel nič kritizirati, razen to, kar bi mu ukazali "stric" Jože. Vse to nam je na prvi pogled uganka. V resnici pa le ni takšna uganka. Je splošno človeška lastnost, ki se tako rada igra z ognjem, ali pa, ki se lepo izraža v ljudski rečenici: Kruha se je preobjedel. Tudi mi smo menda predolgo zajemali iz prepolne demokratske sklede ter se preobjedli . . . In mesto belega kruha demokracije, smo si zaželeti trde in grenke škorje tiranstva.

Ne vsi. Ogromna večina Američanov je pripravljena dati sovjetski Rusiji vso — materialno pomoč, da v zvezi z nami stre svoje in naše sovražnike — brezplačno. Ako pa sovjetska Rusija meni, da se nam bo oddolžila za izkazano pomoč s tem, da tudi nam nakloni "blagoslov" svojega režima in komunizma, potem se moti. Ker ista ogromna večina hvaležno in odločno odklanja oboje.

Na vrh sva dospela okrog poldne.

Kakor že svoječasno omenjeno, je vrh Krima brez drevja in poraščen s travo, to je, golobučen je. Gozdno drevje preneha kakih 50 m pod vrhom. Tako je razgled na vse strani neoviran, vendar pa je razgled s tega vrha prvorosten samo na ljubljansko stran. Proti jugovzhodu, jugu in jugozapadu in deloma tudi proti severozapadu pa opazovalec ne vidi drugega kot cele doline, hribe in gore samega zelenega gozdovja, v kolikor pogleda ne ovirajo mnogi nad 800 m visoki vrhovi, ki v nekakem pol-krogu obdajajo Krim sam.

Krim dosega 1107 m (3630 čevljev) nadmorske višine. Njegov sosed na jugovzhodu je Mokrc, ki je samo 49 m nižji. Tako za Mokrcem stoji Kurešek (833 m), dalje Blatnik (870 m), Grmada (887 m). Nad Rakitniško planoto se dvigata Županov vrh (1000 m) ter Krimček ali Mali Krim (933 m). Vrhov z nad 600 m višine je pa še več. Krim sam torej ni dovolj visok, da bi vsem svojim številnim sedom "gledal čez glavo" in zato s Krimovega vrha ne vidite številnih vasi in trgov, polj in travnikov, ki leže po mnogih dolinah vsega tega hribovja in gorovja. Tam od ljubljanskega Golovca preko Grosupeljskega gričevja, Turjaka in naprej do grebenov in vrhov med

Rakitniško in Bloško planoto ter še naprej mimo borovniškega Srobotnika in prav tja do Vrhnike ne vidite s Krima drugega kot eno samo nepretrgano zeleno gozdno maso, ki je podobna nepreglednemu valovitemu morju, na katerem tvorijo gorski vrhovi in grebeni večje in manjše valove, ki oživljajo enoličnost in mrtvino te impozantne slike. Samo v okolici Preserja, Kamnika in Prevalskega sedla se nudi gledalcu pisana slika rdeče-strešnih valsi, pestrih polj in travnikov. In tam za Prevalskim sedlom se vam pokaže del bistriške ravnine.

Nasprotno pa je razgled na ljubljansko stran naravnost diven. Bela Ljubljana s svojim starim gradom in prijaznim Rožnikom se vam zdijo tako blizu, da bi lahko vrgli kamen vanje. Gotove ceste in ulice jasno razločite v njej; enako tudi cerkve ter višja in obsežnejša poslopja. Starinski grad s svojim stolpom pa izgleda kot ogromen razšopirjen orel, ki se zadovoljno sonči na skali, a pri tem neprestano pazi, kaj se godi v njegovi okolici.

Barjanska ravnina med Ljubljano in Igom, Laverco in Črno vasjo pa se vam zdi kot en sam velik in pisan vrt, katerega delita belina Ižanske ceste in pa motna srebrina Ljubljance.

Veličastno ozadje te krasne slike pa tvorijo mogočne Kamniške planine, Karavanke in celo Julisce Alpe z očakom Triglavom. Ko je tisto opoldne vsa severna stran žarela z svetlobi poletnega sonca, se je nama zdelo, ko sva sedela na vrhu Krima in gledala nanjo, da sediva na galeriji razkošno razsvetljenega gledišča, v katerem je Ljubljana pozornica ali oder, a gore pa njeno ozadje.

Dolgo se nisma mogla nagledati tega razgleda in se navžiti lepote, ki jo je nama nudil. In ko sva opazovala posamezne kraje, ki so ležali pred nama, sva si obujala spomine na slučaje in dogodke, ki so se v njih izvršili in sva jim bila priča, ali celo sodelovala pri njih. France, ki je poznal našo pesniško literaturo kot malokdor njegovih sovrstnikov in je ob vsaki priliki citiral važne stihe naših pesnikov, je ob gledanju na to lepoto citiral Gregorčičeve besede:

Da, krasna je dežela ta
in narod čvrst je tu doma;
a lepših, slavnejših usod
je vreden rod, ki biva tod.

NEPREMIŠLJENA POT

Ob gledanju na Ižansko cesto in razmotrivanju njene pisanega zgodovine ter o prometu na njej dotični dan, sem se nehote spomnil dogodka, ki sem ga doživel nekaj let prej na tej cesti, ozi-

roma na poti, ki se "Pri Mokarju" odcepi od nje in drži skozi Črno vas na Podpeč.

Te dve vasi sedaj veže nova in lepa cesta, ki je bila zgrajena nekako pred 40 leti, ter je dala Podpeč novo in znantno krajšo zvezo z Ljubljano. Prej med tema krajema ni bilo vozne zvezne. Morda je bila kaka steza, a najbrže še te ne. Če je prej kdo hotel iz Podpeči z vozom v Črno vas, je moral iti okrog na Tomišelj. Zgraditev te nove ceste je bil torej zelo važen pojav za vso okolico, zlasti ker tedaj še ni bilo železniške postaje v Preserju ter sta zato voz in pa čoln na Ljubljanci nudila edino zvezo z Ljubljano izven peš-hoje.

Bilo je o božiču kmalu potem, ko je bila omenjena cesta otvorjena. Če se ne motim, je bilo to prvo leto, ko sem bil v Ljubljani. Moj pokojni brat Lojze se je tedaj v Ljubljani učil čevljarstva. Ker je bil njegov mojster zelo zaposlen za praznike, mu ni hotel dati dopusta že dan pred božičem. Domenila sva se, da greva naslednji dan, to je na božič peš domov v Preserje.

Lojze, ki je bil precej starejši od mene, mi je naročil, da poizvem na božično jutro, ker on je bil prost šele opoldne, če ni morda kak voznik iz naših krajev slučajno v Ljubljani in ki bi naju potegnil saj glavni del najine dolge in snežene poti, če že več ne. Obšel sem vse gostilne, kjer so se vozniki ustavliali, a nisem imel sreče. Sicer pa — kdo poštenih kristijanskih ljudi kolovrati po svetu na sam božič, če ni skrajna sila? In res! Neka taka sila je prgnala tudi Ižanca s konjskim vozom v Ljubljano. Pri Virantu na Sv. Jakoba trgu sem ga našel. Ko sem mu povedal svojo željo in namen, je dejal dobrovoljno: "Zakaj pa ne, saj je voz prazen! Do Mokarja vaju že potegnem, a kako bodeta potem hodila na Podpeč, je pa vajina stvar. Bojim pa se, da vama od Mokarja do Podpeči ne bo šlo tako gladko. Jaz bi se ne upal na tisto pot."

Ko sem mu oporekal, da se z bratom nič ne bojima te poti, je še dostavil: "Jaz odrinem ob 1. Če se ne premislita, pa bodita do tedaj tukaj. Pa le dobro premislita!"

Ko sem šel bratu poročat veselo novico, saj jaz sem jo smatral veselim, sem si mislil: "Kaj je treba premišljevati! Midva hočeva biti za božič doma in peljeva se lahko precejšen del poti, drugega izhoda ni, kaj je še treba več premišljevati."

Brat moje vesti ni bil tako vesel kot sem pričakoval. Pripomnil je: "Vprašanje je, če je kaka gaz od Črne vasi do Podpeči. Sicer pa — korajža velja!"

Domenila sva se, da se najdeva pri Virantu pred eno uro.

(Dalje prihodnjič)

Ženski svet

PRVI MAJ V BELI LJUBLJANI, V SLOVENIJI

Med številnimi žalostnimi novicami prisije sem pa tje tudi kakšna blažilna vest, tako da vemo, da je doma še nekaj naroda živega in neupognjenega. Kakor pravi sporocilo, je naša prestolica Ljubljana živo pokazala, kdo je pravi lastnik na tej zemlji in da narod ne bo odnehal boriti se za svoje pravice. Prvi maj je naša prestolica Ljubljana slavila svoj praznik, čeprav jo je sovražnik ogradil z bodečo žico krog in krog. Narodna gesla napisana na hišnih zidovih in lepkah so pričala sovražnemu tuju o globoki narodni zavesti slovenskega prebivalstva. Okupacijska oblast ni mogla preprečiti svečanosti, katero je ljudstvo priredilo na svoji domači zemlji. Narodne zastave so plapolale in zvočniki so razglašali bodrilne gesle Osvobodilne fronte.

Slovensko ženstvo mesta Ljubljane je pokazalo svojo neustrašenost, ko se je zbral pred komisariatom Ljubljanske province ter protestiralo proti fašističnemu režimu. Ženske so zahtevale osvoboditev tistih nesrečnih žrtev, ki hirajo po raznih jetnišnicah in tistih dvajset tisoč Slovencev in Slovenk, ki so bili s silo odgnani v koncentracijska taborišča. Ustreljenih, narodno zavednih ljudi ni mogoče več obuditi k življenju in za te, po krivici umorjene meščane, bo ljudstvo zahtevalo krvavo osveto, ko pride dan obračuna.

Prvi maj je Ljubljana pokazala vsem ostalim krajem, kako je treba nastopiti tudi v teh nevarnih časih, ko drži sovražni tujec vso oblast nad življenjem in imetjem domačega prebivalstva. Naše ženske niso strahopetne in rajuši tvegajo svoje življenje, kakor pa da bi mirno gledale tuja šopiriti se na naših svetih, domačih tleh. Ta narodna zavest, ki danes polni srca vsega naroda, vse moško in žensko prebivalstvo, naj nas, ki smo umaknjeni vsem grozotam vojne, navduši za večje delovanje potom naših organizacij, ki sedaj nabirajo pomoč tistim, ki jim je vojna pustila samo upoštevanje. Zadnja kriza nam še ni iz spomina in zato tem lažje pojmo gorie našega naroda v domovini, ki še v dobrih in normalnih časih ni imelo vsega potrebnega za vredno življenje. Ne zaklenimo svojega po naravi dobrega srca pod pretvezo, da naši ljudje ne bodo deležni naših prispevkov. Imejmo malo več zaupanja do tistih, ki vodijo in se trudijo za to prepotrebno pomoč naši stari domovini. Poselbo veliko lahko pomagamo me gospodinje, ki uredujemo vse potrebuščine za naše domove. Pri tem mislim na obutev in obleko, katere bi se pri vsaki hiši nekaj nabralo, spravilo v red in shranilo do tedaj, ko bo poštna zveza z domovino odprta. Obleka naj bo spravljena tako, da je ne bodo uničili molji. Doma bo vsaka krpa prav prišla, ker v vojni so prišli ljudje ob zasluzek in po naših slovenskih Lidelach tudi ob vse, kar so hrани od prej.

ZADNJA TRI LETA MUSSOLINIJEVE OSABNOSTI

Ravno tri leta je minilo, ko smo se zgražali nad zahrbnostjo Mussolinija, ki je kljub dobrohotnim in resnim opominom našega blagega predsednika Roosevelta zabodel svojo sosedo Francijo v hrbet. Brez vseh dodatnih okoliščin bi bil ta čin vse obsodbe in graje vreden, a če vemo, da je stegnil svoje krivične prste ravno tedaj, ko je Francija v smrtnih mukah ležala pred severnim sovražnikom Hitlerjem, je ta zločin še toliko ogabnejši. Prefrikan Mussolini je odlašal do tistega trenutka, ko je videl, da se mudi, če ne bo deležen velikega plena, ki mu ga bo vrgel njegov tekmeč v zločinu. Pred tremi leti smo čuli iz ust našega predsednika tiste značilne besede "The stab in the back." Tedaj se je sovražniku nasmihala sreča in vse je šlo kot na komando. Tega in tega dne je padla ta in ta žrtev, tako so se glasila razna poročila po časopisih in svet je trepetal groze pred novimi zaplembami neodvisnih narodov. Nem-

ška mesta so se tedaj ogrinjala v zastave in spominjam se pisma moje priateljice, ki je bila tedaj v Nemčiji, kako je še njo prevzel ta nemški napuh moči in slave. Med Italijani so oživele nove zahteve po provincah, ki so nekdaj spadale pod Italijo ali celo pod staro rimsко cesarstvo. Skominati jih je začelo po zemlji, koder se je bil naselil naš narod tedaj, ko je bila ta zemlja še prazna, kakor je pravilno sporočal primorski Slovenec dr. Boris Furlan ob prilikih nega zborovanja v New Yorku v dvorani American Commons. Da, ta svet je začel mikati Italijane in že pred leti se je bil Duče pripeljal na Rakek, da pokuka, kaj bo še pobasal v svojo malho. Naš narod, nič hudega služeč, je v svoji dobroti napravil lep sprejem temu grešniku, ki je do danes spravil na tisoče nedolžnih slovenskih žrtev pod zemljo in marsikatero slovensko dekle v propast in pogubo.

Rezultat zadnjih treh let je za tega bahča silno porazen. Pred vsem je izgubil Abesinsko kraljestvo, za katero je marsikateri Italijan plačal s svojim življenjem. Številne žrtev mu danes iz groba kličejo, zakaj jih je poginal v smrt, ko je vendar vsa Abesinija zopet v rokah domačih gospodarjev in pravih lastnikov. Če se ozre na znamenita italijanska mesta, Neapolj, Genova, Turin, Palermo, Messina, mu bo ljudstvo pokazalo razvaline, kot vidne znake zračne sile zavezniških bombnikov. Vse te globoke rane obdolžujejo Dučeja, zakaj ni poslušal svarila od poštenih ljudi in je slepo sledil svojemu tovarišu hudodelcu Hitlerju. V treh letih se je pomanjkanje v Italiji tako povečalo, da ljudstvo več ne verjame v tisto bahanje svojega Dučeja.

Danes, po treh letih, brnijo letala nad postojankami otokov, ki vežejo afriško in evropsko celino. Pantelleria in Lampedusa je danes že v zavezniških rokah. Ljudstva, obsojena na smrt, se polagoma oživljajo. Francija, ki je brodila vsa ta leta vojne v zmešnjavah Hitlerja, danes vstaja in se oživlja pod poštenim vodstvom generala Charles de Gaulle. Francoska mornarica, kolikor jo je še ostalo, se je pridružila zaveznikom in ves narod nestrpo pričakuje prilike, ko bo pokazal vrata sovražniku. Odpor naših junakov v Sloveniji gotovo ne deva Dučeja v dobro voljo. Napredok zaveznikov jim daje novega poguma in upanje, da se nekje že svita dan osvoboditve, ko bodo naši čuvaji domovine prosti korakali po svoji zemlji. Narod, ki se tako krepko brani, zasluži, da živi in živel bo enkrat v sreči in svobodi.

Mussolini je danes, po treh letih, lahko uverjen, da bo dajal težak račun in kakor pišejo listi, prehaja njegova ošabnost v parezo — norost. Zaprt v svoji palači premišljuje mogoče tisto značilno svarilo: "The stab in the back."

ŽENSKE ČUTIMO VELIKO ODGOVORNOST ZA VOJNO

Zapisati bi morala prav za prav, da ženske moramo čutiti veliko odgovornost za vojno, vem pa predobro, da ženske še nismo prišle do tistega duševnega viška, kjer bi se v resnici smatrale odgovorne za ureditev svetovnih razmer. Večno zapostavljeni, smo se nekako privadile in pustile, da so moški vodili našo usodo in zavzemali vsa odgovorna mesta in delali zakone, pa če se je nam zdelo prav ali ne. Ženski poklic, gospodarstvo in materinstvo, zavzame ves prosti čas in tako se ne smemo čuditi, če se ženske niso poglobile v dolžnosti, katere nam nalaga človeška družba. Ženske smo članice človeške družbe in kot smo pokazale posebno v teh časih, nam ne manjka nobenih darov, da bi ne mogle kompetirati z moškimi. Ženska kaže večkrat še večjo razumnost in čuti še večjo odgovornost za svoje delo. To potrjujejo številni slučaji ženskih delavk, ki so same prišle na to, kako se kakšen predmet izdela hitreje in cenejše. Same so pokazale veliko praktičnost po raznih tovarnah. Delo so izvrševali moški delavci, pa jim še na misel ni pri-

šlo, da bi vpeljali kakšna izboljšanja. Ženskam je treba dati priznanje za marsikaj in kadar se ne bo več delilo sveta v dve skupini, tedaj bo tudi ženska začela urejevati svet, da se ne bo več klal in moril med seboj.

Danes, ko padajo naši mladenci v cvetju svojega življenja, se lahko vprašamo, kaj smo me do sedaj storile, da bi ta grozodejstva in te moritve preprečile. Nobene ne poznam, ki bi bila protestirala, ko je Japonec pokazal svoje roge. Kaj nam je bilo za tiste dežele, katerih nismo poznali in nikdar slišali o njih? Če bi bile ženske smatrali ves svet za eno družino, bi se bile zanimale tudi za tiste narode, ki so nam bili nepoznani in tuji. Čutile bi bile z njimi, kadar se jim je začela goditi krivica, pa naj bo to od belega, rumenega ali črnega plemena. Kaj smo storile, da bi preprečile vojno na svetu? Med nami, ki smo prišle iz starega kraja, nimamo akademsko izobraženih žen in tudi smo bolj boječe, ker nismo nikdar nastopale v javnosti. V tej obširni deželi, Ameriki, pa je mnogo v resnicni visoko izobraženih žen, katerih dolžnost bi bila, da bi porabile svoje znanje in zmožnosti za boljšo ureditev sveta, za pravičnejšo razdelitev bogastev, katerih imajo eni toliko, da ne vedo, kam in počenljajo razne neumnosti, med tem, ko druga skupina trpi razna pomanjkanja in celo lakoto. Svet je še dovolj velik za vse, drugače bi ne risali v zemljevidu celih kompleksov, ki niso prav nič obljudeni. Narod, ki tako nagle narašča, da ne najde v svoji zemlji dovolj prostora za svoj razvoj, ne sme nikdar več prekoraci mej svojih sosedov in z morenjem in klanjem delati prostor za svoje odvisno prebivalstvo. To je jasno enostavna ampak silno divjaška rešitev tega vprašanja zemlje in pri takih rešitvah bi se morale me ženske prav živo zanimati. Če se ne bomo zanimale, če ne bomo skušale delovati z našo vlado, pa naj bo katerekoli narodnosti, se bodo vojne ponavljale, ker nekateri moški nočejo misliti na drugačno rešitev, kakor na puško in meč in v modernem času — na bombe.

Ali je katera izmed vas že premišljevala, ko je držala svoje malo dete v naročju, kaj vse bo to dete doživelovo, kako se bo to mlado življenje končalo? Ali je že katera izmed vas premišljevala, kako krivično je ta naš božji svet urejan in kdo ga vse tako nespametno urejuje? Če prečitamo imena naših vladnih zastopnikov, najdemo samo osem žensk, ki so na vodilnih mestih. To je v naših državah, kaj pa drugod po svetu? Ime Rusija povzroči nekaterim našim ozkosrečenjem, da jih stresne mrzlice, in vendar je Rusija tista država, ki je podrla meje predvodkov in uveljavila žensko enakovredno moškim državljanom. Ali veste, da so bile tako zastarele navade ponekod, da ženska ni smela sedeti pri tisti mizi kot moški člani družine? Nedavno je neka Američanka iskala raznih podatkov o prehrani Slovencev in je med drugim vprašala, če smejo pri nas ženske jesti pri isti mizi kot moški. Bog pomagaj, kako smo še vse premalo predstavljeni tem ljudem, ki bi morali vedeti veliko več o nas, oziroma o našem narodu doma. Zato pa pravim, da se moramo ženske zavzeti za vse. Če bomo čakale na naše drage moške sodruge, bomo še vedno brez besede tam, kjer bi morale podati svoje mnenje in svojo razsodnost.

V malo več kot dvajsetih letih smo toliko dosegle, da sedi danes v kongresu med 435 moškimi sedem žensk kongresnic. V senatu, ki šteje 96 članov je ena sama senatorica. Počasne smo, počasne.

ZAKLJUČEK SLOVENSKIH TEČAJEV PO RAZNIH NASELBINAH

Ni vse tako, kakor bi si slovensko srce ževelo, a hvaljeni moramo biti, da se še najdejo starši, otroci in požrtvovalne učiteljice, ki skušajo pod raznimi težkočami in ovirami za vsako ceno ohraniti našo lepo slovensko govorico med nami. V New Yorku nimamo kompaktno naseljenih slovenskih družin in ves narod, kar nas je še, ki čutimo ljubezen in dolžnosti do naših kulturnih prireditev, potrošimo precej časa, predno se pripeljemo v naše kulturno središče, naš Narodni dom v Brooklynu. V tem narodnem

svetišču se je obdržala slovenska šola, kjer se je naša slovenska deca shajala in izobraževala v našem jeziku. Tako se tudi obdržuje slovenska šola v Clevelandu pod spremnim vodstvom Mrs. A. Kennik. Tega pouka v slovenščini si ne smemo tako predstavljati, kakor se je vršil po naših ljudskih šolah doma. Tam so bile šole s stalnimi razredi, kjer je bilo vsak dan vse tako pripravljeno, kakor je ževela učna moč. V Narodnem domu pa ni bilo stalne učne sobe in parkrat v prav hudi zimi je tudi peč odpovedala.

Tako vidite, dragi rojaki, se je slovenski pouk vršil pod raznimi ovirami in težavami. Kakor je sporočala učiteljica ga, Furlan, se je doseglo okrog osemdeset ur rednega pouka. To je tako kratka učna doba, a če se domislimo na zadnji program slovenske šole, se moramo veseliti nad takimi uspehi vsaj nekaterih učenk in učencev. Pri učenju je tako kakor pri vsakem drugem delu. Kdor se v resnici zanima in dobi tudi od staršev vspodbudo, tak dosegne dosti tudi v tako kratkem času. Pregovor pravi, da se brez muje še čevelj ne obuje in resni starši vedo, da je treba otroke navduševati tudi za tako koristno reč kot je znanje našega jezika. Vsa čast vsem tistim staršem, ki so storili od svoje strani svojo narodno dolžnost.

Vemo, da ni bilo brez žrtev, a najbolj zaslužijo počelo učiteljice, ki se niso ustrašile nobenih ovir in so zvesto držale svojo oblubo tudi v najslabšem vremenu. Mislim, da ne pretiravam, če zapišem, da je vsako soboto vreme nagajalo. Dostikrat je bil hud mraz, včasih pa sneg ali dež, tako da so bile resnične žrtve iti izpod strehe v takem vremenu. Upajmo, da se bo prihodnje šolsko leto vreme izkazalo bolj naklonjeno, da bodo vsi slovenski starši, ki imajo še majhne otroke, postali tako navdušeni za slovensko šolo, da bodo vse svoje malčke zapisali v te prostovoljne razrede in kar je tudi tako, kako važno, da bomo mogli pridobiti vse doseganje učne moči še za nadaljnje oranje in sejanje na naši slovenski šoli. Naj še uvrstим odlomek govora slovenske učiteljice ge, Furlan: "Starše pa prosim, pomagajte dvigniti iz otrok besede, ki jih resnično imajo v sebi in jih ne znajo uporabljati. Govorite z njimi slovensko, spomnite jih besede mimogrede in ne bo žal ne vam, ne njim." Vemo, da se tudi gospa Kennik pridružuje temu nasvetu in bi rada videla, da starši čim več govore z mladino v slovenskem jeziku.

KLIC OBUPANE SLOVENIJE

Amerika, ti svetu vsemu znana,
Stric Sam, svobode saj prvenstvo nosi,
Slovenija nesrečna in teptana
v solzah pozdravlja te, pomoči prosi.

Nesrečna kje, še taka je dežela,
kot žrtev vojne jaz sem že prestala? — —
Oropana, požgana so mi sela,
solza potoke sem že prejokala!

Pomagaj mi, ker kupa vsa trpljenja
je polna mojega, smrt se mi bliža.—
Oj reši me in dvigni do vstajenja,
oprosti me verig, gorja in križa!

Zato hvaležna jaz ti bom iskreno,
otroci moji bodo te slavili,
svobodo zlato, srčno zaželeno,
po tebi končno bomo vsi dobili!

* * *

Gornjo pesem je zložil Mr. Ivan Zupan urednik Glasila K. S. K. J. v pozdrav zborovalcem Slov. narodnega kongresa vršeč se v Clevelandu 6. dec. 1942.

ZAPISNIK ŠESTE REDNE KONVENCIJE S. Ž. Z. VRŠEČE SE 16. – 19. MAJA, 1943, V ROOSEVELT HOTELU, PITTSBURGH, PA.

(Nadaljevanje)

Pojasnilo uredništva: V zadnji izdaji je bil priobčen celotni zapisnik šeste redne konvencije razen nadaljnih resolucij, ki so bile odobrene. Ena resolucija je bila priobčena v zadnji izdaji.

Sklenjeno je bilo, da se pošlje peticija v Vatikan, potem memorandum in resolucije predsedniku Roosevelt-u in Mrs. Roosevelt, vojnemu informacijskemu uradu in uradu za narodno obrambo v Washington, D. C., jugoslovanski vlasti v Londonu, predsednicam petih največjih ženskih organizacij v Ameriki, ter SANS-u. Prepis vseh resolucij se pošlje na urad SANS-a in njegovemu častnemu predsedniku Mr. Louis Adamiču.

Zahvalna resolucija se pošlje vsem, ki so pomagali do lepega uspeha konvencije. (V tej izdaji so priobčene resolucije tudi v angleščini.)

V Vatikan naj se pošlje sledeča peticija

Peticija

Slovenske katoliške Amerikanke, zbrane na svojem rednem zborovanju Slovenske ženske zveze v Pittsburghu, Pa., v dneh od 16. do 19. maja 1943, v imenu 14,000 včlanjenih slovenskih žen in njihovih družin vladno prosimo Njegovo Svetost, da povzdigne svoj glas v strašni sili, ki jo trpi slovenski narod v naši stari domovini Sloveniji.

Z grozo v srcu slišimo, kaj se godi v Sloveniji, odkoder so prišli naši predniki v Ameriko. Srca se nam trgajo, ko beremo, kako Italijani, Nemci in Madžari, ki so brez povoda napadli Jugoslavijo in proti mednarodnemu pravu anektirali Slovenijo, načrtno in namenoma uničujejo naš narod. Ne moremo zadržavati solza, ko dobivamo vesti, kako nasilneži požigajo stotine vasi, kjer so živelji naši predniki in še žive naši bratje in sestre, kako ubijajo nedolžne talce, kako izseljujejo deset tisoč naših najožjih sorodnikov, kako naši prijatelji in znanci umirajo v koncentracijskih taboriščih radi pomanjkanja vseh najnujnejših življenskih pogojev. Vse to se godi pod pretvezo, da zasužjeni narod ne uboga novih zakonov, ki so mu bili vsiljeni od okupatorjev. V resnici pa ni nikakih zakonov, ampak naša rodna zemlja je preplavljenia od vsakovrstne nezakonitosti, ki so jo v deželo prinesli nemški, italijanski in madžarski okupatorji. Iz te nezakonitosti izhajajo nove in nove nesreče. Jasno mora biti vsakomur, da ne gre za nič manj kot za uničenje vsega slovenskega naroda, ki je bil vedno tako vdan katoliški Cerkvi in Sveti Stolici.

Dobro vemo, da en sam protest ne more odvrniti vse nesreče od našega ljubljenega naroda, zavedamo se pa tudi, da veliko premore glas Očeta katoliških narodov. Zato si dovoljujemo kar najnujnejše prositi Vas, Sveti Oče, da ne zavrnete našega klica in da dvignete svoj vplivni glas pred vsem svetom. Pomagajte rešiti nesrečni slovenski narod pred popolnim uničenjem.

Prepis peticije se pošlje tudi National Council of Catholic Women of America skupaj z drugimi resolucijami.

Peticija odobrena.

* * *

Spomenica

Štirinajst tisoč članic Slovenske ženske zvezze v Ameriki smo ponosne na svoj doprinos k vojni obrambi. Veliko število naših sinov, bratov, mož in sorodnikov se nahaja v naši armadi. Naš seznam o nakupih vojnih obveznic, naša polnosrčna pomoč ameriškemu Rdečemu križu, civilni obrambi in drugim vojnim aktivnostim govore zase. Zmaga Amerike in njenih zaveznikov je naše glavno zanimanje.

Ker pa vemo, da ne more biti trajnega miru za Ameriko dokler obstoji tiranstvo in krivičnost na svetu, zato vas želimo posebno opozoriti na gotove poglede in položaje v Jugoslaviji, ki je domovina mnogih naših članic. Me smo iznenadene nad prizanašanjem s katerim ameriško časopisje govorijo o nasilstvu italijanskih in nacijskih čet v zasedeni Sloveniji. Me se zgražamo nad toliko hladnjokrvnostjo z ozirom na nečloveško poniževanje slovenskega ženstva od strani teh čet, ki v skladnem poniževaju ženstvo in z namenjenim uničevanjem moralnosti tako satansko organiziranim, da se slabotne žrtve, ne morejo braniti in tudi ne upreti zverinskim tolovajem, zanikujo vsako človeško dostenjanstvo in teptajo civilizacijo v blato. — Ves svet sočustvuje z uničeno vasjo Lidice in obsoja požigalce. Malo ljudi pa je, ki vedo, da je bilo v Sloveniji par sto enako brez usmiljenja razdejanih in požganih, Lidic.

Me obsojamo vsak način fašizma, naj si bo nemški, italijanski, ogrski ali karkoli. Vsi načini so škodljivi. Me upamo, da zmagovalna Amerika in njeni zavezniki zopet obudijo k življenju svobojo narodov, kjer bo zopet mogoča demokratična in srečna Jugoslavija. Me upamo, da bodoča mirovna konferenca ne bo povzročila iste škode, kakor jo je zadnja, ki je razkosala našo rodno domovino Slovenijo. Taka krivica se ne sme ponoviti, ako hočemo imeti trajni svetovni mir.

V zahvalo vsem, ki so sodelovali za uspeh šeste redne konvencije se predloži sledeča resolucija št. 4:

Resolucija

Delegacija šeste redne konvencije Slovenske ženske zveze se zahvaljuje gl. predsednici za vzorno vodstvo konvencije, kakor vsem ostalim odbornicam, ki so zvesto sodelovale.

Najlepša hvala Mr. Antonu Lukas-u, ki je pozdravil konvencijo v imenu župana mesta Pittsburgha, Pa., kakor tudi č. g. župniku slovenske fare Rev. M. Kebe-tu, č. g. Franc Gabrovšku za ganljiv govor o Sloveniji in obisk, kakor tudi gospej Malki Krekovi za obisk in lep poduk o narodnih nošah.

Isto lepo se zahvaljujemo vsem, ki so posetili naš program v nedeljo popoldne ter vsem kadetkam, ki so nastopile in še posebna hvala voditeljicam. Prav lepa hvala Mr. Nick Spudiču, ki je preskrbel sodnike za tekmo med krožki.

Lepa hvala Mr. Frank Lokarju in profesorju Dobrovolski in vsem pevcem in muzikantom za sodelovanje v nedeljo večer ter vsem, ki so se udeležili banketa in vsem, ki so nastopili na programu v nedeljo, v pondeljek in torek večer, ter s svojimi lepimi nastopi povečali našo konvencijo ter nam nudili lep užitek.

Prisrčna hvala urednici Albini Novak za pripravo programa za v nedeljo popoldne in zvečer, kakor tudi v pondeljek pri obredu v spomin umrlim članicam in njeni pomočnici Frances Kurre.

Nadalje se zahvaljujemo listu Ameriška Domovina in Amerikanskemu Slovencu ter vsem listom, ki so pozdravili našo konvencijo. Tiskarni Ameriška Domovina še posebej lepa hvala za zvezke in svinčnike poklonjene delegatnjam ter uredniku Mr. James Debevec-u za vso prijaznost in naklonjenost napram Slovenski ženski zvezi ter za prodajo številnih pesmaric.

Srčna hvala vsem krožkom, ki so posetili konvencijo in to so bili krožki od podružnic št. 10, 14, 15, 20, 25, 26, 41, 47, 49, 50, 55-57. Posebna hvala pa krožkom, ki so se udeležili tekme in to so bili krožki od podružnic št. 15, 20, 26, 41, 47, 49, 55-57, in so žrtvovali mnogo časa pri vajah in potem tako lepo nastopili. Resnica je, da ste s svojimi izvrstnimi nastopi še bolj povzdignile SZZ. Dobro vemo, da ste imeli mnogo stroškov pri potovanju in zato smo vam še posebno hvaležne za zvesto zanimanje.

Zahvaljujemo se vsem, ki so se spomnili naše konvencije z brzjavji in pismenimi čestitkami. Srčna hvala podružnici št. 20 in Mr. Joseph in Ronnie Erjavecu za cvetlice. Iskrena

hvala gospodu Antonu Šubelj za ljubko presečenje, ko nas je osebno obiskal, kakor tudi Mr. John Dečmanu od KSKJ in vsem glavnim odbornikom bratskih organizacij, ki so posebili slavnostni banket.

Prisrčna hvala podružnicam št. 26 in 77 v Pittsburghu za okusno večerjo in pa lep program, s katerim so počastili našo delegacijo. Posebna hvala gospej Škerlong, ki je uredila tako lep program in vsem članicam, ki so nam prijazno postregle. Lepa hvala tudi vsem, ki so pomagale v nedeljo pri registraciji in pri razpečavanju banketnih vstopnic in sploh za vso pomoč.

Prav lepa hvala kadetkam od št 20 in 16, ki so sodelovale skozi ves čas konvencije in še posebno Olgi Erjavec za mnogotere postrežbe in naklonjenost.

Končno najlepša hvala predsednici Mrs. Marie Prisland za ureditev provizoričnih pravil in za sestavo resolucij v angleščini ter vsem, ki so pri tem pomagali.

V splošnem se zbornica zahvaljuje vsem, ki so na katerikoli način pripomogli, da je konvencija tako lepo uspela in delegatinje imele užitka-polne dneve.

Lepa hvala tudi ravnateljstvu Roosevelt hotela, kjer smo zborovale in so nam dali brezplačne dvorane za ves čas konvencije in za vso lepo postrežbo.

Resolucija odobrena.

* * *

Slovenska ženska zveza odobrava delo in program, ki si ga je začrtal Slovensko ameriški narodni svet in odbor predloži sledečo resolucijo št. 5:

Resolucija

Glavne odbornice in delegatinje šeste redne konvencije Slovenske ženske zveze zbrane v Pittsburgh, Pa., od 16. do 19. maja, 1943, izražajo svoje odobravanje nad ustanovitvijo Slovensko Ameriškega Narodnega Sveta, katemu izrekajo popolno zaupanje in priznanje za dosedanje delo doprinešeno za osvoboditev naše zasužnjene rodne domovine, Slovenije, ter obljubljajo svojo moralno in gmotno pomoč.

Resolucija odbrena.

* * *

Glavna predsednica je predložila odboru resolucijo, katero je sestavila na podlagi podatkov, katere je prejela od krajevnih tajnic par mesecev pred konvencijo. Ta resolucija bo poslana Odboru za Narodno Obrambo v Washington, D. C.

Resolucija št. 6

Kot glavna predsednica Slovenske ženske zveze v Ameriki, podajam pregled delovanja

GLAVNE ODBORNICE, DELEGATINJE, "KRALJICA" IN OBISKOVALKE ŠESTE REDNE KONVENCIJE, vršče se v Pittsburgh, Pa., 16. do 19. maja, 1943. Slika je bila vzeta v Roosevelt hotelu, kjer se je vršila konvencija.

naše organizacije in članstva v pomoč in prizadevanje za narodno vojno obrambo.

Proračun izkazuje naše delovanje do 1. aprila, 1943, in sem uverjena, da navedene številke govorijo zadovoljivo o našem udejstvovanju in ni potreba podrobneje razlagati.

Vojnih bondov je bilo kupljenih za sveto \$36,860.00.

Za Rdeči križ in USO smo darovale sveto \$2,424.25.

810 članic je darovalo 1,368 pajntov krvi.

Za Rdeči križ dela 1,305 članic, ki imajo skupno število ur 62,457.

V vojaški službi je 7,580 sinov, bratov in sorodnikov naših članic.

Življenje za domovino je dalo 22 vojakov.

Bolniških strežnic in bolničark imamo 186.

Pri vojaških edinicah imamo 135 članic.

Resolucija odobrena.

Predsednica se zahvali Mrs. Mary Marinko, predsednici odbora za resolucije za točno prestavo resolucij, katere so bile spisane v angleščini, kakor tudi odboru za sestavo drugih resolucij.

* * *

Brzovaje so poslali delegaciji šeste redne konvenciji sledeči:

Lorain, Ohio

Esteemed Delegates!

Because of urgent duties at home, I am unable to attend your convention. But I am with you in spirit. I hope that your convention will bear great fruits in behalf of the American Slovenian womanhood. Sincerely,

Rev. Milan Slaje.

* * *

Sigel, Illinois

National Convention SWUA

May the good God bless you and His Holy Spirit direct your self-sacrificing and splendid endeavors for the good of our Holy Church, for victory and welfare of our beloved United States of America and for an early liberation of our home country Jugoslavia. For these blessings I am praying at my Holy Masses and Divine office. Most sincerely yours in Christ,

Father Francis S. Mazir.

* * *

Anniston, Alabama

SWUA Convention

Regret that I cannot be present to witness your celebrations. My regards and best wishes to all!

Cpl. Bernard R. Gasper,
Fort McClellan, Alabama.

* * *

Pueblo, Colorado

SWUA Convention

My sincere greetings and best wishes for successful Convention goes to all delegates and supreme officers of SWUA. Bring your next Convention to colorful Colorado and may God bless you!

John Germ, President KSKJ

* * *

Ely, Minnesota

SWUA Convention

The American Fraternal Union sends fraternal greetings and best wishes for your continued success.

Anton Zbasnik, Secretary.

Akron, Ohio

SWUA Convention

Najiskrnejše čestitke in mnogo uspeha vam želi Slovenska moška zveza v Ameriki!

Vincent H. Lauter, glavni tajnik.

* * *

Sheboygan, Wisconsin

Mrs. Marie Prisland and delegates'

Our greetings to you and the convention. With love from the grandchildren,

Mary, Jimmie and Bobby.

* * *

Best regards to Headquarters and delegates. Hope that sixth Convention will be very successful. Sorry I cannot be with you.

Mrs. Agatha Dezman, Milwaukee, Wis.

* * *

Greetings and best wishes to the Supreme Officers, delegates and visiting drill teams of the sixth Convention. We here at home are with you in spirit. May God bless your work and make this a most successful and fruitful conclave for Zveza.

Dorothy Jerman Meister, Pueblo, Colo.

* * *

Iskrene pozdrave pošiljamo glavnim odbornicam in delegatinjam šeste redne konvencije SZZ, da bi veliko koristnega ukrenile za dobrobit članic in organizacije.

Družina Anna Kameen, Forest City, Pa.

* * *

SWUA Convention

Long live the Queen! Go in and win Joliet Cadets! Regards to Supreme Officers, delegates, ladies and gentlemen.

Joseph Avsec, Joliet, Ill.

* * *

All success to the delegates at the Convention.

Mrs. Mary Polajnar, Oregon City, Oregon.

* * *

SWUA Convention

I wish you the best. Regards and Urni Nežiki, too.

Joe Pograjc, Cleveland, Ohio.

* * *

Pueblo, Colorado

Best wishes on your sixth SWU Convention.

St. Mary Juvenile Cadets Nos. 3 and 87.

* * *

Pozdravljeni delegatinji šeste redne konvencije SZZ,
od št. 19, Eveleth, Minn.

* * *

Pošiljamo najlepše pozdrave in želimo srečen izid konvencije!

Podružnica št. 23, Ely, Minnesota.

* * *

Pozdrav glavnim odbornicam in vsem delegatinjam SZZ in posebno naši delegatinji Johani Dolinar.

Za odbor št. 38, Chisholm, Minnesota:

Anna Trdan, predsednica;
Frances Stonich, blagajničarka.

* * *

Hope you have a successful Convention!

Branch No. 43, Milwaukee, Wis.

* * *

Najlepše čestitke šesti redni konvenciji SZZ ter veliko uspeha za članstvo in Bog blagoslovi vaša dela.

Za podružnico št. 47, Garfield Heights, Ohio,

Terezija Bizjak, predsednica.

* * *

Wishing you success at your sixth regular convention!

Branch No. 88, Johnstown, Pa.,

Mary Kuzma, president.

* * *

Wishing you much success on your sixth regular convention.

No. 50 SDZ, Cleveland, Ohio.

Heartiest greetings to all officers and delegates of the sixth Convention. Wishing God's blessings to the continued success of our organization.

Branch No. 64, Kansas City, Kansas,
Josephine Toplikar.

* * *

Zbornica je prejela pismene pozdrave od sledečih:

Joliet, Illinois

Spoštovane sosedstva:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota vas vse skupaj iskreno pozdravlja in vam želi mnogo uspeha pri vašem težavnem in trudnopolnem delu. Delujte složno za večjo in močnejšo Slovensko žensko zvezo. Spomnite se tudi našega trpečega naroda onstran morja. Naj vas Vsegamogočni sprembla in blagoslavlja vaše delo. Za K. S. K. Jednoto:

Joseph Zalar, glavni tajnik.

* * *

Supreme Officers and Delegates:

To the sixth regular and war-time convention of your honorable body—the Mother of Slovene women fraternalism in America, I wish to extend my greetings and congratulations!

How appropriate and significant that your national confab is being held in the month of May, the month of St. Mary, Mother of Christ and our Church, Mother of all Mothers . . . Yes, like many of you, who have and are sacrificing so much in this day of world conflict and unrest. Indeed, we can see your session deeply tinged with the Motherly hope and prayer for peace, love and freedom again to be restored. How inspiring!

As we know, the Slovenian Women's Union of America was founded and is comprised mostly of our dear mothers—mothers who watched with loving eye and careful hand every move during the first days of our existence, who spent countless wakeful nights and fretful days ministering to the young son's wants, whose loving heart went out to him in every trial and tribulation of childhood sorrow, and at whose knee he learned to whisper his daily prayer. THAT BOY, you may rest assured is now giving his all and fighting to defend and protect his Mother . . . you and all of us. That boy is now fighting for a great worldly cause, and the preservance of brotherly and sisterly love as that administered by the Slovenian Women's Union of America. God help them be victorious!

Knowing and observing the activities of your fraternal order, as a fellow-Slovene I can proudly state that you have certainly been playing a major part in advocating, developing and promoting a high standard of citizenry and womanhood amongst the Slovene women in America. There are things wealth cannot buy. Among them are life, health and happiness. Fraternalism does, by silent acts of love and trust, bring happiness into your lives and homes, making you happy because of the knowledge of having assisted in bringing happiness to others. Yes, how many times have you softened the bed of illness, and smoothed the pillow of frailness, and after administering such comfort, aren't you happy?

With such able Supreme and branch officers—continued success of your order is assured. You now stand as a unit—as one in the great work you are carrying on. It, too, finds its origin in the virtue of fraternalism. What noble instincts gave it birth!

In conclusion, may the Slovenian Women's Union, with its fine drill teams and other auxiliaries continue to stand forth as a bright star, shedding its beauteous rays in the distressed hearts and homes . . . as the most honorable and loyal women in America!

May success and prosperity ever be the lot of your organization . . .

John L. Jevitz (Zivetz),
1123 N. Hickory St., Joliet, Illinois

Joliet, Illinois

Slavna zbornica:

Sprejmite naše iskrene čestitke in pozdrave ter vam želimo veliko uspeha, da bi vaše delo na tej konvenciji rodilo sad, kateri bo v nadaljni ponos vam in vaši lepi in napredujoči organizaciji.

Za glavni odbor Družbe svete Družine:

Frank J. Wedic, glavni tajnik.

* * *

Cleveland, Ohio

Spoštovane glavne odbornice in delegatinje SZZ!

Iskrene pozdrave in čestitke šesti redni konvenciji Slovenske ženske zveze. Želeči vam mnogo uspeha pri vašem zborovanju za dobrobit vaše čislane organizacije, potem pa veliko napredka v članstvu.

Za Slovensko Dobrodelno Zvezo:

Joseph Ponikvar, glavni predsednik,
John Gornik, glavni tajnik,
Joško Penko, glavni blagajnik.

* * *

Cleveland, Ohio

Cenjena zbornica!

Uredništvo "Glasila KSKJ" vas tem potom vdanočno pozdravlja in želi šesti redni konvenciji največ uspeha in blagoslova božjega.

Dokler slovenski rod
biva, po zemlji hod'
bode slovelo —
in slovenske žene!

Z velespoštovanjem,

Ivan Zupan, urednik.

* * *

Cleveland, Ohio

Spoštovana zbornica!

Najlepše čestitke k vašemu neumornemu delu in napredku z željo za še večjo in boljšo Slovensko žensko zvezo! — Za Slovensko moško zvezo:

Anthony Rudman, glavni predsednik.

* * *

Šesta redna konvencija SZZ!

Zelimo vam veliko uspeha in napredka na vašem zborovanju!

Odbor društva sv. Petra in Pavla,
št. 66, ABZ, Chisholm, Minn.

* * *

Najlepše pozdrave in želje za uspeh šeste redne konvencije ter ljubezne pozdrave moji ljubi ženi pošiljam

John Petrich, Warren, Ohio.

* * *

Cenjene glavne odbornice in delegatinje SZZ!

Iskreno pozdravljam vse navzoče glavne odbornice in delegatinje šeste redne konvencije. Želim, da bi ta konvencija dosegla mnogo uspeha za bodočnost vaše organizacije. Bog živi vašo glavno predsednico Mrs. Prisland in jo ohrani še nadalje za voditeljico slovenskih žena in deklet.

Joseph Erjavec in Simon Šetina, Joliet, Ill.

* * *

Dear delegates!

Best wishes for a successful convention and continued success in the future.

Louis R. Korevec, Joliet, Ill.

* * *

Pozdrav glavnim odbornicam in delegatinjam šeste redne konvencije SZZ želim veliko uspeha in napredka. Bog blagosloviti vaše delo!

Za društvo sv. Ane št. 139 KSKJ, La Salle, Ill.:

Mrs. Anna Klopčič, tajnica.

* * *

Najlepše pozdrave šesti redni konvenciji SZZ, naši gl. predsednici in delegatinji, pošilja podružnica št. 1, Sheboygan, Wisconsin. Da bi bilo mnogo srečnih zaključkov!

Odbor podružnice št. 1.

Spoštovane glavne odbornice in delegatinje SZZ!

Srčno pozdravljeni! Ker me ni med vami osebno, boste prepričane, da sem z vami v duhu in s srcem. Da nisem med vami je letos krivda Hitlerjeva. Naša Zveza je hitro napredovala v svojih šestnajst letih obstanka in da je bil vsestranski napredek je to zasluga dobrega vodstva, ker je najbolj važno, da se vse uradno delo vestno izvršuje in denar naložen na dobičkanosne obresti. In ta naša vestna voditeljica je naša glavna predsednica. Upam, da bo delegacija priznala njeno modro vodstvo in upoštevalo njene zasluge sedaj in v bodoče.

Zeleč obilo uspeha, Vaša

Bara Kramer, San Francisco, Calif.

* * *

To the sixth Convention of SWU!

Sending our best wishes and hopes for a very successful Convention. Hoping the results of this Convention will prove very beneficial to the entire organization.

Officers and members No. 13, San Francisco, Calif.,
Mary Slanec, president.

* * *

SWUA Convention

Wishing you success in your hard work. Best regards to the delegates of No. 14, Cleveland, Ohio.

Mr. Anton Slopko.

* * *

Sincere congratulations are extended to the Supreme Officers and the delegates of SWU and wishing that your Convention will be a huge success. Best wishes are also extended to our delegates Miss Katie Triller and Miss Gladys Buck.

Mrs. Mary Kuhel, vice president,
No. 16, Chicago, Illinois.

* * *

Congratulations and best wishes for a successful convention and best regards to the Supreme officers and delegates to the Convention.

Emma Planinsek, No. 20, Joliet, Ill.

* * *

Prisrčne pozdrave pošiljamo delegatinjam članice podružnice št. 20, Joliet, Illinois. Želimo, da bi sklepi te konvencije doprinesli mnogo dobrega sadu v bodočnosti naše organizacije.

Članice št. 20, Joliet, Illinois.

* * *

Pozdravljeni glavne odbornice in delegatinje Slovenske ženske zveze ter obilo uspeha in napredka naši Zvezi.

Mary Kunstek, rediteljica št. 20, Joliet, Ill.

* * *

Pozdrav vsem delegatinjam SZZ in posebno iz Joliet ter Mrs. Otoničar in Albini Novak iz Cleveland. Bog vas blagosloví, da bi vse dobro ukrenile za napredek Zveze.

Mrs. A. Buchar, Marble St., Joliet, Ill.

* * *

Čestitke zmagovalki v kampanji "Kraljici in princezijam." Pozdravljeni delegatinje šeste konvencije. Želim najlepše uspehe in koristne zaključke.

Mrs. Anna Stukel, zapisnikarica št. 20, Joliet, Ill.

* * *

Sincere congratulations and best wishes to the Supreme officers and delegates for a most successful convention.

Emma Shimkus, president No. 24, La Salle, Ill.

* * *

Pozdravljamo vse glavne odbornice in vso delegacijo šeste redne konvencije SZZ. Želimo vam obilo uspeha in dobrega napredka. Bog blagosloví vaše delo!

Za članice št. 40, Lorain, Ohio,

Angela Kozjan, tajnica.

* * *

Iskrene pozdrave vsem glavnim odbornicam in delegatinjam šeste redne konvencije. Zeleč mnogo uspeha in vzajemnosti.

Za podružnico št. 72, Pullman, Illinois,

Jennie Oražem, predsednica.

Slavna konvencija!

V imenu podružnice št. 27, North Braddock, Pa., lepo pozdravljam naše glavne odbornice in našo delegatinjo Anno Tomašič. Pozdravljam tudi vse delegatine, katerim kličemo: dobrodošle v Pennsylvania! Iz srca vam želimo, da bi svoje delo lepo uredile. Pozdravljeni!

Marija Sečen, zapisnikarica.

* * *

Pozdravljeni vse glavne odbornice in delegatinje z željo za mnogo dobrih zaključkov na tej konvenciji. Najlepše pozdravljam tudi mojo tetu, delegatinjo Helen Robich.

Christina Klemenčič, predsednica št. 90,
Bridgeville, Pa.

* * *

Cenjene glavne odbornice in delegatinje!

Članice št. 101, Duluth, Minnesota, želijo konvenciji najlepši uspeh in da bi vse dobro ukrenile v prid članstva in vse Zveze. Vas lepo pozdravljam.

V imenu članic št. 101:

Mary Zabukovec, predsednica.

* * *

Zeleč mnogo uspeha pri delu za bodočnost SZZ in mnogo rodoljubnih pozdravov vam pošiljam,

Matija Pogorelec, Duluth, Minnesota.

* * *

My heartiest thanks to the delegates of the sixth regular convention for the lovely corsage you sent me in remembrance of your love and esteem. Forever grateful,

Mary Tomazin, Chicago, Illinois.

* * *

Cenjene delegatinje!

Najprvo pozdravljam Mrs. Kopač in želim, da bi ta konvencija imela veliko uspeha za bodočnost in napredek Zveze. Kar želite doseči, da bi se tudi izpolnilo. Bog vas blagosloví!

Pozdravljam vse delegatine in glavno predsednico Mrs. Prisland, Vaša

Josephine Pung, št. 12, Milwaukee, Wis.

* * *

Best wishes for a successful Convention to Supreme Officers and delegates of SWU. May this convention bring new memories and prospects for the coming years. Best regards to Chicago delegates.

Mary Tomazin, Chicago, Ill.

* * *

Congratulations to the Supreme Officers and delegates to the sixth regular Convention. May God bless you!

Branch No. 2, Chicago, Illinois.

* * *

Congratulations, good wishes and success on your sixth regular Convention.

From Branch No. 5, Indianapolis, Indiana:

Louise Jugg, secretary.

* * *

To the Supreme Board and delegates!

Congratulations on your sixth Convention!

Mrs. Jennie Kozely, No. 10, Cleveland, Ohio.

* * *

Sincere greetings and best wishes to the officers and delegates of the sixth regular convention of SWU.

Mrs. Frances Tomsich, vice president,
No. 10, Cleveland, Ohio.

* * *

Pozdravljeni delegatinje SZZ. Upam, da ste že in še boste v prihodnjih dneh ukrenile vse najboljše v prid naše največje ženske organizacije. V to vam pomagaj Bog! Z najiskrenejšimi pozdravi,

Lojzka Čebular, št. 10, Cleveland, Ohio.

* * *

Slavna konvencija in delegacija SZZ!

Čestitam vsem glavnim odbornicam in delegatinjam šeste redne konvencije in želim največ uspeha! S pozdravi,

Mary Schimenz, Milwaukee, Wis.

Cenjene glavne odbornice in delegatine SZZ!

Podružnica št. 12 iskreno pozdravlja vse zborovalke in želi tej konvenciji največ uspeha ter božjega blagoslova. S sestrskimi pozdravi,

Za št. 12, Milwaukee, Wisconsin:

Mary Schimenz, tajnica.

Predsednica se v imenu delegacije zahvali vsem skupaj za lepe pozdrave poslane konvenciji.

* * *

Pozdravni odbor, oziroma predsednica pozdravnega odbora, Mrs. Frances Sušel, je prejela sledeča odgovora od Mrs. Roosevelt in governerja države Pennsylvania na katera mesta je tudi konvencija poslala pozdrave.

The White House
Washington, D. C.

May 18, 1943

*Mrs. Frances Susel, president
of Greetings Committee
Sixth regular Convention
Slovenian Women's Union of America
Roosevelt Hotel, Pittsburgh, Pa.*

Dear Mrs. Susel:

Thank you very much for your message on behalf of the Assembly of the National Convention of Slovenian Women's Union of America. I appreciate their good wishes and their renewed expression of loyalty and promise of support in the war effort.

Very sincerely yours,
Eleanor Roosevelt.

Commonwealth of Pennsylvania
Governor's Office
Harrisburg

May 18, 1943.

*Mrs. Frances Susel, president
Greetings Committee
Sixth regular Convention
Slovenian Women's Union of America
Roosevelt Hotel, Pittsburgh, Pa.*

Dear Mrs. Susel:

Thank you very much for your courteous telegram. I greatly appreciate the good wishes and assurance of support of your organization.

Very sincerely,
Edward Martin.

To skončuje zapisnik šeste redne konvencije.
Marie Prisland, predsednica;
Albina Novak, zapisnikarica.

Join the
RED CROSS

PISMO IZ SEVERNE AFRIKE

Pred kratkim sem prejela pismo iz Afrike od mladega slovenskega fanta, ki služi strica Sama že dalj časa. Ime mu je Joseph Chos in je rodom iz Eveletha v Minnesoti. V pismu je bil izrezek iz Glasila KSKJ, kjer je bila omenjena naša pesmarica 'Zapojmo.' Mladi vojak piše, da bi zelo rad imel pesmarico, ker mu je dolg čas po lepih slovenskih pesmicah, katere je prepeval skupno s drugimi fanti na Evelethu. Želi si krajšati čas v vroči Afriki s tem, da bi si nekatere pesmice na pamet naučil, "da jih bom spet prepeval, ko pride domov in bom spet užival tiste rajske čase, katerih tukaj ni . . ." Pismo je bilo poslano na sorodnike v Clevelandu, ki so mi pismo dostavili.

V veliko zadoščenje mi je, da sem lahko mlademu vojaku ustregla. Poslala sem mu dve knjižici, eno zanj in eno za njegovega prijatelja. Naj jima naša pesmarica blaži tak težko vojaško službo in naj jim kliče v spomin rodni krov in njih ljube domače.

MARIE PRISLAND.

— o —
THERESA GERZIN, Chisholm, Minn.:

UPANJE V VRNITEV

(Črtica iz prve svetovne vojne)

BILO je leta 1914. Julijsko solnce je upiralo svoje pekoče žarke v Semičko vinsko goro, ki je obeta bogati pridelek. V pekočem solncu so se kopale tudi požete njive strnišča. Pšenično klasje je že padlo pod srpoprvidnih žanjič. Kopice pokosenega sena so čepele po senožetih, nihče jih ni razkopal ali nakladal na vozove. Skrivenostni mir je vladal po Belokranjskih njivah in je pričal, da je bil to nedeljski predpoldan.

Mama so prišli od prve sv. maše iz Črnomlja. Sedli so pred hišo na klop in krčevito zajokali, "Otroci, vojska je!" Sosedov oče je bil veteran iz Avstrijsko-Laške vojne leta 1866. Mnogokrat nam je pravil o svojih vojnih doživljajih, kar se nam ni zdelo nič tako hudega. Omenjeno nedeljo pa so jokali tudi pri sosedih in na vsakem obrazu se je brala groza in strah. Tedaj smo tudi otroci vedeli, da vojska mora biti nekaj strašnega. Župan je pribjal ob javnih potih na stene hiš rdeče in rumene letake, kateri so pozivali fante in može, da se v 24 urah zglasijo vsak pri svojemu kadru, kjer je aktivno služil vojake. K temu prvemu pozivu je bil obvezan tudi moj brat Jože Plut (po domače Rotičev) iz Ručetne vasi pri Črnomlju. Fant je bil star 23 let. Bil je edina opora materi, vdovi in nam nedoraslim sestram in malemu bratu ter edina delovna možka moč na naši kmetiji. Dve leti je odslužil v Celovcu pri 17. regimentu. Komaj je bilo dva meseca kar se je vrnil domov in sedaj mora v 24 urah odriniti na bojno polje. Mama so mu spekli nekaj za popotnico, in je bilo vse omogočeno z njihovimi solzami, saj je bilo to mogoče zadnjič, da je bil med nami.

V pondeljek zjutraj ob petih smo se poslovili. Na hišnem pragu so ga mama pokrižali z blagoslovljeno vodo. V roko so mu stisnili svetinjico Marije Pomočnice na Brezjah, z naročilom: "Sin moj, priporočaj se Materi Božji, da bi se srečno vrnil. Ona te lahko varuje." Jokali smo in gledali za njim, dokler ni izginil za ovinkom. Starejša sestra ga je spremila do Semiške postaje.

Kmalu smo dobili od njega poročilo, da se nahaja v Galiciji na Avstrijsko-Ruski bojni črti. Pisma so šla čez cenzuro, kakor pač v vsakem vojnem času. Vsakih par tednov smo dobili od njega kako kratko poročilo. V enem pismu je omenil, da je resničen tisti rek, ki pravi, "Kdor hoče vojno razumeti, mora vojno doživeti." Pisal je tudi, da imajo prav pogoste in vroče spopade z Rusi. "Krogle padajo kakor toča. Posebna sreča bo naklonjena tistem, ki se bo od tukaj srečno povrnil."

Stiri mesece je bil na bojnem polju. Vsako bitko doblej je še srečno prestal, čeprav so šli parkrat skupaj na bajonet. Začeli so se pripravljati na novi spopad. Kopali so strelske jarke. Dovažali novo municijo in delali razne

utrdbe. Niso pa še zgotovili svojih priprav, kar se oglasijo izza hriba ruski topovi. V teku par minut so že bili vsak na svojem določenem mestu in jim začeli odgovarjati s svojimi topovi in strojnicami. Bitka je postajala hujša in hujša; rajala je cel dan in celo noč brez presledka. Nekaj časa so se junaško upirali, slednjič so se morali umikati. Ruski topovi so grozovito bruhali ogenj in smrt. Vojaki so padali kakor trava pod koso. Vse je bilo že razbito in vse v dimu. Jožetu se je zasvetilo pred očmi, kakor bi videl tisoč zvezd. Zgrudil se je na tla in ni videl več.

Doma smo pričakovali pisma. Zadnje njegovo poročilo je prišlo Novembra. Mineval je mesec za mesecem. Minila je zima. Od Jožeta še vedno nič poročila. Vojna je trajala dalje in dalje. Vsakih par tednov nove mobilizacije. Može so zapuščali domove s številnimi družinami in odhajali v bojno klanje. Žalostna poročila so prihajala svojcem prvih vpoklicancev. Ta je padel, oni zajet, drugi pogrešan. Temna slutnja nam je ležala na srcah. Jože je mrtev. Vendar si nismo upali tega resno misliti. Mama so nas vsak večer vspodbujali k molitvi. Prižigali so srečo pred podobo Matere Božje in rekli, "Otroci, poklekni, prosimo Marijo, da bi se Jože enkrat povrnil." To se je ponavljalo sleherni večer. Nam otrokom je začelo upadati upanje v njegovo vrnitev. Mamine oči so bile vedno objokane, vendar so mnogokrat rekli, "Mogoče ni mrtev. Če bi bil, bi se mi vsaj v sanjah prikazal."

Jesensko sonce je stalo že v sredini neba. Medlo je obsevalo krvavo bojno poljano. Ozračje, ki se je zjutraj še pretresalo od grmečih topov, je bilo mirno. Drugega ni bilo slišati kakor pretresljivo stokanje umirajočih ranjencev. To stokanje prevpije glas oficirja, 'Fantje, premagani smo. Kdor je še živ in ima zdrave noge, naj beži od tukaj. V kratkem času bodo tukaj Rusi in gorje mu, kogar dobijo živega v roke. Mučili ga bodo in nato ustrelili.' Te besede je Jože slišal kakor v snu. Vzdrami se, pogleda. Ni se mogel takoj spomniti kje je. Polagoma se spomni groze prejšnjega dne. Misli si, zakaj vendar jaz tukaj ležim? Ali bom tukaj čakal, da bo Rus prav od blizu nameril puško name in me ustrelil? Premaknil je noge. Roke so tudi še cele. Skuša dvigniti glavo, pa ni šlo. Neznansko je bila težka kot bi bila prikovana k tlu. Z roko potegne preko obraza. Obraz poln krvi, lasje zlepjeni. Pod glavo na zemlji mlaka krvi. Zadaj nad desnim usešom prebita glava. Rana ga je nepopisno skelela. Prav tik ob njem je ležal tovarš s prestreljenim trebuhom. Drob mu je izstopil. Tako milo je prosil požirek vode, da bi se smilil trdemu kamnu. Prosil je, "Če je še kje kaka živa duša na svetu, prinesi mi vode. Mama, moja draga, vsaj ti mi prinesi vode." Jožetu so ti kluci dezali v srce. Vedel je, da je studenček za onim bližnjim grmičem še ne sto korakov oddaljenem. Zbere vse svoje slabe noči, da bi se dvignil in prinesel trpečemu tovarišu požirek vode. Dvigne se, ali stemnilo se mu je pred očmi in glava mu omahne na tovariševa prsa. Pade v nezavest. Ni vedel, kako dolgo je bil v nezavesti. Ko se je prebudil, mu je glava kar nekako udobno počivala na tovariševih prsih. Tovariš pa je bil miren in tih. Jože si misli, "Revež je malo zaspal." Pogleda mu v obraz. O, groza, oči je imel široko odprte; bil je mrtev. Dasi mu je ranjena glava udobnejše počivala na tovariševih prsih, kakor na vlažni zemlji, bi jo neizrečeno rad premaknil iz njega, ali ni imel več toliko moči. Lakote sicer ni čutil, dasi ni vedel kdaj je zadnjič kaj jedel, toda usta je imel izsušene. Skušal je zaklicati na vso grlo. Mogoče ga kdo sliši, pa tudi če bi bili Rusi. Ali tudi najmanjšega glasu ni mogel spraviti iz sebe. Obšla ga je slutnja, da se tudi njemu bliža smrt. Črni krokarji se bodo gostili z njegovim truplom, saj so bili stalni spremjevalci bojnega polja. Zaželel si je, da bi bil pokopan na domačem pokopališču, in med prsti je začutil svetinjico Marije Pomočnice. Iz globočine srca je zaprosil, "Marija, usmili se me. Ti mi lahko pomagaš. Vedel je, da bi bil le čudež, če bo še kdaj prišel iz tega obupnega položaja.

Ura za uro je minevala in z vsako uro so pojemale njegove moči. Zdajci začuje iz daljave peketanje konjskih

kopit, ropotanje vozov, in čez malo časa tudi glasove govorjenja. Rusi! Zdaj bo pa konec. Saj je oficir povedal, da će bo kdo še živ, bo ustreljen. Z največjo muko si je potegnil suknjič čez obraz, da ne bo videl puške, ki se bo sprožila vanj. Čez nekaj časa mu nekdo odkrije obraz. Ruski vojak mu položi roko na prsa in ga ljubezno nagovori v ruskem jeziku, "Brat, kako ti je?" Kakor bi se mu skala odvalila od srca. Na prijaznem Rusovem obrazu je spoznal, da ga ne misli ustreliti. Najprej so mu v žgoča usta vili okrepčilne pijače, toplega čaja z rumom. Rano na glavi so mu skrbno izprrali in obvezali in ga preoblekl v sveže perilo in položili na voz. Voz je bil pokrit in na njem zasilno ležišče. Tako so pobrali vse ranjence; mrljice pa pokopali. Torej od tiste ure naprej je bil Jože ruski vojni ujetnik.

Že deseti dan se je pomikala dolga karavana voz na loženih z ranjenci, po razsežnih russkih stepah. Šele dvanajsti dan so prišli do bolnišnice. V bolnišnici so bili prijazno sprejeti, saj so bili do smrti izmučeni, dasi so imeli med potjo zdravnika in prejemali razna okreplila. Jožeta so takoj vzeli na operacijo. Saj mu je že 14 dni tičal v glavi kos šrapnele in rana se mu je že prisadila. Zdravnik je bil taka blaga duša in si je toliko prizadeval za Jožetovo življenje, da ni kaj takega nikdar pričakoval. Čez par mesecov je pisal materi, da je težko ranjen v glavi in zajet. Tisto dopisnico je vzel leta, predno smo jo mi dobili. Žalostni smo bili, a vendar je bilo to kot solnčni žarek v naša srca.

Vkljub najboljši zdravniški negi, se je Jožetovo zdravlje zelo počasi vračalo. Več kakor leto je bil v bolnišnici. Slednjič ga je zdravnik prijavil zdravim. Prideljen je bil k drugim ujetnikom, ki so delali v tovarni. Za vsakih dvajset ujetnikov je bil en paznik. Spremljal jih je na delo, jih nadzoroval med delom in sploh je bil vedno pri njih kot ovčar pri svoji čredi. Stanovali so v barakah in do tovarne so imeli dve milje hoda. Tako je Jože hodil na delo kake štiri mesece. Rana na glavi je bila sicer zaceljena, a v glavi ga je začelo kljuvati. Par tednov se je premagoval, ko pa je postajala bolečina z vsakim dnem hujša, je povedal pazniku, da je bolan. Paznik ga je nahrulil, "Saj poznam take ptice; dela si se naveličal." Jože je molčal in z največjo težavo nadaljeval svoje delo, dokler se ni nekega jutra na potu v tovarno zgrudil na tla. Ko ga je paznik videl, da je padel, je zavijtel v zrak svojo žilovko in ga z vso močjo ošvrnkl čez hrbet. Paznik je vedel, če bi tako opazil zdravega človeka, bi ta planil kvišku, kot ranjena žival. Jože pa je obležal in se je zjokal kot otrok. Tedaj mu je paznik verjel, da je bolan. Spravil ga je v bolnišnico. Rana na glavi se mu je ponovno odprla, in zopet je moral na operacijo. Čez kakih šest mesecov je bil boljši in tedaj mu reče zdravnik, "Za v bolnišnico si predober, za delo si pa nesposoben. Kam bomo sedaj s teboj?" Poslali so ga v taborišče v daljno severno Sibirijo, kjer jih je bilo že tisoče in tisoče, vsi nesposobni za delo. Tam se je pričelo zanj šele pravo trpljenje. Taborišča (ali barake) so bile prenabito polne. Razne golazni, toliko da je bilo vse živo. Spali so po tleh brez odeje in brez zimske obleke. Zima pa so stopinj pod ničlo. Ko so zjutraj vstajali, ni bilo nič nenavadnega, če je kateri obležal na svojem ležišču, zmrznjen in mrtev. Kar lepo so ga prijeli in znesli ven. Polagali so jih v mrtvašnico. Spomladi so skopali jamo in jih položili v skupni grob.

Gladovali so, da je bila groza. Rusija je dosti potrebovala za svoje vojake, potem so bili na vrsti ujetniki, ki so bili zaposleni, za te reveže je pa manjkalo vsega. Nihče se ni zmenil zanje. Hrano so dobivali samo enkrat na dan in to je bilo vsako opoldne skodelico nezabeljene kaše, in včasih za boljšo spremembo, kuhane ribe. Vsled lakote so se med njimi močno širile različne bolezni, kakor na primer, trebušni legar, in oslepljenje. Jože je imel oči že toliko mrtve, da je z lakkoto gledal v solnce, ko je najbolj bliščalo. Na beg jim ni bilo misliti, dasi niso imeli nič paznikov. Saj je bilo do najbliže železniške postaje, ali kake naselbine, stotine in stotine milij in kdo se bo podajal

peš na tako pot. Edino zabavo so imeli reveži kadar so si obirali uši, jih metali v ogenj in gledali, kako so se cvrle. Prav vsi do zadnjega bi tam pomrli, en prej, bolj odporni pozneje, da ni te trpine končno nekdo izsledil in jim prišel na pomoč. Ta blagi rešitelj je bil Rdeči križ. Pripeljal jim je hrane, tople obleke, odeje in pošto. Tudi oni so sedaj lahko napisali pisma in jih poslali svojim dragim v domovino. Saj je tudi ta posel opravljal Rdeči križ.

Jožetov želodec je bil že tako potreben maščobe, da je izmakinil funt masti in jo surovo pojedel kot kos kruha. Eni so si prehitro napolnili že popolnoma skrčene in stradane želodce, česar posledica je bila smrt.

Jože je bil močne narave. Prvo leto bivanja v ruskih taborišču je bil njegov život čudovito odporen proti raznim boleznim. Upal je, da bo še videl prijazne domače hribe, solnčne vinske gorice in dragi svojo mater. Lakota in strašna sibirsko zimo pa so počasi črpale in slednjič izčrpale njegovo mlado življenjsko moč. Začel je hirati in prsa so ga bolela čim dalje huje, slednjič se mu je odprla na prsih rana, kakor iz pozebine. Čim slabši je bil, tembolj se ga je polaščalo domotožje. O, kakšno veselje bi bilo, ko bi odprl hišna vrata in rekel, "Mama, vrnil sem se iz vojne!" Doma bi mogoče celo ozdravil. V prsih ga je začelo še hujše zbadati. Bližala se je jesen. Tretja zima bo zdaj nastopila odkar je v taborišču. Ne bo je preživel. Dobro je znal, kaj je ruska zima in on je bil bolan. Zazrl se je v daljavo na one sveže kupe zemlje. Prihodnjo pomlad ga bodo zapeljali tam, kjer je trohnelo že nešteto njegovih tovarišev. Ne, ne sme tukaj umreti. Domov, domov! Na domačem pokopališču bi tako sladko počival. Spomnil se je svetinjice Marije Pomočnice. Iz srca je zaprosil, "Marija, rešila si me smrti na bojnem polju, reši me tudi tučaj! Domov bi rad prišel. Ti mi lahko pomagaš."

Pisalo se je leto 1918. Vojna je minila. Avstrija se je razsula in se rodila Jugoslavija. Prišel je novi denar, nove postave, začelo se je neko novo življenje. Vojni invalidi so se vračali domov. Svojcem padlih vojakov so prihajala uradna poročila smrti. Priletejši možje, kateri so bili samo v zaledju fronte, so se vračali zdravi. Vračali so se tudi vojni ujetniki.

Mi smo vsak dan z novim upanjem pričakovali pismo, da nam prinese pismo od Jožeta, a brez uspeha. Enolično so minevali dnevi in meseci in slednjič smo postali na pismonošno popolnoma brezbržni, saj je minilo že osemnajst mesecev, odkar nam je prinesel zadnje pismo od njega. Mama so cele noči presedeli na postelji, imeli rožni venec med prsti in molili za mrtvega sina.

Listje košatih kostanjev za vasjo je bilo rumeno. Dnevi so bili že krajši od noči, in dela na polju toliko, da se včasih nismo vedeli česa najprvo polotiti. Bila je jesen. Vsi smo bili na njivi in skopali krompir. Mama so nam rekli, "Otroti, požurimo se, da zgotovimo danes s krompircem. Veter piha, jutri bo polno kostanja po tleh. Nežka in Rezka ga boste šle pobirat. Jaz in Anka bomo izorale to njivo. Mudi se pšenico sejat. Štefanček bo pa gonil živino na pašo." Ali Štefančka je vse drugo bolj zanimalo kot krompir. Za vsakim psom, ki je prišel slučajno mimo, je zalučal gručico zemlje. Vsakega ptiča je videl od kje je priletel in kam se je vsezel. On je videl tudi pismo, da je prav, "Mama, poštar gre k nam na njivo." Vedeli smo, da je to nekaj posebnega. Pri nas ni imel pismonoša navada, da bi nosil pisma na njivo. Ali prinaša uradno poročilo smrti, ali pismo od Jožeta? Motike so nam popadale z rok in stali smo kot okameneli. Pisava na kuverti ni bila Jožetova, toda zadaj je bilo njegovo ime in naslov. Vsi smo se oddahnili. Hvala Bogu, Jože je še živel!"

Vsebina pisma ni bila tako razveseljiva kot smo pričakovali. S komaj čitljivimi besedami je bilo pisano: "Draga mati! Nahajam se v bolnišnici na avstrijski zemlji ob ruski meji. Vožnja iz Sibirije je bila zame prenaporna. Ni-mam upanja, da bom vas še kdaj videl."

Drugi dan so se mama odpravljali na pot. Jože, ki je bil že toliko objokovan za mrtvega, je živel in mama so ga hoteli videti. Z veliko brzino je drvel brzovlak od Ljub-

ljane proti Dunaju in še dalje proti deželi Šleziji, toda za hrepeneče materino srce je vozil prepočasi.

Bolniška soba, kjer je ležal Jože, je bila napolnjena z vojnimi invalidi. Ubogi trpinji so bili brezbržni za zunanj svet in njega dogodke, saj zanje ni imelo življenje več nobenega smisla. Bili so sami stodstotni invalidi, ali pohabljeni prve stopnje. Nihče jim ni dajal zdravil. Avstrija je razpadla in kdo neki se naj bi zdaj zanimal za njene pohabljenice. Ošabni nemški zdravnik je prišel enkrat na dan v sobo, če je bilo potreba, kateremu uradno ugotoviti smrt. Obstal je ob Jožetovi postelji, in s porogljivim nasmehom rekel, "Ta ne bo več dolgo tukaj." Jože je slišal in razumel pomen teh besed. Če bi mogel, skočil bi s postelje in ga počil v obraz, da bi se zvrnil po tleh, ali Jože je ležal nepremično brez moči. Rana na prsih ga je zapekala, že pet dni mu je ni nihče prevezal. Neskončno se je čutil zapuščenega in tukaj bo umrl. Ne bo videl več doma. Proseče je zavzidhnil k Mariji Pomočnici, "Marija, tolkokrat si me že uslušala, še mi lahko pomagaš! Daj mi, da vidim še svojo mater." Kmalu nato so se vrata v sobo lahno odprla. Jože je razločno videl obraz svoje matere. Zaprl je oči. Ali se mu je mati v duhu prikazala? Ali se mu sanja? Ali se mu pa v glavi meša? Ležal je z zaprtimi očmi, da bi si umiril razbujeno domišljijo.

Mati je gledala od postelje do postelje, kje bo ugledala sina. Oči se ustavijo tudi na vojaku, ki je ležal z zaprtimi očmi. Mogoče je to on. Ne, ta ni podoben njenemu sinu, saj to je še samo človeško okostje. Že se je obrnila k izhodu, misleč, da se je zmotila na številki sobe, vendar še pomisli, da je lahko prezrla katero izmed postelj in vpraša, "Ali je tukaj eden vojak z imenom Jože Plut?" Tedaj pa je Jože dvignil glavo in z vsem svojim slabim glasom, kolikor ga je še imel, zaklical, "Mama!"

To je bil sestanek matere in sina po dolgih štirih letih krvave svetovne vojne.

Predno je mati zapustila bolnišnico, je govorila z zdravnikom in strežnicami. Prosila in rotila jih je, da ji naj ozdravijo sina vsaj toliko, da bo sposoben za vožnjo, ker ona ga želi imeti doma. Izročila je zdravniku nekaj denarja, da mu naj vendar daje kaka zdravila. Spotoma domov je stopila še do enega ljubljanskega zdravnika in mu razložila, kako stvar obstoji. Zdravnik je zapisal zdravila za ojačanje krv in teh so mu pošiljali zavojček na vsakih par tednov. Od časa materinega obiska je bil Jože deležen boljše zdravniške postrežbe. Čez tri mesece je pisal, da se počuti toliko dober, da bi vzdržal vožnjo do doma, da pa mu zdravnik svetuje zanesljivega spremjevalca.

Kdo drugi nj bi bil zanesljivejši spremjevalec kakor mati? V drugič se je uboga mati odpravila na pot. Neskončno veliko poguma ji je dajala zavest, da se bo vrnila domov s sinom. Peti dan po njenem odhodu smo prejeli iz Ljubljane telegram od matere, h kateremu vlaku na postajo Semič naj pridemo pričakovati z vozom. Jože se je srečno vrnil.

Neizmerna sreča nam je žarela iz obrazov, ko smo vši klečali ob prižgani sveči pred podobo Marije Pomočnice in se ji zahvalili za njenо priprošnjo in pomoč.

* * *

PRIPIS: Jože je bil doma na bolniški postelji še sedem mesecev po vrnitvi. Bil je pod zdravniško oskrbo Črnomeljskega zdravnika dr. Maleriča. Skrbna materina postrežba, milo domače podnebje in trdna volja do življenja v novorojeni Jugoslaviji, vse je tako blagodejno in uspešno vplivalo na njegovo zdravje, da je bil tekom dveh let popolnoma zdrav. Mati si je zaželeta oddila in mu je izročila posestvo. Izbral si je nevesto. Dvanajst let je bil zdrav in je vzorno vodil kmetijo.

Posledica sibirske zime in lakote so ga leta 1933 zopet priklenile na bolniško posteljo. Desna noge mu je bila od stopala do boka vsa v eni rani. S čudovito potrežljivostjo je prenašal svojo bolezen. Bil je vedno vedrega in nasmejanega obraza. Jaz sem se poslovila od njega leta 1936. Ob slovesu mi je rekel, "Sestra, ti greš v Ameriko, nikdar

se ne bova več videla." Te besede sem zadnje slišala iz njegovih ust.

Decembra 28, leta 1937, je dokončal svojo trnjevo pot življenja. Na njegovem mrtvem obrazu je ležal lahen smehljaj. Saj ni umiral v tujini. Ob njegovi smrtni postelji je

bila mama, žena in šest otrok. Prav gotovo je stala ob njegovi strani tudi Marija Pomočnica. Bodil mu ohranjen blag spomin. On je bil tudi eden izmed tisočerih, ki je žrtvoval svoje zdravje in življenje za drago domovino.

Počivaj sladko na domačem pokopališču.

ZAPISNIK POL-LETNE SEJE GLAVNEGA ODBORA S. Ž. Z. VRŠEČE SE OD 26. DO 29. JULIJA, 1943

Pondeljek, 26. julija

Prva glavna pol-letna seja po konvenciji se je pričela v pondeljek 26. julija, 1943, ob devetih dopoldne na glavnem uradu. Navzoče so bile: Predsednica Marie Prisland, tajnica Josephine Erjavec, blagajničarka Josephine Muster, urednica Albina Novak, nadzornice Mary Tomazin, Mary Otoničar, Mary Lenich, Pauline Ozbolt.

Pregledovanje poslovnih knjig in računov je bila prva točka dnevnega reda, na kar so se glavne odbornice podale na banko, kjer so čekirale vse investicije in bančne vloge. Računi sledijo:

PREGLED DOHODKOV IN STROŠKOV S. Ž. ZVEZE OD 1. JANUARJA DO 30. JUNIJA, 1943

Dohodki:

Mesečni prispevki rednih članic	\$18,498.05
Mesečni prispevki mladinskih članic	742.40
Pristopnila	15.75
Mesečni prispevki družabnih članic	14.10
Mesečni prispevki "Zarja" članic	58.70
Razno (pobiralne knjižice, prestopni listi, ponovno izdani certifikati, čarter in poslovne knjige)	45.60
Obresti od bondov	1,215.67
Obresti od bančnih vlog	326.59
Prodane pesmarice	932.75
Prispevki podružnic za Ameriški Rdeči Križ	931.90
Dividend od North American Bank Co. stock, Cleveland, Ohio	1.00

Skupni dohodki \$22,782.51

Stroški:

Stroški pri drugi izdaji pesmarice	\$ 440.43
Izplačila posmrtni odraslega oddelka, 50 slučajev	4,500.00
Uradne plače celotnega glavnega odbora (davek odstet)	2,610.00
Social Security davek od 1. januarja do 30. junija, 1943	21.00
Potni stroški in dnevnice gl. uradnic	664.19
Najemnina za gl. urad in uredništvo	180.00
Uradne tiskovine, potrebuščine in oglasi	271.06
Poslovni stroški	219.89
Zarja, tiskanje \$4,042.05; poština in raznasa- nje \$599.14; skupaj	4,641.19
Dodatne kampanjske nagrade plačane v juniju	116.00
Bančni stroški pri izmenjavi čekov	16.41
Shrambe za članske kartice	26.65
Nagrade za kegljaške krožke	64.00
Najemnina za varnostno shrambo na banki	3.60
Vaščina glavnih odbornic	84.45
Steve R. Starman, za popravo strojev	17.50
Članarin za National Council of Catholic Women	10.00
Pisateljski fond	25.00
Department of Insurance, za letno poročilo	5.00
Nagrada ustanoviteljici podružnice št. 104, Theresa Zellar	5.00
Sv. maše za pokojne prejšnje gl. uradnice	10.00
Prispevki podružnic k Ameriškemu Rdečemu Križu	931.90
Prispevek Slovenske ženske zveze za Ameriški Rdeči Križ	100.00
Darilo za Slovenski Ameriški Narodni Svet, Po- možno Akcijo Sloveniji in Sestrar v Lemontu določeno na konvenciji	500.00

Skupni stroški tiskajoči se konvencije in nagrad
kakor podrobno razvidno iz konvenčnega za-
pisnika .....

5,713.54

Skupni stroški .....

\$21,176.81

Skupni dohodki .....

\$ 22,782.51

Skupni stroški .....

21,176.81

Preostanek tega pol-leta .....

\$ 1,605.70

Preostanek ob sklepu prejš. 6 mesecev..

124,077.96

\$125,683.66

RAZPREDELBA PO SKLADIH

A.—Redni posmrtni sklad:

Mesečnina in obresti .....

\$ 8,920.22

Stroški .....

4,500.00

B.—Stroškovni sklad:

Dohodki .....

\$13,098.63

Stroški .....

16,676.81

Primanjkljaj .....

3,578.18

Cisti preostanek v vseh skladih od 1. janu-

arja do 30. junija 1943 .....

\$1,605.70

Redni posmrtni sklad 1. jan. 1943 .....

\$ 95,879.10

Preostanek od 1. jan. do 30. jun. 1943 .....

4,420.22

Redni posmrtni sklad 30. jun. 1943 .....

\$100,299.32

Mladinski posmrtni sklad 1. jan. 1943 .....

\$ 2,702.91

Preostanek od 1. jan. do 30. jun. 1943 .....

763.66

Mladinski posmrtni sklad 30. jun. 1943 ....

\$ 3,466.57

Stroškovni sklad 1. jan. 1943 .....

\$ 25,495.95

Primanjkljaj od 1. jan. do 30. jun. 1943 .....

3,578.18

Stroškovni sklad 30. junija 1943 .....

\$ 21,917.77

Redni posmrtni sklad 3. junija 1943 .....

\$100,299.32

Mladinski posmrtni sklad 30. junija 1943 ....

\$ 3,466.57

Stroškovni sklad 30. junija 1943 .....

21,917.77

V TREH SKLADIH 30. JUNIJA 1943 .....

\$125,683.66

KAKO JE NALOŽEN ZVEZIN DENAR

Naloženo na hranilnih vlagah:

Bank of Sheboygan, Wisconsin,	\$ 1,860.53
No. 26268, 1½%	
The North American Bank Co., Cleveland, Ohio,	243.33
No. 440, 1½%	
St. Clair Savings and Loan Co., Cleveland, O.,	5,026.82
No. 9535, 3%	
Reliance Federal Savings and Loan Ass'n. of	
Chicago, Ill., No. 250, 3%	5,000.00
St. Paul Federal Savings and Loan Ass'n. of	
Chicago, Ill., No. F443, 3%	3,000.00
First Federal Savings and Loan Ass'n. of Wis- consin, No. S4110, 3%	4,483.74
Fourth Federal Savings and Loan Ass'n. of	
New York, No. 6220, 2½%	4,365.47
The North American Mortgage Loan Co.,	
Cleveland, Ohio, Cert. No. 3380	288.54
Kaspar American State Bank, Chicago, Ill.,	
Cert. Nos. 515-5271	722.41
One share of stock in The North American Bank	
Co., Cleveland, Ohio	20.00
	\$ 25,010.84

Investirano v bondih:

Twenty-seven U. S. Savings Bonds	\$ 21,010.00
Thirty-one U. S. Defense Bonds	22,940.00
City of New York, 4 1/4%, due April 15, 1972	1,000.00
City of Philadelphia, Pa., 4 1/4%, due October 16, 1976, option 1946	1,000.00
Two State of North Carolina, 4 1/2%, due Jan. 1, 1947	2,000.00
Three North Dakota, 5%, due Jan. 1, 1959	3,000.00
Five Federal Farm Mortgage Corp., 3%, due 1944-49	5,000.00
Two Federal Farm Mortgage Corp., 3 1/4%, due 1964-44	2,000.00
Ten U. S. Treasury, 2 3/4%, due 1960-65	10,000.00
Six U. S. Treasury, 2 1/2%, due 1960-55	6,000.00
One U. S. Treasury, 3 1/4%, due 1943-45	1,000.00
Two U. S. Treasury, 3 1/4%, due 1944-46	2,000.00
Three U. S. Treasury, 3 1/4%, due 1956-46	3,000.00
Four U. S. Treasury, 4%, due 1954-44	4,000.00
Two U. S. Treasury, 4 1/4%, due 1952-47 (\$500.00 each)	1,000.00
Naloženo za varščino z zavarovalninskim oddelkom v državi Springfield, Ill.: U. S. Treasury, 2 1/2%, due 1960-55, Reg. Bond No. 6969K	5,000.00
U. S. Treasury, 3%, due 1951-55, Reg. Bond Nos. 854D, 31887H, 3188D	3,000.00
U. S. Treasury, 4 1/4%, due 1952-47, Reg. Bond No. D00006784	5,000.00
	\$ 97,950.00

Naloženo na čekovnem računu:

First National Bank, Joliet, Ill.	\$ 787.83
Denar na rokah v glavnem uradu	1,934.99
	\$125,683.66

Predloženo na seji glavnega odbora 26. julija 1943.

MARIE PRISLAND, predsednica,
JOSEPHINE ERJAVEC, tajnica,
JOSEPHINE MUSTER, blagajničarka

Knjige in računi glavne tajnice in glavne blagajničarke
pregledane in najdene v popolnem redu.

MARY OTONIČAR,
MARY LENIČ,

PAULINE OZBOLT, nadzornice.

Joliet, Illinois, July 26, 1943.

Subscribed and sworn to before me a Notary Public
for the County of Will and State of Illinois, this 26th day
of July, 1943.

ANTON NEMANICH, Notary Public.
My Commission Expires June 10, 1945.

* * *

S pregledovanjem poslovnih knjig glavne tajnice, glavne blagajničarke in upravnice "Zarje" je bila zaključena prva točka dnevnega reda. Glavna predsednica nato otvori redno zborovanje po obredniku ter poda svoje poročilo.

Poročilo glavne predsednice

Drage sestre gl. odbornice: — Ta sestanek je prvi po naši konvenciji. Imamo med sabo novo gl. nadzornico sestro Paulino Ozbolt, vneto zvezno delavko o kateri sem prepričana, da bo z navdušenjem in iskrenostjo vršila svoje uradne dolžnosti. Dobrodošla med nas, naša nova koleginja!

Poslavljamo se od predsednice nadzornega odbora sestre Mary Tomažin, ki je bila deset let vestna in delavna gl. odbornica, najprvo blagajničarka in zdaj predsednica nadzornega odbora. Pogrešale bomo njene pametne in dobre nasvete; njeni marljivost in zanimanje za Zvezo. Pogrešale

bomo pa tudi njen prijateljsko ljubeznivost in družabnost, ker v vseh desetih letih, odkar smo skupaj v odboru, se ne vem spominjati žal besede od nje. Bila je vedno prijazna, tudi v debatah se ni nikdar spozabila, da bi koga žalila. Žal nam je, da odhaja. Prepričana pa sem, da bo tudi zanaprej ohranila svoje simpatije do Zveze čeprav ne v glavnem odboru in da bo vedno pripravljena delovati za zvezne interese. Upam tudi, da nas ne bo cisto pozabila. Želimo ji ljubega zdravja in vse najboljše.

In vama gl. tajnica in urednica, ki zdaj nastopata svoj 14. letni termin v gl. odboru Zveze, in sestra Otoničar, ki pričenja svoj četrti termin ter blagajničarka Josephine Muster in druga nadzornica Mary Lenich, ki sta najmlajši odbornici po letih službovanja, vsem vam izrekam najlepšo zahvalo za vaše dosedajno delo, ki ni bilo vedno lahko. V imenu Zveze vas pozdravljam in vam želim mnogo nadaljnih uspehov v uradovanju. Delo za Zvezo vam je znano in nikdar se ga niste ustrašile. Niste gledale na svojo udobnost niti na osebne izdatke, sebičnost vam ni bila poznana. Svojega dela niste obešale na velik zvon, zato ga morda članstvo ni zadostno opazilo. Videla sem ga pa jaz, ki sem stalno v uradnem stiku z vami ter se vam zanj zahvalim.

In zdaj še nekaj o mojem uradu: — Ni bil moj namen še nadalje prevzeti urad glavne predsednice. Prepričana sem, da bi nova in mlajša moč bila na mojem mestu dobrodošla in koristna za Zvezo. Prinesla bi nove misli in nove ideje v organizacijo. Jaz se že dovolj let ubijam in nihče ne more reči, da nisem storila svoje dolžnosti do Zveze, ali da nisem dovolj dolgo upravljala vodilnega mesta pri organizaciji.

Ker se moja odklonitev na konvenciji ni upoštevala, sem proti svoji volji in proti volji moje družine, ki vidi moje skrbi in delo, prevzela predsedniški urad še zanaprej. Delegaciji sem povedala, da nerada prevzamem že zato, ker je bila plača povisana in bom morda radi tega morala slišati neljube opazke, čeprav je bil predlog o plačah sprejet z večino, ker je zbornica pač upoštevala narastlo delo glavnih odbornic. Takoj po konvenciji je pa od več strani prišlo očitanje radi povisane plače, za katero nisem vprašala in tudi mene ni zbornica vprašala če kako povisanje želim, zato se mi zdi oponašanje radi plače tem ne lepše in toliko manj, na mestu. Ker takega oponašanja prav nič ne zaslužim, mi moj ponos narekuje, da povisanje pri plači odklonem. Konvenciji se lepo zahvalim, ki je upoštevala moje delo, povisek v plači, \$50.00 na mesec, pa darujem v pogrebni sklad, da se bo njega rezerva čimprej zvišala. S tem ostane mo-

ja mesečna plača, oziroma nagrada za moje delo, po starem kot je bila pred konvencijo.

Konvencija je uvedla nekatere spremembe v pravila in zvišala asesment 15 centov na mesec. Razlogi zato so bili natančno navedeni v zapisniku konvencije. Prihajajo pa apeli od podružnic naj se v tem oziru nekaj stori, ker članstvo ni zadovoljno z višjim asesmentom in bi rajše nižji asesment, čeprav bi bile s tem ugodnosti zmanjšane. Ker mi je veliko ležeče na tem, da je članstvo zadovoljno sem se obrnila na zavarovalninskega komisarja in aktuarja z apelom naj mi pomagata zadevo urediti v večjo zadovoljnost članstva. Ne bi rada videla, da zgubimo eno samo članico radi tega, saj jih imamo zdaj tako lepo šte-

vilo, da bi bila prava škoda če bi se razredčilo naše lepe vrste. Po drugi strani se pa tudi zavedam, da je moja prva dolžnost kot predsednice, da pazim, da je Zveza na dobri podlagi, ker je to pač v korist in dobrobit vseh članic. Na roki imam toraj cel šop pišem od podružnic, komisarja in aktuarja, ki so polna raznih nasvetov. Končni zaključek bo napravljen na tem zborovanju in naši sklepi bodo predloženi članstvu.

To skončuje moje poročilo za sedajno zborovanje gl. odbora. Želim sloge, modrosti, razsodnosti in koristnih zaključkov.

Marie Prisland, predsednica.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Št. 1, Sheboygan, Wis.—Škoda, da ni bila na zadnjih sejah boljša udeležba, da bi vse članice slišale razpravo o spremembah v pravilih, katere so bile napravljene na zadnji konvenciji. To je bilo nam vsem v zadoščenje, ker smo bile nekoliko vznemirjene, dokler ni smo bile na jasnom. Apelira se na vse sestre, da prečitate zapisnik in konvenčna poročila v Zarji in gotovo bo vsaka prišla do spoznanja, da so bile spremembe potrebne in neizogibne.

V imenu našega pevskega društva se prirčno zahvalim naši tajnici Kristini Rupnik, za njeno velikodušnost in darilo na zadnji seji. Suvenir od konvencije je bil resnično dobrodošel za naš klub. Sestra Prisland se je iskreno zahvalila Kristini, ker je izvršila naloge in podala točno poročilo na seji.

Odbor vabi vse članice na poset prihodnje seje, da slišite poročilo o izidu priedritev 13. junija, kakor tudi razne druge spremembe, ki pridejo v poštovanje.

S prijateljskimi pozdravi do vseh,
Mary Godez, podpredsednica.

Št. 2, Chicago, Ill.—Kot tajnica pevskega kluba, je moja dolžnost, da se v imenu pevk najlepše zahvalim vsem, ki ste zvesto sodelovali in vsestransko pomagali za uspeh naše priedritev 23. maja. Prav lepa hvala vsem, ki ste pomagali pri bari in tistim, ki ste se trudili v kuhinji in pripravile okusno okrepčilo, kakor tudi vsem, ki ste pomagali pri vratih in tudi vsem dekletam, ki so stregle gostom in vsem, ki so pomagale v garderobi. Največje priznanje gre pa članicam, ki so razprodale največje število vstopnic in dobile oglase za programsko knjižico in vsem, ki so jim bili naklonjeni ter tudi tistim, ki so darovali v denarju in razna jedila.

Vse, ki ste bile navzoče na zadnjih sejah, ste slišale poročila delegatinj od zadnje konvencije. Po seji v juniju smo imele prav lepo zabavo. Sklenjeno je bilo, da od meseca julija naprej vzdržujemo seje na vsak drugi četrtek v mesecu. Prosit se vse članice, da si zapomnите to spremembo in ste navzo-

če na prihodnji seji, ki se vrši 12. avgusta, točno ob osmilih zvečer.

Cestitke izrekamo sestri Mary Ann Slaby, ki je dobila obisk od tete štorklje. Sestra Mary Tkalec je pa prestala nevarno operacijo. Vsem bolnim želimo skorajšno okrevanje.

Naše sožalje sestri Frances Sardock, ki žaluje nad izgubo ljubljene hčerke kakor tudi sestri Agnes Kovacic nad izgubo drage matere, ki je preminula 8. junija po dolgotrajni bolezni.

Ne pozabite plačati asesment, saj veste, da mora biti plačano za vsak mesec, potem je lep red pri tajnici in v vaših knjižicah. Pozdrav!

Lillian Kozek, tajnica.

POZOR TAJNICE!

Pristopne pole kakor tudi forme za prestop iz razreda A v razred B, bodo poslane vsem tajnicam takoj, kakor hitro prejem odobritev od Državnega zavarovalninskega oddelka.

JOSEPHINE ERJAVEC,
glavna tajnica.

Št. 5, Indianapolis, Ind.—Vse članice ste prošene, da pridete na prihodnje seje, da boste boljše razumele vse sklepe zadnje konvencije, katere nam bo pojasnila naša delegatinja.

Težko operacijo je srečno prestala sestra Mary Bajt in tudi sestra Emilia Godermaz. Bolni sta tudi sestri Josephine Mivec in Mary Ule. Vsem bolnim želimo ljubega zdravja.

Vile rojenice so se oglasile pri Anni Totth in pustile zalo punčko. Čestitamo! Ker veste, da nismo imeli priedritev to pomlad, zato je bilo sklenjeno, da vsaka članica prispeva 50 centov v ročno blagajno in to storite prav gotovo na prihodnji seji.

Preminil je soprog od sestre Judith Godermaz. Naše globoko sožalje. Naj mu sveti večna luč! Pozdravljeni.

Louise Jugg, tajnica.

Delegatinja št. 5 pozdravlja!

Pozdravljam vse glavne odbornice in delegatne šeste konvencije. Upam in želim, da ste se srečne in zdrave vrnilke k svojim dragim.

V imenu naše naselbine se vam lepo zahvaljujem, ker ste izbrale naše mesto za prihodnjo konvencijo.

Na konvenciji se mi je prav dopadlo. Sklepi odobreni so bili v prvi vrsti z namenom, da bodo v korist vseh članic in organizacije. Upam, da bodo vse članice to uvidele in ostale zveste svojim podružnicam in naši edini ženski organizaciji v Ameriki.

Najlepša hvala za lep sprejem v Pittsburghu vsem podružnicam in članstvu. Vsaka je gotovo odnesla mnogo lepih spominov iz vaše naselbine. Bile smo prav lepo postrežene.

Članice št. 5 pa prijazno vabim, da se udeležite prihodnjih sej.

S sestrskimi pozdravi,

Julka Zupančič.

Št. 10, Cleveland (Collinwood), O.—Prosim članice naše podružnice, da se bolj redno udeležujete mesečnih sej. Zadnjih par mesecev je bilo število zelo ničilo in vas progrešamo, ker pri nas smo vajene imeti lepo udeležbo. Dalje tudi prosim, da plačate tistih 50 centov v ročno blagajno, ker je bilo sklenjeno, da se da v blagajno namesto veselice. Do sedaj je plačalo okrog polovico naših članic in upam, da boste druge sledile v kratkem, ker imamo vse enake pravice in tudi naše obveznosti morajo biti enakopravne. Nekatere sta tudi zaostale z asesmentom in to da tajnici mnogo skrbi in dela.

Preminula je sestra Mary Zupančič. V par dnevih je bila zdrava in mrtva. Zadel jo je mrtvoud. Prizadeti družini naše globoko sožalje. Njej pa večni mir in pokoj. Nikdar ne vemo ne ure ne dneva.

Delj časa sta bolni sestri Lucija Glavčič in Anna Rusnov. Vsem bolnim želimo ljubega zdravja.

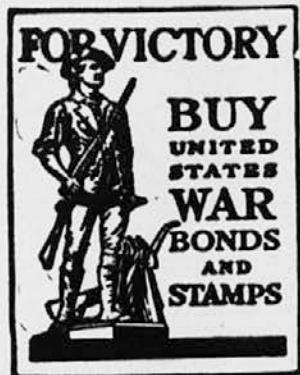
Teta štofklja se je oglasila pri druži-

ni Anthony Sedey in pustila krepkega fantka prvorjenca. Čestitamo!

Zadnji mesec se je poročila Alma Osredkar. Želimo ji srečo in zdravja v zakonskem stanu.

Pozdravljeni,

Frances Sušel, tajnica.

Apel milwauškim Slovencem in Slovenkam

Da bomo milwauški Slovenci in Slovenske dobili popolen kredit za število vojnih bondov, ki smo jih zadnji čas kupili, oziroma, ki jih bomo kupili v bodočnosti, ste prošeni, da se pri spodaj podpisani zglašate za nakup, ali pa da me vsaj obvestite, če ste kupili kje drugje, da bom tako mogla na pristojnem mestu zahtevati zaslужeno priznanje za našo narodnost. Če mi sami ne bomo skrbeli za svojo dobro ime in varovali, potem ne pričakujmo, da bo to kdo drugi storil za nas. Ta stvar je resna in zato je potrebno, da vsi sodelujemo.

Josephine Schlossar,
predsednica podružnice št. 17 SZZ,
5801 W. National Ave., Milwaukee, Wis.
P. S. Preberite tudi oglas na predzadnji strani platnic.

Št. 18, Cleveland (Collinwood), O.—
Hvala lepa vsem, ki so posetili proslavljeno 15-letnico naše podružnice. Pohvalno se izražajo vsi posetniki o prireditvi in to je pač zadostilo, ki je sprejeti z veseljem v naznanje. Tem potom naj veljajo tudi izrazi hvaležnosti naši marljivi članici gospoj Rose Paulin, ki je naredila toliko lepih šopkov in "corsage-ov" za omenjeno prireditvi spremnost in njeno umetnost v tej stroki priporočam cenjenemu občinstvu za naklonjenost, kadar rabi umetne cvetlice za času primeren slučaj. Njen naslov je: 2636 Idlewood Rd., Cleveland Heights, telefon YELlowstone 8306.

Bolna je bila sestra Julia Kordič. Želež ji iskreno, da se vidimo na prihodnjih sejih.

Za plemenit dar v blagajno, naj sprejme toplo zahvalo naša ustanoviteljica podružnice, nepozabna nam gospa Jennie Welikanje kot tudi gospa Frances Polc in mamica zapisnikarice, sestre Pirnat, gospa Angela Žibert. V imenu podružnice Bog vas živi še dokaj srečnih let vse skupaj. Naj isto velja tudi Vam, gospa Novak.

Vse članice toplo sočustvujemo z našo sestro Jennie Fortuna, kateri je preminil soprog. Tolaži naj jo zavest, da nam je vsem odmerjena ena-

ka pot, prej ali slej, dasi so to bridkostne misli.

Gospoj Fraithoffer v Detroitu, Mich., pošiljam isto najsrcejše pozdrave in toplo zahvalo za njen dar v blagajno. Za pozornost do svoje podružnice naj prejmeti zahvalo tudi sestri Nettie Strukel in Anna Medves in sestra Malaščič za njih prispevke v dobrobit podružnice!

Z željo, da se vidimo na prihodnji seji v torek, 10. avgusta, vse odkrito-srčno pozdravlja.

Josephine Praust, tajnica.

Darovi za Rdeči križ

Vljudno se prosi vse podružnice, da pobirajo prispevke za Rdeči križ in denar pošljejo na naš glavni urad. V prihodnji izdaji bo seznam vseh darovalk. Ali bo vaša podružnica v seznamu?

Št. 20, Joliet, Ill.—Prav lepa hvala vsem članicam, ki so se udeležile skupnega obhajila. V maju sta se poročila Miss Dolores Papesh in Mrs. Joseph J. Pudlick. Da bi dočakala mnogo srečnih zakonskih let.

Teta šorklja, ki prinaša veselje družinam, se je oglasila pri sledenih: Pri Mr. in Mrs. Darin je pustila kar dva sina, prvorjenca; pri Mr. in Mrs. Frank Rogel tudi sina; pri Mr. in Mrs. Roy Keith pa deklico; pri Mr. in Mrs. Frank Bradach so dobili sina; pri družini Mr. in Mrs. Steve Lakotich tudi sina in lepo deklico pri Mr. in Mrs. Anton Smrekar. Srečnim družinam izrekamo naše čestitke!

V bolnišnici so se nahajale sestre: Theresa Ancel, Johanna Vicich, Marie Nesseebenny. Jonita Erjavec, hčerka naše glavne tajnice, Margaret Zugelj, hčerka sestre Johane Zugel, Zora Gasparic, Kathryn Pryzibylski, ki je pri padcu dobila precej poškodb in Jennie Imparl. Vsem bolnicam želimo skorajšno okrevanje in članice pa prosim, da obiščete bolne sestre in jim kratkočasite dolge ure.

Za vedno so se poslovili iz tega sveta Mr. John Pasdertz, ki je zapustil soprog, dva sina in tri hčere; Mr. Thomas Ivansek, ki je zapustil soprog, hčer in dva sina; Mr. Anton Racki, v starosti 78 let, ki je zapustil soprogo ter več sorodnikov; Mrs. Magdalena Rehorich, mati dveh naših članic, Mrs. Christine Blazekovich in Mrs. Barbare Macak in zanjušča tudi mnogo sorodnikov; po šest mesečni bolezni je podlegel Mr. Martin Papesh, soprog Johanne Papesh, ki poleg nje zanjušča pet sinov in dve hčeri.

Naše globoko sožalje vsem žalujočim preostalim in vsem umrlim naj pa sesti večna luč in naj jim bo lahka ameriška zemlja.

Za kratki dopust od vojakov je bil med nami Bill Kunstek. Starši vojaka Joseph F. Meznarič so dobili poročilo, da je bil v bitki ranjen, toda ne nevarno. Bog varuj vse naše vojake in jih pripelji domov zdrave in zmagočlavne!

Mr. in Mrs. P. Dolinšek sta na lep

način praznovala 29-letnico zakonskega stanu. Tudi me se pridružujemo voščilom mnogih priateljev ter vam tem potom pošiljam naše čestitke!

V nedeljo, 11. julija je pa srečni zakonski par, Mr. in Mrs. Mathew Buchar slavil zlato poroko. V družini je pet sinov in štiri hčerke. Jubilantom tem potom čestitamo in pošiljam želje za mnogo zdravih let!

Isabel Koncar je dovršila šolo in sedaj si je zbrala lep poklic bolničarke in se nahaja v St. Joseph bolnišnici. Obilo uspeha, Isabel!

Odbor se lepo zahvaljuje vsem, ki ste delali in pripomogli do lepega uspeha Fiesta prireditve, katero smo imele v juniju. Ravno tako lepa hvala vsem, ki ste pomagali za uspeh letnega piknika v Lemontu. Vsaki osebi smo posamezno hvaležne za vsako pomoč in vsostransko naklonjenost. Bog plačaj!

Vabi se vse članice na sejo tretjo nedeljo v avgustu, to bo 15. avgusta. Slišale boste natančno pojasnilo na vseh sklepih zadnje konvencije in raztolmačilo se vam bo tudi o novih načrtih zavarovanja. Pridite na sejo in boste prav gotovo prišle do spoznanja, da so vsi sklepi za bodočo korist organizacije. Naša iskrena želja je, da ostanete zveste članice edine ženske organizacije med našim narodom v Ameriki, kjer se dobijo vsakovrstne koristi in družabnosti. Ako vam ni mogoče priti na sejo, me pokličite telefonično in vam bom radevolje vse pojasnila.

Z najlepšimi pozdravi,

Josephine Muster, tajnica.

PRISRČNA HVALA!

V prijetno dolžnost si štejem zahvaliti se za darove, katere sem tako nepričakovano prejela na banketu na konvenciji Slovenske ženske zveze.

V prvi vrsti hvala vsem delegatinjam za krasno namizno električno uro, katero še ni imel urad. To je gotovo uvidela tudi naša urednica Mrs. Novak, ko se je nahajala tu na raznih sejah ter gotovo sama pri sebi sklenila, da urad dobije uro na konvenciji. Kakor sem bila presenečena, ko sem izvedela, da so bili prispevki od delegatinj namenjeni tudi za mene! Bila sem kar brez besedi. Torej hvala Albina in vsem delegatinjam.

Dalje hvala mojim kadetkam od št. 20 "National Champs," za njih dar na banketu, katerega mi je izročila predsednica kadetinj Miss Isabell Musich, in sicer krasni kristalni rožni venec.

Drugi dan, ob začetku konvencije sem dobila pa "corsage" od njih. Zares, da teh darov od naših kadetk ni sem pričakovala.

Takoj prvi dan po minuli konvenciji sem prejela pismo od Mrs. Barbare Kramer, ustanoviteljice podružnice št. 20, iz San Francisca, Cal., v katerem je bil priložen ček za zmagovalni krožek iz Joljeta, v svoti \$10. Kakor meni, ravno tako je ta dar presenetil kadetke, kajti tudi one niso pričakovali, da se jih bo spomnila priateljica iz take daljave. Torej posebna hvala, Barbara!

Ker nisem navajena takih prijetnih presenečenj v tako kratkem času, radi tega je težko najti dovolj besed za

izraziti zahvalo.. Še enkrat prisrčna hvala vsem darovalkam!

Ker se že zahvaljujem, bi ne bilo prav, da ne bi omenila naših pridnih delavk, katere so skrbele, da je "Fiesta" veselica, prirejena na "Očetov dan" tako sijajno izpadla vkljub deževju vse jutro in en čas popoldne. Voditeljici v pripravljalnem odboru sta bili predsednica Mrs. Anna Korevec in tajnica Mrs. Josephine Muster. Program je imela v rokah Mrs. Mary Terlep, blagajničarka št. 20 in "Kraljica konvencije." Program je zelo izborno izpadel. Nastopile so naše deklice v narodnih nošah, nato naše junior kadetke in pa kadetke "National Champs." Vse je bilo zelo zanimivo. Radi tega vse priznanje onim, katere so pomagale do takih nastopov. Hvala tudi kadetkam Marie in Theresa Metesh za njih pomoč pri programu. Hvala vsem staršem dekle in njih prijateljem, ker so nas tisto nedeljo obiskali v parku ter nam pripomogli do tako lepega uspeha, kajti preostanek od te veselice bo šel za oblike (uniforme našega mlajšega krožka (junior cadets), katerih jih je 40 po številu. Hvala vsem sedanjim in prejšnjim uradnicam za vso pomoč omenjeni dan. Hvala tudi uradnikom drugih društev in organizacijam, ravno tako našemu županu Mr. Janeku za njegov obisk in sodček pive.

Odbornice in članice se lahko štejejo za srečne, da njih prizadevanje in trud za "Očetov Dan Fiesta" ni bil zaman, toda nepričakovano uspešen.

Hvala kapitanki krožka podružnice št. 16, Miss Gladys Buck, njeni mami, bratu in ostalim kadetkam, kateri so nas na ta dan obiskali iz South Chicago in pa od drugih krajev.

Josephine Erjavec.

Št. 21, Cleveland (West Park), O.- Konvencija naše Zveze je za nami, ki je napravila gotove spremembe, s katerimi so bomo gotovo spriznile. Drage sestre! Saj veste, da moramo iti z duhom časa naprej in je nemogoče pričakovati čudežev pri organizaciji, kakor je Slovenska ženska zveza. Zato le malo požrtvovalnosti in bomo ponosne, da lahko spadamo v organizacijo, kakor je Slovenska ženska zveza.

Na sliki vidite Mrs. Agnes Zakrajsek in njen sin Edward, ki je pri vojakih.

Pri sestri Mary Komačar so imeli poročno slavnost. Poročila se je nje na hčerka Frances Komačar, katera je tudi članica naše Zveze. Vzela je svojega ljubega vojaka, Bog naj vaju blagoslov in pomaga, da bi se že-

POZOR, ČLANICE!

Opozarja se vas, da se g o t o v o udeležite sej svojih podružnic v septembру. Vršila se bo razprava o asesmentu.

Za gl. odbor:

**Josephine Erjavec,
gl. tajnica.**

nin kmalu vrnil zdrav in zmagoščen. Naše čestitke!

Naša mlada članica Helen Kozelj-Konkoy se je tudi morala posloviti od svojega ljubljenega moža, ki je šel braniti našo domovino. Da bi ga ljubi Bog kmalu pripeljal nazaj.

Na kratkih dopustih so bili med nami sinovi sester Therese Lach, Mary Hosta, Molly Sterle, Mary Jesenovic, Theresa Poturica in Amelia Sinkovec. Kako lepo je opazovati naše matere, ko ponosno zrejo na svoje sinove v obraz. Bog jih naj nam obvaruje hudega.

Od svojega drugega sina se je poslovila sestra Mary Sinkovec.

V bolnišnici se je nahajala sestra Theresa Poturica. Vsem bolnim sestram želimo ljubega zdravja!

Naši patriotični članici Rose Kovač in Anna Kosek sta že tretjič darovali svojo kri Rdečemu križu. Vsa čast vama!

Lepa hvala za darila na seji sestrám Mary Hosta, Anna Sustarič, Mary Strazisar, Mary Jesenovic in Mary Gustinčič. Bog vam povrni. Lepo vas prosim, da bi se udeležile prihodnje seje, saj veste, da je vedno nekaj za razmotrovati, kar brez vaše navzočnosti ni mogoče.

Na septembrski seji bomo razdale listke, katere bi morale dobiti že na seji v juliju in se je zaradi majhne udeležbe odločilo do septembra. Prosim vse naše članice, da sodelujete in vrnete en dolar in knjižico vsaj do septembra in videle bomo, kateri bo sreča naklonjena za krasno darilo.

Vas srčno pozdravljam,

Anna Pelčič, tajnica.

Št. 24, La Salle, Ill.- Materinska proslava je minula že pred meseci, toda vendar je na mestu, da podam kratko poročilo. Program je bil zanimiv in posebno pomenljiva točka je bila predstavitev mater, ki imati po pet sinov v službi Strica Sama, to sta Mary Kramaršč in Ann Oklešen in sta bili obdarjeni s cvetlicami v rdeči, beli in modri barvi in sestra Mary Furkar, katere sin je žrtvoval življenje za našo svobodo je pa bila obdarjena z

zlatim šopkom. Na tej seji smo imele priliko slišati pomenljiv govor našega gospoda župnika Kasovič, ki je čestital našim članicam in pa našim mataram, ki imajo svoje sinove v armadi, saj med nami je skoraj ni družine, kjer bi ne bil eden ali več pri vojakih.

Na programu je nastopil tudi pevski zbor svetega Roka, ki je zapel prelepe slovenske pesmice v izborni zbranih glasovih. Ni ga bilo suhega očesa, ko so se glasovi dvignili v prelepi pesmici . . . kjer so me zibali, mamica moja . . . Kako te lepe besede presunejo srce, ko se posebno materje spominjajo na čase, ko so zibale svoje sinčke in danes smo jih morale postati v roke sovražnika. Vse molimo in upajmo, da bodo prišli nazaj zdravi in zmagoščni. Bog nas usliši! Prav lepa hvala častitemu župniku in našemu cerkvenemu pevskemu zboru za vse, kar ste storili za nas. Bog vam stotero poplačaj!

Po programu smo pa imele malo prigrizka in potem smo se razšle v zavoljstvu na svoje domove.

Operacijo je srečno prestala Dorothy Kastiger. Iz bolnišnice so se vrstile Mary Benko, Alojzija Močilar in naša blagajničarka Jóhanna Gnidovec. Vsem bolnim želimo hitrega zdravja.

Teta štoklja je obdarila sestro Jenie Kupšek z novo hčerkjo. Materi in hčerki želimo zdravja.

Zal, da moram zopet opominjati nekatere članice, ki ste zaostale s svojim asesmentom, ker zame je zelo težko hoditi po domovih kolektat. Prosim, da prideite in poravnate svoj dolg na seji ali pa na mojem domu.

Angela Strukel, tajnica.

Št. 25, Cleveland, O.- V preteklih par mesecih smo imele pri naši podružnici pet smrtnih slučajev. Za vedno so nas zapustile sestre Margaret Kušar, Rose Vidmar, Mary Česnovar, Josephine Jereb in Mary Kovač. Bile so zveste članice Zveze, zato jih bomo pogrešale. Naj jim sveti večna luč. Naše globoko sožalje vsem preostalim.

Zadnji dve seji sta bili precej živahnii. V juliju je bila odobrena prošnja na glavni urad glede povražanja mesečnine, ki bo prav gotovo upoštevano v kolikor bo pač mogoče in potem boste imele članice priliko odločiti, koliko bomo več plačevali na mesec. Zato kar malo potrpimo in nikar ne poslušajte škodljivih opazk, ker vas samo razburajo in končno boste uvidele, da je konvencija imela v mislih korist članic in bodočnost organizacije, ki mora biti na dobrni podlagi. Naša Zveza je ena izmed najbolj uglednih organizacij, kjer imamo ženske priliko, da se predstavimo ameriški javnosti in drugim narodnostim in to je v čast in ponos vsaki Slovenki v tej širni deželi. Naša dolžnost je, da Zvezo povzdignejo in pomagamo še do večjega napredka. Ko človek umre, itak zapusti vse posvetne stvari, ampak najlepša dedčina za naše potomce bo, ako jim bomo izročili vzgled dobrega vodstva svojih organizacij.

Vabljeni ste na prihodnjo sejo, ker bomo ukrepale glede proslave 15-obljetnice, odkar je bila podružnica ustanovljena. Na svidenje!

Mary Otoničar, tajnica.

Najlepša hvala št. 25!

Spoštovane odbornice in članice! Naznanjam, da sem srečno prestala operacijo dne 1. julija in bilo je mnogo gremkih ur trpljenja. Ko sem bila na potu okrevanja, sem bila vesela, da sem članica Slovenske ženske zveze, posebno ko mi je hčerka prinesla Zarjo in berem, kako se imajo po vseh krajih in koncih, kar mi krajša ure v bolniški postelji in obenem spominja na moje prijateljice. Sedaj se nahajam pod zdravniško oskrbo na mojem domu.

Iskreno se zahvaljujem za prijazne obiske, voščila k zdravju in cvetlice, katere ste mi prinesle. Bog naj vam vsem skupaj stotero povrne, vam uda na.

Mary Smolko,
1564 E. 34th St., Cleveland, O.

Št. 26. Pittsburgh, Pa.—Na seji v juniju je bila lepa udeležba in sklenjeno je bilo, da bomo na seji v juliju oddele vojni bond in je upati, da boste priše v lepem številu tudi na sejo v avgustu.

Poročano je že bilo, da je premišnula sestra Theresa Sikovšek in sicer dne 8. maja, toda jaz bi rada poročala še nekatere druge podrobnosti.

Sestra Theresa Sikovšek je bila dolgo let članica naše podružnice št. 26 in ko je bila ustanovljena št. 77 v njeni naselbini na North Side Pittsburgh, je prestopila k št. 77. Bohala je na sladkorni bolezni več let in ji je tudi nazadnje podlegla. Priporočam vsem članicam Slovenske ženske zveze, da se spominjate njene duše v molitvi. Naj bi Bog dober plačnik!

V imenu podružnice št. 26 se tem potom najlepše zahvaljujem članicam št. 77 za vso prijaznost in pomoč v kuhinji, ko smo povabili delegatino še ste redne konvencije na večerjo. Torej hvala še enkrat za vso naklonjenost in sodelovanje.

Pozdrav vsem članicam SŽZ!
Mary Golobič, zapisnikarica.

Št. 28. Calumet, Mich.—Pozdravljenje glavne odbornice in delegatinje ter vse članstvo. Upam, da bo naše konvenčno delo pokazalo dobre uspehe v prihodnjih letih. Nisem mislila, da se bomo tako hitro razšle, toda spomini bodo med nami dolgo časa.

Lepa je naša Zvezna pesem, katera je bila peta na konvenciji in je priob-

Podružica št. 24, La Salle, Ill., se odlikuje z zvezdami, namreč tukaj vam predstavljamo tri blage matere. Na levi je sestra Mrs. Ana Oklejšen, ki ima pet sinov pri vojakih, v sredini sedi Mrs. Mary Furkar, katere sin je dal življenje za našo svobodo in Mrs. Mary Kramaršič, ki ima tudi pet sinov pri vojakih. Za njimi stojijo: Mrs. Emma Shimkus, predsednica št. 24, Rev. Kasovič, župnik fare sv. Roka in Mrs. Angela Strukel, tajnica.

izkazano ljubeznivost. Lepa hvala za cvetlice in tudi darila, katera sem prejela. Skušala sem storiti, kar je bilo v moji moći za vsestranski uspeh, kar mi je dalo mnogo prilik za najlepše spomine od šeste redne konvencije.

Bog plačaj!

Albina Novak, urednica.

Št. 29. Broundale, Pa.—Najlepše se želim zahvaliti vsem našim članicam za veselo presenečenje meni v počast v priznanje za delo kot tajnica. Ne morem najti primernih besed, da bi se polnoma zahvalila. Kako lepo je bilo videti vesele obraze naših mater. Najlepša hvala za krasna darila in všečilo Meni je v veliko veselje biti tajnica pri podružnici, kjer članice tako visoko čisla moje delovanje.

Posebna hvala naši predsednici sestri Pristavec in blagajničarki sestri Debevec. Moja mama se tudi zahvaljuje vsem članicam za izkazano ljubeznivost do mene.

Upamo, da boste vse članice prišle na prihodnje seje, ki se vršijo pri nas. Z iskrenimi pozdravi,

Anna Elovar, tajnica.

Za Jugoslav Relief — SS

Popolen seznam vseh darov, katere je sprejel glavni urad od podružnic in posameznikov v zadnjih mesecih bo priobčen v septembrski izdaji Zarje.

V imenu ubogih sirot v starosti domovini se vas najlepše prosi, da bi poslali vsaj en majhen dar takoj na glavni urad, da bo tudi vaša podružnica in posamezne darovalke označena v prihodnjem poročilu.

Št. 32. Euclid, O.—Od naše podružnice ni bilo že dolgo glasu, ker smo vse tako zaposlene, da moramo društvena opravila kar mimo grede narediti.

Naša tajnica dela že precej časa v tovarni in sicer od treh popoldne do 11 zvečer in nima časa, da bi hodila po hišah kolektat od članic asesment, zato poskrbita, da imate plačano in ako ni mogoče priti plačati na sejo ali na dom tajnice, potem pa nesite naši blagajničarki Karolini Kaliope, 21870 Nicholas Ave.

Prošene ste, da se v večjem številu udeležite seje, ker po vsaki seji dobri ena izmed navzočih lep spominček.

Bliža se nam 14. obletnica in sicer v septembri. Ker so žalostni časi, ne bomo obhajale slavnostno, pač pa bomo imeli medsebojno zabavo. Delegatinja je prinesla iz Pittsburgha majhen sodček, v katerem se na vsaki seji nabira prostovoljne prispevke za v pomoč našim ubogim v starosti domovini. Prosim vse sestre, da bi pomagale, ker gre za dobrodelne namene in je naša dolžnost, da prispevamo, vsaj drobtinico od časa do časa.

Prosim članice, da pridete na prihodnjo sejo, kjer vam bo natančno raztolmačeno o sklepih na konvenciji.

čena v Zvezni pesmarici. Lepo bi bilo, ako bi imele tudi pogrebno pesem za naše umrle članice in ker imamo med nami mnogo mladih deklet, bi bila tudi poročna pesem na mestu. Ako bi imele vse te tri načine pesmi uglasbene izrecno za naše članice, bi to bilo značilno za Zvezo. Mogoče se bo kai enakega dalo sčasoma izpeljati.

Vabim vse članice naše podružnice, da pridete v polnem številu na seje, kjer bom skušala razložiti vse spremembe na zadnji konvenciji.

S pozdravom,

Mary Stefanich.

MNOGO LEPIH SPOMINOV

Zadnja konvencija je bila dokaj zanimiva in tudi v mnogih ozirih značilna, kar nam je dalo nove spomine, kateri nam bodo ostali prav gotovo delj časa v mislih. Seveda na prijetnosti se je kaj lepo spominjati, ampak tudi razočaranja ni manjkalo, če hočemo povedati kakor je bilo. Pa tudi je za pričakovati, da zna biti tudi kakšna beseda navzkriž, ko pride skupaj do sto žensk in vsaka ima svoje mnenje in ideale. Upati je, da bodo vsi sklepi prinesli organizaciji tisto korist, za katere smo se potegovali in čas nam bo najboljše pokazal, ako se bo članstvo zavedalo svojih dolžnosti do organizacije in upoštevalo delo konvencije.

Vsi vemo, da glavni namen vseh organizacij je storiti nekaj dobrega in ne nima slab namen in to naj bi dobro premislile vse članice, predno izrečeno svojo obsodbo. Težko je eno stvar zidati in še posebno tam, kjer se delajo načrti in predpisi. Vsaka stvar se mora ustvariti v upanju, da je tako najbolj praktično in pravilno. Zato pa bi morali biti presodni, predno obdolžimo, da se komu dela krivica, ker to prav sigurno ni bil namen konvencije. Zato bodimo strpni in pomagajmo z dobro besedo rajši kot pa podirat trdno in vztrajno delo vodstva.

Čas celih rane in tudi pokaze dobre posledice in tako bo prav gotovo tudi pri naši organizaciji v bodočnosti, ko se zjasni nerazumnost, ki je nastala po nekaterih krajih zaradi tega, ker se ne more več pošiljati Zarjo brezplačno.

Ob tem času se urednica iskreno zahvaljuje vsem posameznim osebam in skupinam za zvesto sodelovanje in vso

Ne razburjajte se, ker se bo vse v vaše zadovoljstvo izvršilo.

Vsem bolnim želim ljubega zdravja, drugim pa klicem: na svidenje na seji!

Frances Perme, predsednica.

Št. 35. Aurora, Minn.—Kakor se množi število slovenskih zdravnikov in drugih odličnih poklicev v Vermillion okraju, tako se veča tudi število naših nadebudnih deklet, ki so si izbrale lep stan bolničarke za svoj poklic.

Margaret J. Turk

V to vrsto spada tudi Margaret J. Turk iz Ely, Minn., starejša hčerka Mrs. Škerjanc, ki je 12. maja dobila diplomo kot izučena bolničarka v St. Andrew's bolnišnici v Minneapolis, Minn.

Naši novi bolničarci kot tudi njenim vrlim staršem izrekamo naše iskrene čestitke!

Z najlepšimi pozdravi,

Josephine Putzel, predsednica.

Št. 37. Greaney, Minn.—Drage sestre! Namenile smo se prirediti nekoliko zavave na praznik Velikega Šmarna, 15. avgusta. Nekaj smo že ukrenile v tem oziru in priporoča se vsem članicam, da pride na sejo in se bomo skupno pogovorile.

Prejela sem pismo od naše glavne predsednice Mrs. Marie Prisland in bi ga rada na seji prebrala, da boste boljše razumele spremembe odobrene na zadnji konvenciji. Na zadnji seji je bila zelo majhna udeležba, zato upam, da boste prišle v večjem številu na prihodnjo sejo in tudi na pardi. Vsaka naj prinese nekaj za prigrizek, kaj več pa bomo preskrbele. Vabljene so tudi vaše družine in prijatelji in tudi možaki naj nas posetijo.

Pozdrav vsem glavnim odbornicam in članicam Slovenske ženske zveze. Našim članicam pa klicem: Na svidenje na pardi 15. avgusta!

Frances L. Udvovich, tajnica.

Št. 43. Milwaukee, Wis.—Kar se tiče zadnje konvencije smo v Zarji čitali zapisnik, torej ne bom ponavljala, kar

ste itak vse brale. Po vsaki konvenciji se sliši prigovarjanje in seveda tudi po tej, toda ni se za razburjat, ker bodočnost bo pokazala, ako je bilo v korist organizacije. Vsaka bitka ima dve strani. Torej prosim prečitajte Zarjo in ne pustite podružnice, dokler niste popolnoma prepričane, da ste na pravem mestu. V mnogih ozirih se je tudi zboljšalo, če ste točno prečitale pravila, ste gotovo sprevidele, da v bodočnosti bo Zveza na bolj trdni podlagi.

Torej še enkrat vas opozarjam, bodite previdne in prečitajte zapisnik, da boste pravilno razumele.

J. Verbick, poročevalka.

Drage sestre št. 43!

Ko sem se maja meseca nahajala v lepi Pennsylvania, oziroma v Pittsburghu, na konvenciji, si niti dvomila nisem, kakšna usoda me bo zadela čez par tednov po tem.

Pred dvema letoma sem pokopala mojega 24-letnega sina in letos se poslovila od edinega sina, ki je šel v vojno in sem mislila, da hujši udarec me sploh ne more doleteti, ampak kadar se nesreča loti človeka, takrat jo ni konec.. Zadela me je nepričakovana usoda. Kar na hitro me je začela glava boleti in sem se takoj podala k zdravniku in mi je reklo, da mi mora takoj odstraniti desno oko, ako hočem rešiti ta levega. Kako sem se prestrašila te grozne novice, vam ne morem popisat.

Predrage prijateljice v Milwaukee, Sheboyganu, Californiji in po vseh drugih krajih, prav prisrčno se vam zahvaljujem za darila, za pisma in vaše globoko sočustvovanje, ki ste mi ga izkazale v teh težkih urah. Prosim pa vas, da se v molitvah spomnite name in prosite z menoj vred Boga, da mi pusti vsaj eno oko, kajti revnejšega človeka ni na svetu kot slepec.

Še enkrat stotera hvala in najlepše pozdrave.

Mary Bentz, tajnica.

Kar pogum, draga sestra!

Kakor je mene, tako vem, da bo vsaka sestra globoko presunila ta vest o Vaši usodi. Me vse obžalujemo nešrečo, ki vas je tako nepričakovano hitro zadela. Ampak, draga sestra Bentz kar pogum in na svetu se še zmeraj najde tolažbo in tudi srečo, ki v mnogih ozirih nadomestuje za ude, katere morajo nekateri žrtvovati za ohranitev nadaljnega zdravja. Bog vas blagoslov. Uverjeni bodite, da so naše misli pri Vas in tudi v molitvi se bomo spominjale na Vas in prosile ljubo Mater Marijo, da Vas varuje in Vam izprosi skorajšno okrevanje!

A. Novak.

Št. 46. St. Louis, Mo.—Naša prihodnja seja se vrši v avgustu in upati je, da bomo imeli boljšo udeležbo kot na preteklih sejah. Vzemite si za svojo dolžnost biti navzoče in tudi ne pozabite poravnati za mesečino. Tajnica vam bom hvaležna za upoštevanje tega opomina.

Vas lepo pozdravljam,

Mary Moenigmann.

Št. 47. Cleveland (Garfield Heights), O.—Vse članice se vabi na prihodnjo sejo 14. avgusta, ker imamo vedno kaj važnega za razmotritvati. Opominjam tudi vse tiste, ki dolgujete na ases-

mentu, da prideite poravnati in si prihranite skrb in tudi meni posebno delo. Na svidenje na seji!

S pozdravom,

Helen Tomažič, tajnica.

Št. 51. Akron, O.—Tem potom prijazno prosim vse članice, ki rade začestajate pri plačevanju asesmenta, da bi bile bolj točne v bodočnosti, ker tajnici je zelo sitno čakat, da se domislite za plačat, da bi pa po hišah hodila kolektat, je pa tudi težko zame.

Seja v juniju je bila lepo obiskana. Za pomoč revežem v starji domovini so darovale po en dolar: Mary Smrkol, Mary Bolko, Mary Vovk, Johana Gejnar in Josephine Praznik. Lepa hvala vsem skupaj. Pokazale ste, da je vam globoko pri srcu naš narod in hočete izkazati usmiljenje do ubogih trpinov tam v naši rodni domovini, ker krovločniki doprinašajo tako grozoto in trpljenje. Zato prosimo Boga, da bi nam skoraj postal ljubi mir in da bi se naši sinovi in vsi naši dragi kmalu vrnili nazaj z zmago Amerike, potem bomo skupno zavriskali: Bog živi Ameriko in našo svobodno domovino!

S pozdravom,

Margaret Patrick, tajnica.

Za SANS

Naše podružnice se prav iskreno prosi, da bi stopile v vrsto darovalcev za odrešitev našega zašužnjenega naroda v domovini za katero se deluje pri organizaciji Slovenskega ameriškega narodnega sveta SANS.

Darujte po vaši moči, akoravno nimate na rokah večje svote, pa vseeno storite svojo dolžnost in pošljite vsaj nekaj, da boste na častnem poročilu, ki bo izšlo v prihodnji Zarji.

—O—

Št. 53. Cleveland (Brooklyn), O.—Naznanjam žalostno vest, da je preminula naša sestra Anna Franz dne 2. julija po dolgotrajni bolezni. Zapustila je soproga, tri sinove, eden izmed njih je poročnik v službi Strica Sama in dve hčeri. Naše sožalje! Pokojni pa naj bo Bog dober plačnik in naj počiva v miru!

Prihodnja seja se vrši dne 2. septembra, ker v poletnem času nismo imeli rednih sej. Prosi se vse članice, da si zapomnите in ste gotovo navzoče, ker bomo imeli mnogo stvari za ukrepati. Na svidenje na seji!

Emma Jesen, tajnica.

Št. 54. Warren, O.—Žal, da ni bilo več članic navzočih na zadnjih sejah, kjer se je poročalo o spremembah, načrejnih na konvenciji. Jaz upam, da ste vse članice pazno prečitale zapisnik v zadnji Zarji in ste doble vse informacije in slučajno, če kateri ni kaj jasno, lahko me obišče na mojem domu in bom rada vse raztolmačila.

Naj na tem mestu poročam nekaj lokalnih novic:

Sestra Mary Tomsich se je morala podvreči operaciji. Da bi bila kmalu zdrava. Sestra Irma Stavana je srečna nevesta. Poročila je narednika Jozef Mlekuz. Bilo srečno.

Sestra Rose Justin je postala drugič mamica. Rodil se je čvrsti sinček. Čestitke!

Naša predsednica Anna Petrič in so-preg sta bila na potovanju in obiskala svojega sina Johnnie, ki se nahaja pri mornarici v Madison, Wis.

Sestro Ivano Sajn je obiskal sin Albin, ki je pri vojakih, oziroma marinah na Cubi in sin Andy, ki je v Camp Perry. Moj sin se nahaja v Fort Leonard v Mt. Ozark gorovju. Bog živi vse naše fante-vojake.

Pred nedavnim časom smo imeli tukaj redko slavnost, ko sta Mr. in Mrs. Frank in Mary Poncer obhajala zlato poroko. Veselo presenečenje so jima napravile hčerke, ki so štiri članice naše podružnice. Slavljenca sta doma iz Iške vasi, po domače Freglevčava. Mati so bili pa Šteblajeva ravno od tam. Pred 50 leti sta se poročila na Igu pri Ljubljani. Frank Poncer je bil večkrat sam v Ameriki in leta 1920 je pa pripeljal soprogo in pet hčerk v Sharon, Pa, kjer se družina še danes nahaja. Oba sta čvrsta in imata lično hišico in lep vrt okoli doma, katerega sama obdelujeta. Bog ju živi še mnogo let!

Hčere so po starosti sledče: Mary Strah, ki se nahaja v Clevelandu; Jennie Stanich, Margaret Racher, Anna Mlakar in Caroline Persin. Vsi smo se imeli imenitno pri bogato obloženi mizi. Mr. Jack Trojan in hčerka sta pa igrala na harmonike vesele poskočnice. Ko smo slavljenecem zapeli, sta se oba jokala od veselja. Nam drugim je prišlo v spomin, kako bi bili srečni, da bi naši starši bili na ravno takem mestu. Toda mnoge že krije črna zemlja v zasužnjeni domovini.

Prosim vse članice, da bi se bolj po-gostoma udeleževala sej.

Pozdrav vsem glavnim odbornicam in delegatinjam zadnje konvencije in posebno "Ribničenkam" ter vsem članicam Slovenske ženske zveze!

Rose Racher, tajnica.

Št. 64, Kansas City, Kans.—Najlepše pozdrave vsem glavnim odbornicam in delegatinjam v vsem članicam Slovenske ženske zveze. Lepo se zahvaljujem članicam naše podružnice, ker ste me izvolile za delegatinjo, da sem zastopala našo podružnico na šesti redni konvenciji.

Konvencija je imela mnogo važnih zaključkov. Večina članic je bilo za to, da bi se vpeljal razred, pri katerem bi bila malo večja posmrtnina in sedaj pa ne morejo razumeti zakaj bo treba več plačevat. Opozorjam vse naše članice, da ne bodite prehitre v svoji sodbi pač pa se dobro prepričajte, ako ste na pravem v svoji sodbi. Prečitajte zapisnik in boste videle, da se drugače sploh ni dalo urediti in ni treba poslušati nasprotnic, ki ne želijo nam in ne Zvezni prav nič dobrega. Vesela sem tistih, ki mi pravijo, ko jih obiščem: "Saj ne bom sto let na svetu in jaz Zvezni ne pustim, ker ne bom mogla nikdar več nazaj pristopiti, ako sem nad 50 let stara."

Le dobro premislite, ker naglost in jeza ni še nobenemu koristila. Prosim

vas, da pride v lepem številu na prihodnje seje, ki so vedno važne.

Na zadnji seji smo izvolile novo podpredsednico. Soglasno je bila izvoljena Antonija Kastelic, ki je med članicami dobro poznana in je tudi dobro obstoječa članica.

Pri naši fari svete Družine smo praznovali 35-letnico obstanka fare na 4. julija. Takrat smo imeli tudi "Kraljico" in "Princezinjo."

Zmagovalka je bila Miss Mary Višček, ki je dobila 996.35 glasov. Miss Mary Svab je dobila 956.95 glasov in Miss Anna Derchar je dobila pa 540.00 glasov. Skupaj je bilo 2,493.00 glasov. Čestitamo našim vrlim dekletom!

Pozdrav od

Theresa Cvitkovič, predsednica.

Št. 65, Virginia, Minn.—Tem potom se želim prav lepo zahvaliti delegatinjam minnesotskih podružnic za tako lepo dar "broško," ki mi je bila poklonjena na konvenciji v Pittsburghu. Zahvalim se tudi Mrs. Lenich za tako lepo darilo in pa tudi naši urednici Albini Novak za krasni dar in za šopek, ki je bil poklonjen po glavnih predsednici, ki je bil narejen iz vojnih znakov.

Enako se zahvaljujem tudi Mr. in Mrs. Ivan Merkun v Clevelandu za vso gostoljubnost za časa bivanja v Clevelandu, kakor tudi za vso postrežbo. Lepa hvala tudi Mrs. Andrew Mirtich za njen trud, ko me je vozila po Clevelandu. Nikoli ne bom pozabila na izkazano naklonjenost. Skušala bom povrniti na en ali drugi način ter izkazati mojo hvaležnost in ljubezen do vseh.

Torej še enkrat prisrčna hvala vsem skupaj!

Srčne pozdrave vsem glavnim odbornicam in delegatinjam šeste redne konvencije!

Angela Schneller, tajnica.

Št. 77, N. S. Pittsburgh, Pa.—Drage sestre! Najprvo se vam zahvaljujem za lepo udeležbo 1. junija, ko smo praznovale naš jubilej. Ne morem najti besed, da bi popisala, kako lepo je bilo. Pri naši podružnici so vse članice tako pridne in to so pokazale zdaj in zmeraj, kadar imamo prireditve. Zelo so dobrošrēne in prinesajo potice, krofe in druge dobre stvari in tudi lepe prezentje, da je kar lepo videti.

Posebno se je pa odlikovala z daramom sestra Bajčič, ki je ročno izdelala posteljno pregrinjalo in izrožila podružnici, kar je prineslo lep dobitek naši ročni blagajni. Najlepša hvala sestri Bajčič in vsem sestrám, ki so kaj darovala in pomagale k lepemu uspehu te prireditvi. Vsak pot pokaze plemenitost svojega srca in nobena se ne ustraši dela. Bog vam daj zdravja še mnogo let in da bi še veliko takih članic pridobile v našo Zvezno. Le tako naprej, ker s tem pokažete, da med nami prevladuje sestrška ljubezen in sloga, kakor tudi dobra volja, ki je v korist podružnice. Hvala tudi vsem, ki ste bile navzoče in ste bile vse tudi veselih obrazov, da vas je bilo kar veselje gledati. Ako vsaka pomaga vsaj nekoliko, pa pride lepa svota v našo blagajno.

V BLAG SPOMIN POKOJNIM SESTRAM, KI SO PREMI- NULE PRI SLEDEČIH PODRUŽNICAH

ŠTEV. 5 — Josephine Barbaric, 921 N. Haugh St., Indianapolis, Ind., rojena 14. maja 1885, pristopila 20. avgusta 1928, umrla 25. junija 1943.

ŠTEV. 6 — Sofia Prentovic, 31 N. First St., Rittman, O., rojena 10. februarja 1880, pristopila 1. junija 1930, umrla 11. maja 1943.

ŠTEV. 9 — Mamie Maierle, RFD 2, North Park, Cadillac, Michigan, rojena 31. julija 1908, pristopila 2. aprila 1933, umrla 17. maja 1943.

ŠTEV. 12 — Shain Mary, 1606-A So. 4th St., Milwaukee, Wisconsin, rojena 30. aprila 1905, pristopila 6. maja 1940, umrla 1. julija 1943.

ŠTEV. 14 — Marie Gorse Samsa, 982 E. 207th St., Euclid, O., rojena 24. oktobra 1918, pristopila 3. marca 1936, umrla 22. maja 1943.

ŠTEV. 16 — Salehar Mary, 3507 E. 95th St., South Chicago, Illinois, rojena 31. oktobra 1889, pristopila 20. februarja 1936, umrla 29. maja 1943.

ŠTEV. 25 — Mary Cesnovar, 1139 Norwood Rd., Cleveland, O., rojena 25. novembra 1882, pristopila 21. julija 1928, umrla 22. maja 1943.

ŠTEV. 25 — Kovac Mary, 1158 E. 60th St., Cleveland, Ohio, rojena 20. februarja 1878, pristopila 9. marca 1931, umrla 24. junija 1943.

ŠTEV. 25 — Rose Vidmar, 1213 E. 60th St., Cleveland, O., rojena 4. septembra 1886, pristopila 13. maja 1935, umrla 18. maja 1943.

ŠTEV. 34 — Stefanich Theresa, Box 1596, Tower, Minnesota, rojena 17. septembra 1866, pristopila 12. oktobra 1929, umrla 6. junija 1943. (Družabna članica.)

ŠTEV. 41 — Jennie Jarc, 16110 Arcade Ave., Cleveland, O., rojena 19. marca 1882, pristopila 4. junija 1935, umrla 27. aprila 1943.

ŠTEV. 77 — Theresa Sikovsek, 13 Mauch St., N. S. Pittsburgh, Pa., rojena 29. septembra 1886, pristopila 11. junija 1931, umrla 8. maja 1943.

Naj jim sveti večna luč!

Apeliram na vse tiste članice, ki doljujete, da bi poravnale, ker je težko zalagat iz blagajne, boljši bi bilo, da poskrbite, da imate plačano nekaj mesecov naprej, ako vam ni mogoče priti vsak mesec sproti na sejo. Lahko prideplačat tudi na moj dom. Vesela vas bom, samo da bo mesečnina plačana ob času. Priporočam vam tudi, da vsaka pripelje eno novo članico. Če več nas bo, bolj bo luštno med nami.

Najlepša hvala vsem odbornicam, ki so mene nadomestovale za časa moje bolezni in posebna hvala zapisnikarici, ki je točno izvršila vse delo, akoravno ni sama prav trdnega zdravja. Lepa vam hvala!

Na seji v juliju je bila lepa udeležba, toda lahko bi bila še boljša, ako bi prišle vse na sejo. Veliko jih je, ki ne pridejo vse leto. Noben izgovor ni na mestu, ker vse vemo, da se vrši naša seja točno vsak prvi tork v mesecu in to skozi vse leto. Vsaka potrebuje malo razvedrila, zato pride med nas na sejo. Razmotritvare smo zaradi piknika. Sklenjeno je bilo, da imamo zabavo, kar po seji 3. avgusta, oziroma se vrši kart pardi. Pridite vse, ker bo obložen.

Bolna je sestra Genevieve Lovrenič, ki se je morala podvreči težki operaciji. Njej in vsem bolnim članicam želimo hitro okrevanje. Sestre ste pa prošene, da obiščete bolne sestre.

V zadnjem dopisu, ki je bil priobčen v Zarji, je bil napačen datum o smrti naše pokojne sestre Therese Sikovšek. Ona je preminula dne 8. maja, kar upam, da vzamete v blagohotno naznanje.

Ponovno prosim vse sestre: poravnajte zaostali asesment in prihranite sebi in meni nepotrebnih skrbi.

Pozdravljene!

Frances Vogrin, tajnica.

Št. 88. Johnstown, Pa.—Drage sestre! Na zadnji seji nam je naša delegatinja lepo razložila spremembe v pravilih, katere je odobrila zadnja konvencija. V zadnji Zarji ste pa gotovo vse brale zapisnik in s tem doble še toliko več pojasnila. Bodimo uverjeni, da so vsi sklepi za korist in boljšo bodočnost organizacije.

Naš prvotni namen je bil, da bomo praznovale petletnico obstoja podružnice, toda veselice v teh časih ne moremo imeti, zato je bilo sklenjeno, da vsaka članica prispeva 25 centov v ročno blagajno. Upam, da se ne boste jezile, ker aki bi napravile veselico, bi gotovo stalo vsako več, zato upoštevajte, kaj se na seji sklene in pomnimo, da moramo podpirati našo ročno blagajno. Katere še niste prispevale, storite to gotovo na prihodnji seji.

Pozdrav!

Mary Lovše, tajnica.

Najlepša hvala št. 88!

Cenjenim članicam naznanjam, da sem srečno prestala mojo bolezen, katero pa ni bilo mogoče brez operacije, ali hvala Bogu, zdaj sem toliko okrevala, da se zdravim domu.

Najsrcenejše se zahvaljujem vsem, ki so me obiskale v moji bolezni v bolnišnici ali na domu. Najlepša hvala častitemu gospodu, članicam podružnice št. 88. sorodnikom in prijateljem. Vsak dan sem imela obiskovalce, za

kar se še enkrat prav iz dna srca zahvaljujem.

Lep pozdrav vsem skupaj!

Frances Gabrenja.

Št. 99. Oglesby, Ill.—V prvi vrsti se najlepše zahvaljujem našim članicam, ker so me izvolile za delegatinjo na šesto redno konvencijo. Večkrat sem želela prilike biti na konvenciji, ker se mi je čudno zdelo, zakaj da nimajo delegatje, ki so se vrnili domov, kaj dosti za poročati. In ravno tako je tudi z menoj. Ko sem se nahajala v Pittsburghu, je deževalo, grmelo in se bliskalo še v dvorani, domov grede se je pa vreme izjasnilo in ravno tako tudi moje misli.

Zapisnik konvencije je bil priobčen v zadnji Zarji in ste gotovo pazno prebrali vse spremembe v pravilih in o drugih sklepih. Upam, da se ne boste nikjer razburjale zaradi tega, ker bo od novega leta naprej treba plačevati za Zarjo po 10 centov na mesec. Vsaka ve, da to ni veliko in ne pustite Zvezze zaradi te malenkosti, ker živimo od danes do jutri in se kaj rado pripeti, da pride bolezen in ž njo tudi smrt takrat, kadar jo človek najmanj pričakuje.

Razred B je za mlade boljša zavarovalnina kot bodi si kje drugje. Upam, da se bodo članice vpisale v ta nov razred in ostale zveste organizaciji ter pridobile še mnogo novih članic, ker s tem bo zagotovljen napredok organizacije.

V Pittsburghu so nam članice podružnic št. 26 in 77 pripravile dne 17. maja okusno večerjo in na to pa lepo zabavo. Najbolj se mi je dopadlo lepo slovensko petje; na pamet brez vsakih not so prepevali lepe domače in narodne pesmi otroci in med njimi tudi starejši pevci. Vsa čast Slovencem in Slovenkam v Pittsburghu. Le tako naprej in se ne bo zapustil slovenski jezik v Ameriki.

Domov grede, sem se namenila, da obiščem nekaj sorodnikov in prijateljev v Clevelandu in Euclidu, Ohio. Delegatinje Angela Strukel, Mary Furar iz La Salle, Ill., in Mrs. Bayuk iz Ottawa, Ill., so tudi tam obiskale svoje prijatelje. Med nami so bile tudi delegatinje iz Clevelandu in Mrs. Frances Perme iz Euclida. Tja smo se pripeljale ob dveh zjutraj. Ker se mi je sitno zdelo buditi družino Mr. in Mrs. Kosten iz sladkega spanja, nas je Mrs. Perme povabila na njen dom in me je ona zjutraj spremila do mojih sorodnikov. Zelo sem bila vesela njene ponudbe. Lepa hvala, Mrs. Perme za vso postrežbo in dober prigrizek. Želim, da mi bo mogoče povrniti Vašo gostoljubnost.

Drugi dan mi je Mrs. Kosten razkazala vse zanimivosti v Clevelandu. Zelo se mi je dopadel Jugoslovanski kulturni vrt in muzej. Samo škoda, da gre čas tako hitro naprej. Dva dneva sta potekla in treba se je bilo posloviti. Lepa hvala Mr. in Mrs. Kosten za vso postrežbo in prijaznost. Obenem pošiljam lepe pozdrave in "Big Hello" vsem delegatinjam, s katerimi sem se osebno spoznala na konvenciji, kakor tudi našim domačim, s katerimi smo skupno potovale.

Na misel mi je ravnokar prišla jedilna soba na vlaku. Kako so bile

mize lepo pogrnjene, samo nešreča je, da so bile prazne. Škoda, da smo prehitro pojedle okusne kolačke, ki jih je spekla Miss Katie Triller iz South Chicaga. Želim, da bi ona poslala navodila za v priobčitev v Zarji za tiste okusne kolačke. Hm, hm, hm, kako so bili dobrí!

Pozdravljam vse glavne odbornice in naši skupini pa želim, da bi še katerikrat skupaj potovale ali se sešle skupaj. Lepa hvala Mary Zugich iz De Pue, Ill., Catherine Bayuk iz Ottawa, Ill., ter Angeli Strukel in Mary Furar iz La Salle, Ill., za kratki čas in dobro voljo na potovanju. Dogodki iz konvencije mi bodo ostali za vedno v lepem spominu.

Pri sestri Antoniji Šimenc je štokljala pustila krepkega fantka. Škoda, da ni deklica, ker bi bila nova članica za Zvezo in družina Šimenc bi imela deklico, ker zdaj imajo samo fante. Mati in dete sta zdrava. Čestitamo!

Bolna je sestra Anna Siolz. Obiskujte bolne sestre.

Z lepimi pozdravi,

Mary Meglich, tajnica.

Št. 90, Presto, Pa.—Dne 25. junija je v Mercy bolnišnici preminula sestra Frances Leskovec. Stara je bila 58 let in doma iz Repintabor pri Trstu.

Pokojna je bila zvesta članica Slovenske ženske zveze. Pogreb se je vršil 28. junija iz cerkve sv. Barbare. Težka je bila ločitev ob odprttem grobu od drage sestre. Pogrešale jo bomo. Bog jo je poklical v boljše življenje, kajti na svetu je imela trnjevo pot. Rodila je osem sinov in štiri so umrli v rani mladosti. Od štirih preostalih sinov je eden pri vojakih in je bil navzoč ob smrtni postelji drage mame, še predno je odšla v bolnišnico na operacijo in čez dva dni umrla.

Počivaj v miru draga sestra. Ti si dokončala življenje na tem svetu, nas pa še čaka in Ti bomo sledili drug za drugim. Naše sožalje.

Težko operacijo je prestala sestra Terezija Subic in je bila deset tednov v Mercy bolnišnici v Pittsburghu, Pa. Zdaj se zdravila na domu in se ji zdravje počasi vračuje. Operacijo je prestala tudi Amalija Demšar, oskrbnica Slovenske dvorane v Presto, Pa. Vsem bolnim želimo ljubega zdravja.

Pred kratkim smo razposlale članicam tikete za posteljno pregrinjalo. Žalostno je, ker se članice ne odzovete tako kot bi se morale v takih slučajih. Pomnite, da naša ročna blagajna nima nobenih dohodkov in za stroške pa moramo imeti vsaj nekaj denarja na rokah. Težko delo je za tajnice vedno opominjati članice za prispevke in tudi za plačevanje mesečnine. Jaz apeliram na vse članice, da se udeležujete sej, ako le mogoče.

Predsednica je pobirala prispevke za cvetlice za pokojno sestro Frances Leskovec. Darovalo so sledeče: Po \$1: Jennie Krek, Julia Klemenčič in Mary Usnik. Po 50 centov: Christina Klemenčič, Bertha Primozich, Lena Subic, Annie Nemz, Mildred Demsher, Mary Demsher, Mary Tratnik, Mary Aubel, Mary Dolinar, Elsie Demsher, Mrs. Moore (Dutch Hill) in Mary Rupnik. Po 40 centov: Anna Klemenčič, Frances Moore, Helen Robich.

Prispevki za svete maše se sprejemajo. Iskrena hvala vsem darovalkam! Pozdravljeni!

Helen Robich.

Št. 99, Elmhurst, Ill.—Zadnja seja se je vršila pri sestri Mary Rebek in je bila dobro obiskana. Naša podružnica je majhna in nimamo stalnega zborovalnega prostora, pač pa se članice vrstimo in vsaka ima sejo en mesec v svoji hiši. Lepa hvala vsem, ki se toliko potrudite, da naredite seje vesele in zabavne in tudi za dobro postrežbo.

Dne 4. julija je po dolgi bolezni umrl soprog sestre Victorije Remec. Poleg nje zapušča tri mlade otroke. Najpočiva v miru božjem. Družini pa naše globoko sožalje.

Prvi Slovenec iz Elmhursta, ki je dal svoje življenje za domovino je bil Corporal James Derutel. Nahajal se je pri marinah že več kot dve leti in je bil majhši sin od Mr. in Mrs. Karl Derutel. Bog mu daj večni počitek. Prizadetim izrekamo naše sožalje.

Naša podružnica si prizadeva, da pomagamo naši novi domovino. Večina članic dela za obrambo in druge pomagajo Rdečemu križu. Skoraj vsaka članica ima člana svoje družine v vojaški službi. Tudi pri ženskem oddelku WAAC imamo Slovensko Ann Rebek, hčerka sestre Anna Rebek, ki je tam že od meseca marca. Želimo ji lep napredok in srečen povratak.

Prihodnja seja se vrši na prvega avgusta pri sestri Victoria Sustarsic.

Najlepše pozdrave vsem članicam Slovenske ženske zveze!

Mary Cermeli, predsednica.

Ko bi pa treba bilo pri društvu več plačati, se pa naenkrat spomnimo, kako veliko veljavno ima dajm ali kvoder, in kako ga je škoda . . .

Na konvenciji sem spoznala lepo število dobrih in prijaznih delegatinj. Rada bi povedala imena, pa se bojim zamere, ker kadar se gre za pohvalo, moramo biti vključene vse, tudi jaz.

Raspetova Francka mi je na konvencijo prinesla lep firtof. Kogetova Micka pa eno flašico arcnj za glavo. Katrca Triller je imela veliko bakso kočičkov, katerih sem bila deležna tudi jaz. Čikaška delegacija mi je pa prinesla Janešpegne, katere mi je poslala prijateljica Marta Sever. Starokrajske kuharice bodo že vedele, kaka sladčica so Janešpigni. Torej prav lepa hvala in bohlonaj vsem skupaj.

Konvencijo smo zaključili z lepo pesmico, katero nam je v srca vili naš prijatelj operni pevec Anton Šubelj. Tako smo žingale, da se je hala tresla in so črni natakarji vpraševali, kdo ima koncert. Mi se pa nismo brigali za črne firbe, pač pa peli naprej: "Kaj nam pa morejo . . ."

Urednica mi je po konvenciji poslala koverte z dajmi, kot je to priporočala Cilka iz Cleveland. Preštela sem jih in našla tole:

Po 10 centov so darovale: Ana, Rose in Dorothy Intihar, Ann Yonfride in Amalia Sinkovic. Po 25 centov: Frances Intihar in J. Back. Lillian Lunder je darovala 20 centov. Jennie Zupan pa 30 centov. Po 50 centov: Ana Lunder in Mary Hočevar.

Z dolarjem so se odrezale: M. Šustersic, M. Sinkovič, M. Hosta. Cecilia Brodnik je pa darovala dva dolarja. Skupna svota torej \$7.50. K temu je še naša glavna predsednica priložila en dolar, da je vsega skupaj \$8.50

Če prištejemo še \$19.70, kar je našla Kogetova Micka na konvenciji, je skupno \$28.20, kar je že kar čedna šuma. Vsem skupaj lepa hvala v imenu naših reyezov. Cilki Brodnik pa priznanje za dobro idejo.

Glavnim odbornicam, delegatinjam in kadetkam, s katerimi sem se spoznala na konvenciji, prav luštanke pozdravke. Želim, da bi bile na drugi konvenciji ravno tako fejst kot ste bile zdaj.

URNA NEŽIKA..

LAKOTA IN SLABA PREHRANA JE NEPOTREBNO ČLOVEŠKO ZLO

Strašne reči se godijo po svetu in človek bi mislil, da je vse usmiljenje in ljubezen do bližnjega izginilo iz človeških src. A med vsem divjanjem in uničevanjem se zbirajo plemeniti ljudje, ki skušajo s svojimi bogatimi izkušnjami in znanstvom izpodriniti trpljenje, ki sedaj tepe človeštvo ter upeljati tako gospodarstvo za vse ljudi na tem svetu, da bodo imeli vsak dan dovolj zdrave in tečne hrane. Svet je velik in lahko preživi celo človeško družbo, ako imamo prave mojstre v našem ekonomskem oddelku.

Pred par tedni se je vršila tako važna konferenca v Hot Springs, Va., kamor so bili povabljeni zastopniki vseh narodov. Tudi Slovenci smo zmogli dobrega strokovnjaka dr. Mrmolja, ki pa je na žalost dospel prepozno v

Ameriko. Nadomestoval ga je neki Srb, ki pa ni izobražen v tej stroki. Prav ponosni smo, da ima naš narod človeka, ki se je zanimal in tudi izobrazil v tej tako važni zadevi za srečno človeško življenje, za našo prehranitev. Upamo, da bo našel še mnogo prilik, kjer bo lahko koristil s svojim temeljitim znanjem.

Pri teh posvetovanjih prehrane so določili nekako merilo za vsakega posameznika in za cele skupine ko naročne enote.

Prvi in najvažnejši produkt so žita (grain). V njih dobimo železo in vitamine pod skupino B. V stanju kali je orhanjen tudi vitamin C.

Zelenjava in sadje obsegajo škrob in razne vitamine, potrebne za naše zdravje. Med te pridekje so vsteti: krompir raznih vrst, razne druge korenine, stročnice, razne vrste fižola in graha, posebno soja fižol, ki je dobro nadomestilo za meso. Vsi citrusi sadeži in paradižniki nas zlagajo z vitaminom C.

Mleko v tekoči obliki, shlapeno ali pa v prašku, nas zalaga z mineralskimi snovmi, kalcijem in riboflavinom.

Meso, riba, perutnina in jajca so varen del naše prehrane.

Maščobe in razna olja so najbolj koncentrirana hrana, oziroma dodatek h naši vsakdanji prehrani.

Ribje olje in maslo vsebuje vitamin A in D.

Sladkor in vsi njegovi vrstniki kot so razni siripi, med, molases pomnožijo našo energijo in tudi povzdignejo število kalorij.

Pijače, začimbe, zosi in soli so nekak dodatek, ki napravijo hrano bolj okusno in v nekaterih slučajih bolj tečno.

Prehrana je menda najvažnejša točka za ureditev srečnega in zadovoljnega življenja na svetu. Naše telo je odvisno od hrane, katero dobri in če je ta hrana v vseh ozirih zadostna, ni nič čudnega, če se počutimo zdrave in zadovoljne. Slaba in nezadostna prehrana povzroča oslablost telesa, hranje, bolezni in prezgodnjo smrt. To potrjuje očvidno vse tiste nesrečne žrtve, ki so danes po raznih koncentracijskih taboriščih, kjer dobivajo silno slabo in pomanjkljivo hrano, da se komaj drži duša in telo skupaj. Vsled tega so naši izvedenci v prehrani sklenili odpraviti vse take dosedanje nedostatke pri prehrani raznih ljudstev in če bo res vsak človek dobil svoj pošten delež, bo to mogoče vsaj nekaj pomagalo odvrniti ponovne vojne v bodočnosti.

Srečen je tak narod, ki se ponaša z zdravim prebivalstvom in če se bodo vsi načrti, napravljeni po naših veščinah na zadnji konferenci v Hot Springs Va., uresničili, potem bomo kmalu zapazili padec smrtnih slučajev med mladimi materami, med deteti, otroci in odraslim prebivalstvom.

Naše telo je od sile trdno in dolgo prenaša razna zanemarjanja, predno popolnoma omaga. Telo premaga eno bolezen in polagoma pride zopet do moči, a če ne dobi zadostne in pravilne hrane, je to okrevanje silno počasno in nikdar ne popolno. Zdravnikl so pronašli, da je treba hraniti bolnike, ki so bili operirani z dijetom, bogato proteinov. Taka proteinska hrana pošperi zdravljenje ran.

T. K.

URNA NEŽIKA

Zdaj sem nastanjena v Washingtonu pri armadnem koru. Kako je tukaj, bom povedala enkrat pozneje. Danes moram konvencijo obrati.

Hotel Rozevelt je lep plac. Ima veliko halo, kjer so se prvi dan konvencije zbrali delegatinje in kadetke. Ponudila sem se, da bi tudi jaz marčala s kadetkami, pa mi tiste Marinarc, ki so bile sodnice, niso pustile. Jaz pravim, da je to "politika." Zakaj bi jaz ne smela marčati, ko pa znam. Vas vprašam?

Zmag je odnesel tim iz Joliet, kar smo tudi pričakovale, ker so se res lepo postavile. Tista njih kapetanka je dala befeli kot general MacArthur. Čestitamo.

Vsa dekleta so bila res štimana v zahil uniformah, a Katra Triller je imela oči le za svoje tri iz South Chicage, Ill. No, kaj hočete! Vsak ima svoje najrajši.

Zvezcer smo kronali kraljico, počastili princezinje, poklonili se članicam častnega reda, poslušali lepe govore in muziko, le mene ni nihče k besedi klical. Tako lep spič sem si pripravila, da bi se vsi jokali, ko bi me poslušali. Zato zdaj protestiram, ker nisem prisla do besede.

V torek sem imela špas nad besedno vojsko, ko se je šlo za povisanje asesmenta. Ljudje smo res čudni. Tam vržemo en groš, tam en dajm, tu en kvoder, pa nas nič ne greva za denar.

PROCEEDINGS OF THE SIXTH REGULAR CONVENTION HELD MAY 16-19, 1943, AT ROOSEVELT HOTEL, PITTSBURGH, PENNSYLVANIA

First session of the sixth regular Convention was called to order on Monday, May 17th by National President Mrs. Marie Prisland who was also the presiding officer of the Assembly.

Report of the credentials committee was the first order of business. Chairman of the committee, Mrs. Mary Coghe, gave the following report: In the Assembly are 80 delegates and 8 Supreme officers. Branches Nos. 9, 30, 34 and 45 will be represented by Mrs. Marie Prisland. Branches Nos. 13 and 79 authorized Mrs. Josephine Erjavec. The three delegates of No. 14 reported that their credentials are in the mail and should be delivered that day. The report of the committee was accepted by the president and 88 delegates and officers entitled to sit at the Convention.

Mrs. Mary Tomazin, president of the Board of Auditors and Mrs. Agatha Dezman, president of the Judiciary committee, notified they will not be present because of illness.

Roll call of officers and delegates was the next order of business. Secretary Mrs. Josephine Erjavec called the roll and the delegates took their seats according to the number of the Branch they represented.

President Mrs. Marie Prisland addressed the Assembly by expressing sincere greetings and giving many good suggestions and advice to the delegates assembled. She asked specifically that the delegates be upright in the deliberations and tolerant in their judgment. She stressed that we are assembled for a definite purpose which is to bring benefits to the membership and to serve for the betterment of the organization. Before voting on any question there should be a thorough understanding and if anyone does not fully comprehend a motion on the floor, she should by all means ask for an explanation. We are members of a large family which numbers almost fourteen thousand members, therefore we must be careful, understanding and use good judgement so that we will lay a strong foundation for the future of our Union and its Branches.

The delegates were then called to give a solemn promise to do their best in every respect. This was followed by prayer and the Convention thereby formally opened.

Cadets of No. 20, Joliet, Illinois, and No. 16, So. Chicago, Illinois, then marched into the Assembly Hall with the American flag and presented same to the Convention. Everyone joined in singing the National Anthem and repeating the Pledge of Allegiance to the flag. The delegates of No. 2, Chicago, sang the "Zveza hymn," which was dedicated to our Union by composer Mr. Ivan Zorman of Cleveland, Ohio.

Before retiring from the hall, the Joliet Cadets presented corsages and remembrances to Mesdames Marie Prisland, Josephine Erjavec and Albina Novak. The recipients thanked them most graciously.

On leaving the hall, the cadets received a loud applause from the Assembly.

Next in line was the election of Convention officials.

By virtue of office, the National President is also the Presiding officer of the Convention. Mrs. Frances Rupert was elected vice president; Mrs. Josephine Erjavec, secretary, and Mrs. Albina Novak, recording secretary. The latter having the duty of keeping the minutes of the Convention.

President Mrs. Prisland suggested that the salary of the recording secretary be set at that time. Mrs. Novak requested that the matter be left open until the time, before the close of the Convention.

Delegates Mary Buchar of No. 56 and Frances Krall of

No. 87, were appointed as sentinels for the first day of the Convention.

The President presented the order of business which was adopted.

Moved and seconded that the time of the business sessions be from 9 until 12 in the morning and from 1:30 until 5 in the afternoon. Accepted.

The President appointed the following committees and added that in choosing the delegates to serve on these committees, she tried her best to have as many Branches represented as possible, thereby giving them the opportunity of serving for the success of the Convention.

Credentials Committee: Mary Coghe, No. 26, chairman, Dorothy Dermesh, No. 8, Anna Tomašic No. 27, Mary Tomsic No. 71, Angela Yek No. 77, Mary Sudonick No. 88, and Helen Robich No. 90.

Greetings Committee: Frances Susel No. 10, chairman, Mary Stusek No. 49, Theresa Cvitkovich No. 64, Angela Schneller No. 65, Frances Sankovich No. 67, Mary Miegel No. 89, Helena Corel No. 93.

Committee on resolutions: Mary Marinko No. 25, chairman, Jennie Okolish No. 6, Mary Stefanich No. 28, Mary Bentz No. 43, Mary Buchar No. 56, Mary Kvas No. 63, Theresa Zallar No. 29.

Grievance and appeals committee: Ivanka Zakrajsek No. 84, chairman, Anna Kameen No. 7, Frances Medved No. 14, Rose Jerome No. 19, Mary Jane No. 41, Jennie Sedmak No. 62, Mary Markezich No. 95.

Committee on transportation (Mileage and per diem) and salaries: Josephine Zeleznikar No. 2, chairman, Christina Rupnik No. 1, Frances Raspet No. 3, Mary Kopac No. 12, Katie Triller No. 16, Mary Terlep No. 20, Angela Strukel No. 24, Johanna Dolinar No. 38, Ann Pavlovich No. 50.

Committee on elections (Nominating): Helen Tomazic No. 47, chairman, Julia Zupancic No. 5, Mary Peterlin No. 25, Mary Hrovat No. 15, Frances Perme No. 32, Catherine Bayuk No. 100, Rose Racher No. 54.

Judges in the Drill team competition: Albina Novak, chairman, Marie Florian No. 17, Mary Shepel No. 23, Amalia Ursic No. 40, Frances Krall No. 87.

It was decided that greetings from the Convention be sent to the following: President Franklin D. Roosevelt and Mrs. Roosevelt; Governor of Pennsylvania; Mayor of Pittsburgh; Spiritual Adviser Rev. Milan Slaje; to all Slovenian Mayors; to all absent Supreme Officers; Mrs. Barbara Kramer of San Francisco, Cal.; President of JPO-SS; President of SANS; Honorary Jugoslav Consul Dr. James W. Mally; Rev. K. Zakrajsek; Mr. Leo Zakrajsek and Mrs. Therese Kerze, both regular contributors to our Zarja; Mr. Joseph Kovach, State Representative of Ohio; to Mr. James Debevec, Editor of Ameriška Domovina of Cleveland, Ohio, and to the latter should be included an acknowledgement and appreciation for the tablets and the pencils which were sent complimentary to the delegates.

Since four of our Supreme Officers were on the sick list at the time, it was approved that each be remembered with a corsage.

It was decided that names of delegates who make or second motions during the Convention be eliminated from the minutes with the exception of the most important motions.

Next order of business were the reports of our Spiritual Adviser and Supreme officers.

Rev. Milan Slaje was expected to come in person some time during the day and his report will be given at that time.

Supreme President Mrs. Marie Prisland gave a complete report on her activities since the last Convention. She

also gave a detailed report on the general progress of the organization which included the work performed by the members, the Branches, the Juvenile Department, Drill teams, Singing clubs, Sports, Investments, Campaigns, the "Dawn" or better known as our "Zarja," the Folk Songs book "Zapojmo," Welfare contributions and Collections, Supreme Board, Youth and Recreation Board and expressed her appreciation to all who were co-operating and contributing loyal services for the upbuilding of our organization. She also gave constructive suggestions for further progress of the Union. The complete report appeared in the June edition, Slovenian Section.

Supreme Secretary also made a detailed report on the work at the Headquarters and also on the financial standing of the organization. She also reported on the Membership campaigns and also on the general business with the subordinate officers and members. Her report included a listing of all income and disbursements since the last Convention in May, 1939. In membership we made a gain of 3,543. The gain in assets for the four years is \$37,692.95. We had 324 death claims to pay which amounted to \$29,521.50 paid to beneficiaries since May, 1939. The Juvenile department which was started in July, 1939, has 1,310 members. During the four years of existence we paid out only one claim of \$50.00, and that death was by accident. Our investments bring the organization approximately 3 1/4% interest.

Supreme Treasurer reported on the general financial standings of the organization and the gains made since the last Convention. On March 31, 1943, our assets amounted to \$127,833.66. We have \$93,510.00 invested in bonds, mostly in Federal bonds and \$26,879.64 in bank deposits. The Supreme Treasurer also gave a listing of all investments and also bank deposits which appeared in the last edition on pages 247 and 248. She also reminded the Assembly that we should be very careful in making provisions for the future and make every effort to protect our funds and support them according to their needs for the future security of our organization should be our main concern.

The Board of Auditors made a good report on the findings of all ledgers and other books and records kept at the Headquarters. They highly complimented the work of the Supreme Executive Committee and also recommended that careful attention be given to all reports which were made by the Executive Committee. They also expressed satisfaction in the work of the Editorial office. The Auditors were also pleased with the wonderful co-operation given by the officers and members in conducting the general business in every subordinate branch, thereby promoting the progress of our Union. The work in the American Red Cross organization and the Civilian Defense was also complimented and the delegates urged to do all in their power to speed up with rendering our assistance to these worthwhile organizations.

Being almost noon when the Auditors finished giving their reports, it was therefore decided that the telegrams and greetings be read and we recess until 1:30 p. m.

The greetings are published in this edition in the Slovenian section.

Monday Afternoon Session

The Assembly was called to order at 2 o'clock with everyone present, same as at the morning session.

Delegate Mary Marinko No. 25, presented a gorgeous corsage to Mrs. Mary Otonicar in appreciation for her untiring work as secretary of the largest Branch of the Union, No. 25 of Cleveland, Ohio.

Two beautiful baskets of flowers were brought into the Hall, one of them from the officers and members of No. 20, Joliet, Illinois, and the other from Mr. Joseph and Ronald Erjavec (husband and son of our Supreme Secretary).

The President expressed sincere thanks to the senders of the floral greetings in behalf of the Assembly.

The Editor of Zarja was next called for a report to the

Convention. Mrs. Novak expressed first of all her appreciation to all the contributors of material for publication in Zarja. She thanked individually all the regular contributors and also generally all who have given their services from time to time during the past years. She also thanked all who have solicited advertisements for Zarja which amounted to \$1,556.13 during the past four years. This money was used for the "cuts" (pictures) that appeared and also for other incidentals needed in the Publisher's office. She hopes that there will be more solicitors for ads in the future.

The Editor tried her best to make Zarja interesting and also devoted her time to Membership drives and was Manager of two very successful drives during the four years, which netted the organization 2,911 new members.

At the Supreme Board meeting in January, 1942, the Editor was appointed chairman of the Red Cross and Civilian Defense activities among our Branches. A general appeal was sent out for contributions to the Red Cross and the sum of \$1,031.90 was sent to the Red Cross Headquarters on March 1, 1943. Almost two hundred dollars have been collected since that time. The delegates are requested to spread the interest for these noble causes among their respective membership.

The Editor also had the privilege of compiling a Slovenian folk song book. The first publication of 3,000 was sold out in one month's time and a second edition of 2,000 is almost sold out. It is very complimentary for our organization to be the one outstanding unit in America which takes a thorough interest in keeping the Slovenian language alive and we all know that we can accomplish much through the medium which is accepted by our youth and Slovenian folk songs is one of the favorites among the young and the old.

As President of the Youth and Recreation Board, the Editor had almost a full time job especially in making preparations for certain big celebrations and other big events which attracted the general public and brought our Union much public acclaim. The drill teams are one great advertisement for our Zveza and they also give our young members an opportunity of showing the public their healthy appearance in maneuvers which are conducted according to military regulations. Much enthusiasm for drill work is created by sponsoring competitive meetings where recognition is given to the teams performing good work. The delegates had a wonderful opportunity of witnessing the marvelous exhibition work on Sunday afternoon.

Two outstanding glee clubs were also organized since the last convention and we hope to have many more in the near future.

Bowling tournaments were especially interesting in the Midwest division. The Ohio and Pennsylvania Divisions were a little lax but it is hoped that when conditions are normal, bowling, too, will resume a normal trend.

There were five other members on the Youth Board but only two were consistently active. It is recommended that the next officers on the Youth Board be appointed by the Supreme office in order to give those who are qualified and willing to work an opportunity to be of service.

Mrs. Agatha Dezman, president of the judiciary committee sent a brief report and expressed her appreciation to our Supreme President and other officers for the loyal assistance given her in the term of office. She is very sorry not being able to be with us.

Reports were then given by vice presidents Mrs. Frances Rupert, Mrs. Mary Coghe, Mrs. Mary Shepel, Mrs. Frances Raspet and Mrs. Mary Kocjan and members of the Publicity Committee Mrs. Anna Petrich, Mrs. Frances Ponikvar, Mrs. Emma Shimkus and Mrs. Frances Sušel. Of the Judiciary committee, reports were given by Mrs. Anna Kameen and Mrs. Rose Jerome. Reports on work in the Youth Board were given by Lillian Kozek and Albina Uehlein. The Assembly listened very carefully to all reports and a motion was made that all reports be accepted.

Mrs. Marie Prisland expressed her special thanks to all the officers for the faithful performance of all their duties. Some of the officers did far more than was expected. Mrs. Prisland also thanked the officers for the many compliments and kind words extended to her for her leadership. But she said she returns all the compliments to the officers and the members since it was because of their co-operation and loyalty that the work was carried on so satisfactorily. Presidents could not accomplish all they plan unless the supreme officers and the subordinate officers as well as the membership give every plan their full support.

Mrs. Mary Marinko, chairman of the resolutions committee recommended the adoption of a resolution in which is expressed full confidence to all the Supreme officers on the fine work performed during the past years.

The resolution was unanimously adopted.

It is customary for a Convention to have a group picture taken, so a question was raised whether the delegates are in favor of having one taken. It was decided to follow the custom and Mrs. Mary Coghe was appointed to get the details from a nearby photographer and make a report the next morning.

The President asked for a report from the chairman of the committee of judges on the drill team competition of the previous afternoon. The chairman made the following report:

Seven drill teams competed for first honors. They were from Branches Nos. 15, 20, 26, 41, 47, 49, 55-57. The latter represented two branches which are in nearby localities. Judges for the precision in drillwork and inspection were five officers of the U. S. Marines (two of them Lieutenants from the Marine Auxiliary). The teams lined up according to the numbers which were drawn by the Captains just before the competitive work. Our committee was not judging the work but we followed the work of every team and were ready to offer suggestions as to distribution of prize money after the military judges presented to us their results.

The first prize, \$100.00, was awarded to the Joliet Cadets of No. 20. Their team was the largest (36) and the work almost perfectly demonstrated.

To the other six teams was awarded second prize and each team received \$35.00 prize money. These six teams were not as large as the Joliet team and their prize money is about the average on per capita. The reason for giving the other six teams the second prize money was based on the outcome of the scores which were very close and we decided not to make a distinction at this time.

A motion was made, seconded, and approved, that the report be accepted in full.

The chairman thanked all the cadets, the judges and committee for the fine co-operation.

The President expressed appreciation to chairman Albina Novak and to all the drill teams for the wonderful demonstration and the many efforts and sacrifices made for such very fine public manifestations.

Delegate Mary Hrovat raised a few questions relative to the judges and the scores. Albina Novak was asked to answer Mrs. Hrovat, since she had first hand information on all the competitive work held thus far.

The President explained about the possibilities of our organization becoming a member in other National women's organizations. It was decided that the President should get further information on some of the organizations and the Board of Directors should thereupon make the final decision.

It was decided that Ameriška Domovina and Amerikanski Slovenec be retained as the mediums for our publicity. Each establishment has been receiving \$30.00 per year for the space allotted.

The Convention was honored with a visit by two very distinguished personalities. Rev. Franc Gabrovsek, member of the Jugoslav government in exile in London who has

been in America only a short time and Madame Malka Krek, wife of the Vice-president of the Jugoslav government in London, who is a member of No. 84, New York City.

Since the program for Monday afternoon included the Memorial services, it was decided that we recess at four o'clock and give Rev. Gabrovsek a half-hour time for an address and some time also to Madame Krek, who promised to bring to the Convention some of the outstanding work on the Slovenian national costume. She gave a lecture on this subject, for it is something in which most of the Slovenian women are very much interested.

At five o'clock the Memorial services took place. A solemn tribute was paid to the memory of 324 members who passed away since May 1939 until May 1943. The names were read by Albina Novak to a soft accompaniment of Memorial songs on the piano by Miss Olga Erjavec. This was followed by a tableau in which the Joliet Cadets took part. A large white cross was in the center of the stage draped in purple and on the sides stood the Cadets dressed in formals of pastel shades holding candles next to glittering signs depicting the years from 1939 to 1943. In front of the cross were two Juniors (Jonita Erjavec and Irene Planinsek) in white formals holding palms as a tribute to the one juvenile member who died during the four years. As the curtain was being drawn together very slowly, the members joined in singing a Memorial hymn in Slovenian. This tableau was followed by another tableau dedicated to the greatest mother of the world, The American Red Cross. A large Red cross banner formed the background and in the center of the stage Mrs. Anne Petrich in the Red Cross costume stood with open arms, signifying the everlasting giving of the Red Cross. Mrs. Mary Marinko composed an appropriate poem which was read by herself and the Assembly joined in the singing of one of our beloved songs to the Blessed Mother Mary. The services were closed with prayer by the Assembly.

In the Assembly was one delegate Mrs. Mary Furar of La Salle, Illinois, whose soldier son was recently killed in action. She was introduced by President Mrs. Marie Prisland, who paid a high tribute to Mrs. Furar in behalf of all of the Gold Star mothers of the world.

(Ed. Note: We are publishing the Slovenian and English text of approved resolutions in this edition.)

Resolutions committee proposed a Petition to the Vatican, as well as a memorandum and resolutions on the activities of the Slovenian Women's Union to be sent to the President and Mrs. Roosevelt, War Information Bureau, Office of Civilian Defense, Jugoslav Government in exile in London, Slovene American National Council and to presidents of five outstanding women's organizations in America. Copies of these are to be sent to Mr. Louis Adamic, honorary president of the Slovene American National Council. Unanimously approved.

R E S O L U T I O N

WHEREAS, the women of the world have a stake in the terms of peace which will be discussed at the end of the war, and

WHEREAS, we of the Slovenian Women's Union of America recognize the grave responsibility incumbent upon us to speak for the enslaved women of Europe, especially those of Slovenia in Jugoslavia, until such time as they are again free to contribute to the deliberations of organized women in a free society;

NOW, THEREFORE, BE IT RESOLVED: That the following proposals for the post-war world, considered by the Slovenian Women's Union of America, a cultural and benefit organization numbering 13,951 members, be weighted in the deliberations of the peace-making bodies after the war, on behalf of these regimented women as well as ourselves:

1. The guarantee of individual liberty and the right of self-determination to every man, woman and child in every nation of the world.
2. The right to exercise freedom of worship.

3. The opportunity for self-expression, and the security of life, work, property, the fruits of labor, health and education for every individual regardless of sex, race, marital status, creed, or nationality.

4. Equality in civil and political rights for all citizens or nationals of every country.

5. The protection of the family as a unit.

6. The establishment of an International Economic Commission to insure the co-operative development and equitable distribution of the world's resources.

Dated this 19th day of May, A. D., 1943.

SLOVENIAN WOMEN'S UNION
OF AMERICA

Committee on resolutions proposed the following to be sent to the Vatican:

P E T I T I O N

The Slovenian American Catholic women, assembled at the regular convention of the Slovenian Women's Union of America at Pittsburgh, Pa., in the days of May 16 to 19, 1943, earnestly appeal to His Holiness in the name of 14,000 members and their families to raise His paternal voice in the face of the terrible plight of the enslaved Slovenian nation in our homeland, Slovenia.

It is with heart-rending horror that we listen to the reports from Slovenia, from whence many of us and our ancestors came to this great country. With deepest emotion of our hearts, we read of the designs of the Germans, Italians and Hungarians, who had invaded Jugoslavia without provocation and annexed Slovenia against every international law. These designs aim at nothing less than complete annihilation of the Slovenian people. We cannot withhold tears over the dreadful news of hundreds of Slovenian villages being destroyed — villages once populated by our own brothers and sisters, of thousands of innocent hostages executed, of tens of thousands of our closest kins forcibly evacuated, of countless Slovenian victims dying in concentration camps from lack of most primitive conditions of life. Such happenings are a daily routine in our native country under the pretext that the population refuses to obey the new order, brought into the country by the invaders. But in reality there is no order under the new domination, as the entire country is flooded by complete lawlessness caused by the occupation authorities. From this universal lawlessness springs a string of endless disasters. It must be obvious to every observer that nothing less is their aim than the very extermination of a nation which has always been faithful to the Catholic Church and loyal to the Holy See.

We fully realize that one protest cannot avert the whole calamity from the people of Slovenia. On the other hand, we are fully aware of the authority vested in the voice of the Father of all Catholic Nations. We, therefore, are free to appeal to you, Most Holy Father, to raise your paternal voice in behalf of our beloved nation of Slovenia. We humbly ask your Holiness not to ignore our petition, but raise your powerful voice and thus help save the Slovenians from complete extermination.

SLOVENIAN WOMEN'S UNION
OF AMERICA.

The delegates to the Sixth National Convention of the Slovenian Women's Union of America, gathered at Pittsburgh, Pa., May 16-19, 1943, have adopted the following

M E M O R A N D U M

The 14,000 members of the Slovenian Women's Union of America take pride in their contribution to our war effort. A great number of our sons, brothers and husbands are serving in our armed forces. Our record in the purchase of war bonds, our wholehearted support of the American Red Cross, Civilian Defense and other war activities speaks for itself. Victory for America and her allies is our chief concern.

Since we know that there can be no lasting peace for America as long as there is tyranny and injustice elsewhere in the world, we wish to call your particular attention to some aspects of the Jugoslav situation.

We are astounded at the leniency with which our American newspapers speak of the brutalities of the Italian and Nazi forces in occupied Slovenia. We are shocked to find such nonchalance in regard to the inhuman degradation of Slovenian women at the hands of these forces, who with the systematic degradation of womanhood and with the planned destruction of morality, so diabolically organized that the hapless victims can neither defend themselves nor offer any opposition, did the most bestial banditry which rejects every human dignity and tramps all civilization into the mire. The whole world knows about the destruction of Lidice. Few people, however, know that in Slovenia there have been thus far two hundred ruthlessly destroyed Lidices.

We condemn every form of Fascism, be it German, Italian or Magyar. It is all destructive. We pray that victorious America and her Allies will again bring to life a free world where a democratic and happy Jugoslavia will be possible. We hope that the future peace treaty will not cause the same damage as did the last one, which dismembered our native land, Slovenia. Such injustices must not occur again if we are to have a lasting peace.

SLOVENIAN WOMEN'S UNION
OF AMERICA.

R E S O L U T I O N

As Supreme President of the Slovenian Women's Union of America, I am submitting the following summary of the efforts of our organization and membership in the aid and prosecution of the national war effort.

The figures collected represent our work up to April 1 of this year. I feel that the data speaks for itself as to our accomplishments, and needs no comment:

Bonds: Total war bonds purchased—\$36,860.00.

Red Cross: Donations to the American Red Cross and USO—\$2,424.25.

Blood plasma: 810 members donated 1,368 pints of blood.

Red Cross Work: 1,305 members works 62,457 hours.

Service: 7,580 sons, brothers and relatives are in the armed forces. 22 died for their country.

Service: 186 members serving as nurses and nurses' aides.

Service: 135 members in Women's Auxiliaries, serving branches of our military service.

SLOVENIAN WOMEN'S UNION
OF AMERICA
MARIE PRISLAND, President.

R E S O L U T I O N

Supreme Officers and delegates to the Sixth regular Convention of Slovenian Women's Union assembled in Pittsburgh, Pa., May 16 - 19, 1943, are in accord with the instituting of the Slovene American National Council and express their full confidence and appreciation on the efforts made thus far for the liberation of our enslaved birth place, Slovenia, and we promise to give our moral and material support.

The Assembly unanimously approved all the proposals made by the Committee on Resolutions.

Marie Prisland, President,

Albina Novak, Recording Secretary.

(This concludes the minutes of the first day of the Convention. Continuation will follow next month.)

Sincere thanks and appreciation for the lovely remembrance given me at the time of the Convention. I was deeply moved by your friendliness and sincerity. May God reward you for it.

Marie Prisland, president.

MARIE PRISLAND:

RESPONSES TO OUR RESOLUTIONS

I am confident that the members are interested to know what response was received from those to whom the various resolutions were sent that were accepted at the Convention. Consequently, I am publishing excerpts of the letters received to date.

The Apostolic Delegate, A. G. Cicognani, Archbishop of Laodicea, in Washington, D. C., writes:

"I am in receipt of your letter of June 16, enclosing a petition of the Slovenian Women's Union of America addressed to the Holy Father. I can assure you that the petition will be forwarded to His Holiness at our earliest opportunity."

Hugh S. Fullerton, Assistant Chief, Division of European Affairs, Department of State, replies:

"The Department has received by reference from the White House your letter of June 16 addressed to the President containing a summary of your organization's notable contribution to the war efforts.

"The contents of the enclosed memorandum and resolutions have been noted with particular interest."

The Office of War Information represented by Bradford Smith, Acting Chief Foreign Language Division, states:

"Thank you very much for your letter of June 16 with enclosures. We have read it with great interest in this office, and intend to draw attention to the excellent record of the Slovenian Women's

Union in our releases when the appropriate occasion presents itself."

Hal. W. Hazelrigg, Chief, National Organizations Section of Office of Civilian Defense, states:

"Many thanks for your letter of June 16 and for the report you sent us showing the splendid work that the women of your organization have done in the civilian war effort."

And, Mr. Louis Adamic, to whom copies of all our resolutions were sent, since he is honorary president of the Slovenian American National Council, comments:

"I am terribly busy with my new book, but I took time out to read the documents you sent me. They are great, and Slovenska Zenska Zveza is to be congratulated for being responsible for them. I hope you will keep me informed of your future actions of this kind."

Executive Secretary of the National Council of Catholic Women, Mrs. Margaret T. Lynch, writes:

"The Slovenian Women's Union of America is to be commended upon the resolution and the petition which you forwarded to us recently, which are obviously the result of mature deliberation and thought. They evidence a deep compassion for the enslaved women of Europe, and a sincere desire to cooperate in making the post-war world a better one in which to serve God and Country."

"The extent and scope of your war activities is truly remarkable. We are planning to include a report of it in our next issue of "Catholic Action."

"We are very much interested in the convention which you had recently, and would appreciate receiving a report of it."

ACTIVITIES OF OUR BRANCHES

No. 1, Sheboygan, Wis. — In absence of the president, our vice president Mary Godec presided at the June meeting.

An invitation was received from the City Council to participate in the local 4th of July celebration parade.

Mrs. Prisland explained the new assessment and Mrs. Christine Rupnick, our delegate, gave us an extended report on the convention. The Glee Club is very grateful to her for her contribution of \$12 to the Club's treasury. Thank you very much, Christine!

We extend our sympathy to Mrs. Mary Godec upon the recent death of her mother-in-law. She was the oldest Slovenian resident of Sheboygan. Also our sympathy goes to Mrs. Mary Karsnick whose husband passed into the beyond.

Congratulations to Mrs. Johanna Mohar whose son Robert received his second lieutenant's commission and the wings of a pilot.

Mrs. Mary Ribich has now donated four times to the Blood Plasma. Her picture appeared in the local paper.

MARGARET FISCHER.

Sheboygan, Wis.

"He was a good boy."

Those words came from the heart of Mrs. Frank Fale as she expressed her thanks and those of her husband recently upon the posthumous presentation of the Distinguished Service Cross in honor of her son, Sergeant William Fale.

There were tears in the eyes of every person in the council chambers at the city hall as Col. C. J. Otjen, Milwaukee, commander of District No. 2 of the Sixth Service Command, made the formal presentation as representative of the president of the United States, Secretary of War Henry L. Stimson, and General Douglas MacArthur. The medal is one of the highest awards which the government grants to its fighting men.

As Colonel Otjen prepared to make the presentation, members of Company F of the state guard commanded by Capt. Anton Altmann, marched to the front of the chambers and stood at attention. Also present was a color guard composed of members of the American Legion and Veterans of Foreign Wars. Colonel Otjen said:

"Sergeant Fale lives on. He joins that legion of honor which is for all time."

He then read the official citation:

"Sergeant William F. Fale, United States army . . . For extraordinary heroism in action near Buna, New Guinea, on December 25, 1942. Volunteering for a patrol to protect line-men who were attempting to restore communication to a company in the forward area, Sergeant Fale, with two other men, crept along the trail and located an enemy party. He went forward alone to investigate and threw a grenade into the enemy group. Automatic weapon fire was received from the enemy party and Sergeant Fale was seriously wounded. After being

removed from the immediate vicinity by one of the men of his patrol, he offered to crawl out of the area of hostile fire rather than expose litter bearers to enemy fire. Sergeant Fale died of wounds received in this action."

Paying a tribute to the mother of Sergeant Fale, he read a poem written by Lieut. Wickersham on the battlefield in France in September, 1918, the night before this officer "went over the top" and lost his life. The poem follows:

"The mist hangs low and quiet on a
ragged line of hills,
There's a whispering of wind across
the flat;
You'd be feeling kind of lonesome if
it wasn't for one thing—
The patter of the raindrops on your
old tin hat.

An' you just can't help a-figuring—
sitting here alone—
About this war and hero stuff and
that,
And you wonder if they haven't sort of
got things twisted up,
While the rain keeps up its patter
on your old tin hat.

When you step off with the outfit to
do your little bit,
You're simply doing what you're
s'posed to do—
And you don't take time to figure what
you gain or what you lose,
It's the spirit of the game that brings
you through.

But back at home she's waiting, writing
cheerful little notes,
And every night she offers up a
prayer
And just keeps on a-hoping that her
soldier boy is safe—
The mother of the boy who's over
there.

And fellows, she's the hero of this
great big ugly war,
And her prayer is on the wind across
the flag;
And don't you deckon maybe it's her
tears and not the rain,
That's keeping up the patter on your
old tin hat."

Colonel Otjen said that in behalf of General MacArthur it is an "honor and privilege for him to bestow one of the highest honors a soldier can receive." Mrs. Fale's heartfelt words followed the presentation. She was so moved with emotion that she hardly was able to speak, thanked Colonel Otjen and all those who participated in the ceremony.

"Thank you very kindly," she said, "I know my son Bill. He was a good boy and I am proud of him."

She could not say more. She did not need to say more.

Rev. Louis Koren, pastor of SS. Cyril and Methodius church which Sergeant Fale attended, delivered the following tribute to the soldier and his parents:

"I deem it a rare privilege and honor to be present here tonight when the second highest award possible to a soldier of the U. S. A. is being conferred posthumously upon one of my own boys. And I am very proud as I pay my tribute of honor and respect to the high courage and daring self-sacrifice of Sergeant William Fale.

"Our nation has its heroes — men who have done much and dared much for the public good, men who have discovered unknown regions or opened new channels for commerce and industry. All honor to them for their generosity and daring. But the hero who gives his life that we may live and remain free, he to my mind, is alone worthy of unmixed admiration."

No. 2, Chicago, Ill. — As secretary of the singing club it is my duty to thank everyone who worked hard to make our concert and minstrel show which was held on May 23rd, a success. Thanks to all men who worked at the bar and also to the ladies who worked very hard in the kitchen preparing the grand meals and the workers at the door and ladies and girls who waited on tables and the workers in the check room. A great deal of credit goes to the members who sold admission tickets and well wishers and thanks to all who donated either in cash or eatables.

At the June meeting a report was given on the Convention by the delegates. After the meeting a good time was had by all those present. It was decided that in the future our meetings be held on the second Thursday of the month. Please remember this change and be present regularly at our meetings on the second Thursday. The next meeting will be held on Aug. 12.

Congratulations to Mary Ann Slaby

on a visit by the stork. Mary Tkalec underwent an operation. We wish all convalescent members a speedy recovery.

We extend our deepest sympathy to Mrs. Frances Sardock on the loss of her dear daughter and to Agnes Kovacic, whose mother passed away on June 8th after a long illness.

Don't forget to pay those dues! Remember they have to be paid every month!

LILLIAN KOZEK, Sec'y.

ATTENTION SECRETARIES!

Transfer forms from Class A to Class B and new application forms will be sent to every secretary immediately after their approval by the Department of Insurance.

JOSEPHINE ERJAVEC,
Supreme Secretary.

No. 20, Joliet, Ill. — "We did it before" and we did it again. Or we could say: "We came, we saw, we conquered," for the spoils of victory are once again in our possession. Joys inexpressible were ours that evening in May, for now we, the cadets of No. 20, were the national convention champions.

From Pittsburgh, the cadets carried back many fond memories. First and foremost was the championship, followed by the coronation of the SWU queen, Mary C. Terlep of Joliet, Ill.; our acquaintanceships with the other cadets, supreme officers and delegates; the banquet as well as the super invitation of Branches Nos. 26 and 77; the "never a dull moment" motto in Room 412; the calisthenics in 1056; the innumerable hikes; the strictly adhered to curfews; the sleepless nights; the demotion of Frances C. Krall from that of captain of the Branch No. 87 cadets to that of a personal maid; the participation in the Memorial program; the stirring words of Father Gabrovsek, Slovene-Jugoslav government aide; and the interestingly illustrated Slovenian costumes lecture of Madame Malka Krek, wife of the Slovenian minister of the Jugoslav government exiled in London.

The cadets acknowledge their gratefulness to our drillmaster Mr. Fred Pearson and Captain Jo Mahkovec for their leadership without which victory could not be possible. To Mrs. Emma Planinsek and Bertha for their write-ups in the "Herald" and the "Spectator" announcing our championship and to Mr. John L. Jevitz for his publicity on the radio, the cadets are most appreciative.

Their thanks are also extended to Mrs. Barbara Kramer of San Francisco, California. Through intuition that we would win again she sent us a reward of ten dollars. Ever since she organized our branch, Mrs. Kramer had confidence in its abilities and had always shown her undying love toward it.

Supreme President Mrs. Marie Prisland also presented us, the winning team, with a gift and to her also the cadets are thankful.

On Decoration Day, the cadets added a dash to the parade by exhibiting their drill. They also led the fifth division, followed by the Junior cadets.

Heartfelt sympathies are extended

to Bernice Wruk and her folks upon the death of her grandfather Mr. John Baudek.

Get-well-soon greetings are extended to Mrs. Johanna Vicich, mother of cadet Loretta.

A surprise appendectomy in early June caused mascot Jonita Erjavec to spend several days in St. Joseph's hospital. And in order that the other may not be deprived of any such pleasures (?) Irene Planinsek was bed-ridden with the mumps. That they may continue marching on the road of health for many days to come is the wish of all the cadets.

Graduation congratulations are extended to three cadets: from the St. Francis Academy, Mary Frankovich, and from the Joliet Township High School, Frances Ancel and Vida Papesch. May success accompany you in all your work.

A Zveza pin adorns the uniforms of two more cadets who in the recent campaign obtained three members. The cadets are Captain Jo Mahkovec and Betty Vershay. The first cadet entitled to this pin was Genevieve Glavan. Congratulations!

Cadet Lillian Brulc is an illustrious artist, well-known in the parish. Recently she reproduced the paintings of St. Mary the Virgin by Sinkel and the Sorrowful Mother by Franchi. These two pictures now hang in the Marija Pomagaj Shrine in St. Joseph's Church. The cadets are proud to have Lillian among them.

In the June "Zarja" we read that the former captain of the Branch No. 10 cadets, Frances Susek, had enlisted in the WACS. To her, the cadets of Branch No. 20 wish lots of luck and express their hopes that as she led her cadets twice successfully to victory so in like manner may she through her duties in the service bring victory to all very soon.

The morning of Father's Day bore a note of despair and indefiniteness because of the never-ceasing rain. The weather bureau gave no words of consolation. And so the parade by which the Army Show was to have been inaugurated and in which the cadets were to have partaken, was definitely cancelled.

But the Fiesta in Rivals Park, sponsored by the branch went on. And in contradiction to the weather bureau's pessimistic report, the day turned out grand.

The program opened in the late afternoon with the national championship cadets execution of their drills followed by the junior cadets. The remainder of the variety program consisted of the junior circle dressed in national costumes with songs and dances and interesting talks. This excellent program was under the supervision of Mrs. Mary C. Terlep, who was capably assisted by Cadets Marie and Therese Metesh.

A dance was held in the pavilion for which Roy Gordon's orchestra played. Cadet president Isabelle Musich was chairman and she was aided by cadet treasurer Bernice Kuzma. Since the dance was more or less in the hands of the cadets, the cadets sold tickets beforehand, bringing in a total of \$47.00.

Throughout the day wooden dolls dressed in Slovene peasant costumes were on sale as well as on Zvezda's Day. These dolls have gained great popularity and are a delightful decoration in the home.

Three groups of workers manufactured the dolls. The first was made up entirely of Mr. Joseph Schmidberger and son George, father and brother of cadet Agnes, who so graciously sawed out the wooden dolls. The second was the painting crew composed of Mildred Erjavec, Bernadine and Marie Kastelic, Bernice Kuzma, Isabelle Musich and Junior cadets Helen Hocevar and Leona Maren. The beautiful faces were painted on by Lillian and Lucille Brulc. And in the third group were the seamstresses, and they are as follows: Frances Ancel, Lucille Brulc, Olga Erjavec, Marie Metesh, Vida Papesh, Marie Popek, Agnes Schmidberger, Helen Zadel and Junior cadet Albina Potocnik. The greatest amount of time devoted to the completion of the dolls was sacrificed by Agnes Schmidberger and Helen Zadel, two most loyal and untiring workers of the drill team.

Looking back over last summer's activities, I found that we cadets were very busily occupied in preparation for the Cleveland Field Day. But this year's summer seems to be a slack season for drills, since we cannot afford to look forward to more competitive drillwork. Pshaw! But we are extending to all the teams who will compete in the Field Day this year lots of luck!

By simply using the past tense in the closing sentence of the intended article for July you have the following: Two most important office-holders of the drill team celebrated their birthdays in July, on the 25th Captain Jo Mahkovec, and on the 8th as ever your cadet reporter

OLGA ERJAVEC.

No. 23, Ely, Minn. — After a few months relapse we are finally in the news again.

Our Potluck Supper was very successful. Everything one brought was good and we sure had a variety of food.

Under the chairmanship of Angela Godec, games of different sorts were played and everyone enjoyed themselves immensely. In fact, one of our members, who hasn't turned out for our meetings for a good many months made the remark that if she had known the meetings were so much fun, she would have come before to the other meetings. It goes to show what you other members who didn't turn out for a long time are missing.

In May our annual banquet was held at the Faust Hotel. Eighteen members turned out for the affair. Angela Koski had charge of the reservations and Mary Sushen and Mary Kordich had charge of the food. Everything was very good. Mary Kotzian won the attendance prize.

We had our annual outing on the third Sunday in July. Members met at the Pioneer School at 1 o'clock. The chairman was Amelia Malner. The picnic was held at the reporter's cabin on White Iron Lake. There will

be no more meetings until September.

The Northland Cadets resumed their practice on May 5th. All the cadets turned out for Mother's Day in their skirts and jackets and all received Holy Communion that day. We also made our appearance on Memorial Day when we marched down to our cemetery. We had a very nice turn-out. Cadet Mary Sershen was elected our captain upon the resignation of our former captain, Ann Saari, who is now in Cleveland doing defense work.

I'm sure all of the cadets will help our newly-elected captain and respect her as we all should. Our practice is still held every Wednesday at the Community Center at 7:30 p. m.

MARY CHERNIVEC, Reporter.

No. 29, Brounagle, Pa. — I wish to express my sincere thanks to the officers and members of our Branch for the surprise party that was very nicely attended in my honor as your secretary. I cannot find the words to tell you how you thrilled me. I was very glad to see the smiling faces of our members. I want to thank you for the gifts and the card. It is a pleasure to be a secretary to our members for they have very much respect for their secretary. Special thanks to our President Mrs. Pristavec and Treasurer Mrs. Debevec. My mother also thanks our members and we hope you'll all be present at our house for the next meeting. With best regards,

ANNA ELOVAR, Sec'y.

No. 37, Greaney, Minn. — The members have decided to have a party on the Feast of Assumption on August 15 and invite our families and friends to join us and especially the men folks because they, too, need some recreation. To have a better time, the members are requested to bring something towards the lunch and the rest will be procured by the committee.

Our coming meetings are very important and all members should attend. I received a very important letter from our Supreme President and would like to read it to all the members, so please be present.

Greetings to all Supreme officers and members!

FRANCES L. UDOVICH, Sec'y.

No. 41, Cleveland (Collinwood), O. — The first thing I wish to do is to congratulate all the drill teams on their fine work in Pittsburgh and hats off to the Joliet Cadets for coming in first. I know all the girls had a wonderful time in Pittsburgh and they were sorry they couldn't stay longer. I want to thank Mrs. Raddell and Mrs. Jane for the money they added to our traveling fund. The girls appreciated this very much.

On Monday evening, June 14, the St. Mary's Cadets participated in the Flag Day parade on Euclid Ave., downtown Cleveland.

I'd like to mention something about the team's oldest member. Her name is Ida Golop. She has been in the team for five years. Ida graduated from Collinwood High School several years ago and is now employed at the Leece-Neville Co. She has two sisters, Irma, who was the team's captain sev-

eral years ago, and Yolanda, also an ex-member of the team. All the girls think a lot of Ida and she's swell to get along with. Ida, I hope that you will see many more years with the team!

If there are any girls who would like to join our team, come to our next meeting which will be held the first Tuesday of the month in the Slovenian National Home on Waterloo Rd. Your reporter,

VIOLA MOCNIK.

No. 46, St. Louis, Mo. — We suspended with our meeting in July and the next meeting will be in August. Notices were mailed to all members in regard to the coming meeting. Please make it your business to attend. Payments of past dues will be appreciated.

MARY MOENIGMANN.

ATTENTION NO. 47 MEMBERS!

In the past, I have been taking care of the dues for the members by often paying them myself but in the future such will not be the case because it behooves every member to pay her dues on time. Members who pay their dues on time have no worries of suspension. So I urge that everyone make it her point not to worry herself or the secretary. You may bring your payment to my home, if unable to attend the regular monthly meeting. I'll appreciate your courtesy.

MRS. HELEN TOMAZIC, Sec'y.

No. 47, Cleveland (Garfield Hgts.), O. — Time once again prompts me to send in a report on the Little Flower Cadets.

During the past months much has been accomplished by the girls in team work as well as in other fields of interest.

The SWUA Dance held out St. Clair way was well attended by our cadets and I can truthfully say, we really had one grand time. Once this dance had become a thing of the past, the girls really busied themselves by trying as best as possible to attend drills regularly in order to prepare for the "great day" which was awaiting us in Pittsburgh.

So it is that the month of May found a group of young ladies ready and set to go — to be present for the competitive drills at Roosevelt Hotel, where our Union held its Convention. Most of the girls left Saturday morning and arrived in Pittsburgh in high spirits. We found Pitt a heartwarming place packed with friendly people. I know that Roosevelt Hotel will long be remembered by the girls, due to the fact that every girl honestly enjoyed her stay there. (How about it, girls?). Altho there was much excitement about the Sunday program, I can vouch that Saturday found us none the less gay. To relate just how' the girls enjoyed ourselves" (and we certainly did) would take up too much space so I'll just conclude this subject by saying: "We won't forget Pittsburgh so soon."

Sunday, May 16th, marked another memorable day. Cadets of so many branches gathered together certainly made a most spectacular scene. The

afternoon program and competitive drills saw many enthused cadets drill in the presence of attractive onlookers. It was a most pleasant performance and we cadets certainly enjoyed it.

Sunday evening found us weary yet happy as we headed once again for good ole Cleveland. Since most of the girls took different trains enroute home, I can't state specifically just who enjoyed herself the most. Yet by reports I hear that a group of our cadets sang all the way home in the company of the "St. Clair girls" while still others entertained themselves in their own little groups. Yours truly had the pleasure of enjoying the company of the girls from Niles and must say that we really should get together more often.

Noting by the final results of this great event, it is proper and due, in behalf of the Cadets, to convey my sincere congratulations to the Joliet Honor Cadets who once again walked away with first prize. Nice going, girls!

The Flag Day celebration in downtown Cleveland also found the girls in purple and gold, brave the rainy weather in order to take part in the parade. It really was nice of the girls to show up in such a great number despite the foul weather. Keep up the good work, Cadets!

As is customary, one notes that the month of June is the month of graduates. We the Little Flower Cadets can proudly boast of four faithful teammates who have graduated from Senior High School this past month of June. Much can be said in honor of all four cadets for without exception they are girls of whom we can be justly proud.

Agnes M. Russ

From Holy Name High School Agnes "Milly" Russ, treasurer of our team since it was reorganized, bears a diploma which exemplifies her good character and fine school work. She had partaken in many scholastic activities and was popular among her classmates. As a cadet she has proven to be a cooperative and zealous person, friendly and true to the core. She is the daughter of Mr. and Mrs. Gabriel Russ and is the sister of the well-known Rev. Fr. Gabriel Russ O.

S. M. Agnes is at present employed at the Garland Paint Co.

Ann Marie Pugelj

Lillian Ann Marie Pugelj is another graduate of the month, to whom we give honorable mention today. Lillian was graduated from Garfield High School, and left behind her a string of pleasant memories for judging by her scholastic and social standing at Garfield, she rated as an active member of the Choral Club, the Intramural Club and the Prom Committee. She also held the position of Homeroom president. Lillian is one cadet who claims a great deal of vitality and personality and who has been with us for a long time. She is the daughter of Mr. and Mrs. Frank Pugelj. Since Lillian celebrated her birthday on July 9th, here's a sincere wish for many happy returns of the day.

Graduating with honors from Holy Name High School we also find Vida and Agatha Silbitzer, sisters, both very active in our team.

Vida, who is serving as the recording secretary for the cadets, has been a friend to every teammate and has been faithful in her duties as a cadet throughout her stay with us. It really has been a pleasure to have her in our midst.

Agatha, also can be spoken of as a

Agatha Silbitzer

cadet who did well in all she undertook and who was ever ready to do her bit for the benefit of the team. As Vida, she is a person, pleasant to have around.

Both Agatha and Vida are planning to attend St. John's Hospital School of Nursing this forthcoming September.

They are the daughters of Mr. and Mrs. Frank Silbitzer of Prince Ave.

To the four cadets, Milly, Lillian, Vida and Agatha, the team extends sincere congratulations with a wish for future success in any endeavor they may undertake.

On July 18 our captain Mary Skul will celebrate her first wedding anniversary. To Mary: A fond wish for continued success and happiness. May God bless you both on this happy occasion.

Vida Silbitzer

Many interesting plans have been discussed at our last meeting. Here's hoping they shall be carried out successfully. To accomplish this, the cadets are urged to attend drills and meetings when notified by our secretary Helen Tomazic. Helen certainly has been doing her share — so why not decide to cooperate.

In conclusion, a hearty welcome to our latest new members Cadet Mary Catherine Turk and Cadet Angela Petric. We're glad to have you!

Time does not permit to write more at present — so until next time . . . I remain,

VICKIE HOCEVAR, Cadet.

No. 50, Cleveland, O.—News Events Here and There Over Station SWU No. 50! — A memorable Independence Day for Mr. and Mrs. Stanley Frank — proud parents of another baby boy. Father and son doing fine. Mother recuperating.

Agatha Hren and baby daughter saying goodbye to Hubby Anthony, who left for the Navy. He sure has something to fight for.

The ticket returns are not very promising. How about a little speed? We can't help our boys by holding back, try and dispose of them as soon as possible.

Carol Traven quite dreamy and wistful these days. Friend hubby is help-

ing Uncle Sam. He left for the army a few weeks ago.

A bride of several months, Stella Zubukovec is visiting her dear hubby, stationed somewhere in sunny California.

Very busy making preparations for a visit to her parents is Ann Smolik. Her destination is Pueblo, Colo. Hope she will drop us a line.

Ann Kovacic surprised us by marrying her boy friend while he was home on furlough. Congratulations!

Too bad gasoline is rationed. Mamie Marin is spending her vacation in Collinwood visiting friends.

A recent college graduate Jean Krizman (sister of our Editor) is enjoying her work as Chemical Technician in Dayton, O. Good luck to you, Jean!

Emma Haller entertaining the neighborhood gang in her back yard playing Badminton every day.

On the sick list we have Johanna Mally, wife of the Jugoslav Consul, Dr. Mally, and Carol Menart. We wish you both a speedy recovery!

Who should be seen swimming in the beautiful waters of the Pacific, I mean Community Pool! None other than our Editor Mrs. Albina Novak and daughter Corrine. (Hey, how about your daughter Arlene? Is she a fancy diver!—Ed.'s note.)

Life begins at 60 these days, so cheer up, gals, the whole future is before you and Happy Birthday. The following had birthdays in July: Molly Frank, Antoinette Golob, Vera Kozel, Dorothy Lokar, Frances Macerol, Olga Slapnik, Mary Slogar, Louise Vidic, Marge Ostroska, Ant. Tomasic and Edith Bradac. Some July babies, these gals!

A lady of leisure these days is Jennie Suhadolnik. She is seen quite often at the neighborhood show.

Why be an ugly duckling, visit Julia Buchar's beauty salon, 6120 St. Clair Ave., and she will transform you into a real glamour girl. What a miracle she performed on Major Frances Kurre on July 12! Julia will do the same for you!

Mary Andolsen, Rosalie Jerman, Mary Palcic and Mamie Marin still wondering about the big check for 40 cents from the R. R. Co. Don't worry, gals.

Looks like Major Frances Kurre loves country life, most of her leisure time is spent on a farm, well — what's the attraction?

Seen right after our meeting — Betty Gartoza enjoying a sundae at Mac's — but too busy to attend the meeting. How funny.

Our attendance is getting worse, so I won't brag about it.

Anyone wishing to play Badminton, join me in my back Court any time after 6 p. m. — Gals, I'm trying to regain my girlish figure. (A big order, Jo.—A.)

Your announcer, JO SEELYE.

No. 55, Girard, O. — Attention! — Trumbull Cadets reporting! — Well now that all excitement is over, once more we may settle down to normal living and begin life anew. Our experience in Pittsburgh was both beneficial and helpful, for the trip proved to us that with constant drilling and

practicing we shall achieve first honors at the Annual Field Day to be held in the fall. Though we did not ever participate in such an elaborate affair, we felt very proud and happy to hear folks repeating incessantly that our drillwork was most unique and different.

To our dear Albina Novak I express my deepest apologies in causing so much confusion and annoyance for having reported our appearance at the Convention at so late a date and I promise you that in the future it shall not happen if it possibly can be prevented.

Now to the Joliet Cadets, our entire team joins me in extending you our sincere congratulations and heartiest wishes for your continued success. Your performance was grand and we believe the judges were just in selecting you as first prize winners. Again I say, congratulations!

Another red letter day in the history of our organization was held on Sunday evening, May 23, when we held our annual Mother-Daughter Banquet at the Churchill Terrace. Dinner was very tasty and the group enjoyed the program to the utmost. Thanks to our chairlady Mildred Lozier for the splendid program. You worked diligently and the cadets and Mothers join me in thanking you whole-heartedly for your work. All Mothers were remembered by their daughters with beautiful rose corsages. They were all so charming.

The Trumbull Cadets send their wishes for a very speedy recovery to two of our very dear Mothers, Mrs. Josephine Gorenc, whose daughters Dorothy and Edythe are very active members of the team, and the sweetest Mother in all this world, Mrs. Jennie Pishkur, my mother, who is convalescing.

Well, now to the cadets I say: Keep up your good work and regular attendance and we shall all achieve our goal! Nevertheless we will endeavor to come out on the top at the coming Field Day.

So until next month, this is the Trumbull Cadets wishing each one of you the very best in life and may God bless all of you.

MILLIE PISHKUR.

MEMBERS, ATTENTION!

It is very important that you attend the meetings of your branches in the month of September. There will be a discussion on the assessment.

For the Supreme Board:

**Josephine Erjavec,
Supreme Secretary.**

No. 73, Warrensville, O. — I am happy to report that our dance was a success. We had a very nice crowd and I know every one enjoyed themselves.

We wish to express our thanks to our president Ann Yane for working so hard to make it a success. Having a dance in these times is no fun. Thanks also to the girls that helped with the refreshments and tickets, and

thanks also to Mr. John Dusek for helping us behind the bar.

We have decided to cancel our meetings for the summer until the first Sunday in September, due to the fact that we have had such poor attendance. But be sure to attend the meeting in September, as we have a little surprise for you. You have noticed that we again have changed the meetings to the first Sunday of every month which will make it more convenient for your reporter.

Congratulations to Pvt. and Mrs. John R. Danicic, who were married at a beautiful ceremony in St. Vitus church, Saturday, June 19. His wife is the former Mrs. Mary Ann Bandi of 1017 E. 72 St., Cleveland. Pvt. Danicic is taking his wife back with him to Hobbs Field, New Mexico, where he is in service with the Army Air Corps. Three of his sisters, Amelia, Mary and Rose are very good active members of our branch, No. 73.

Congratulations to Mrs. Louise Epely who became the proud mother of a baby boy. Both are doing fine at Bedford Hospital. Louise also has been a very active member of our branch.

Wishing you all a very happy summer and hoping to see all of you at our September meeting, I remain your reporter,

FRANCES TRAVNIK.

MANY THANKS

I deem it a pleasant duty to thank the delegates of the sixth convention for the beautiful electric clock presented to me at the convention banquet. Thanks to my dear cadets of Joliet, "The National Champs," for the beautiful crystal rosary presented to me by president Miss Isabell Musich, as well as for the corsage given to me at the opening of the Convention.

I am also grateful to Mrs. Barbara Kramer of San Francisco, Cal., the organizer of No. 20 for the surprise gift of \$10.00 to our cadets as winners in the Convention drillwork competition.

Many thanks to every one for the many acts of kindness. I have met many new friends and officers whom I have known only through correspondence, others through the Zarja. It was a pleasure to become personally acquainted, and I hope that they will continue with co-operation in our endeavors to make our organization sound and strong.

At this time, I also want to mention the Fiesta Day celebration on Father's Day sponsored by No. 20. It was unexpectedly successful. Credit is due to our chairman Mrs. Anna Korevec and co-chairman Mrs. Josephine Mustier, to Mrs. Mary Terlep, manager of the program, who is known as our "Convention queen," and thanks to her assistants, Misses Marie and Theresa Metesh. Thanks to the junior circle in national costume, to the National Champion cadets for their drillwork, and to the junior cadets. Thanks also to their parents and our many loyal friends, to officers of various organizations, to our Mayor Janke for his presence and his donation.

Thanks to Miss Gladys Buck, captain of No. 16 cadets, her mother and brother as well as the other cadets who attended the Fiesta.

Finally, many thanks to all our present and past officers for their co-operation on this day, to all the workers and to every one who made this affair so successful.

JOSEPHINE ERJAVEC.

HELP THE RED CROSS!

There are many ways we can assist the American Red Cross in carrying on its great humanitarian work. Give all you can and you'll be well rewarded for every sacrifice. Give up your leisure time for a good cause. Contribute as much as you find possible and be a member of the great Blood Donors' Band. Contributions in money may be sent to our Headquarters. Your co-operation will be appreciated.

A SUGGESTION OF THE MONTH

In our Zveza there are many wonderful friendships. Through the close contact of mutual interest in the civic work, the Slovenian women have come to know one another and are quick to rejoice in the happiness of one another and are equally quick to comfort in time of sorrow and distress.

Let's set aside the month of August as a "Friendship Month" and plan to have a friendship meeting, for—

'Tis friends who make this desert world

To blossom as the rose,
Strew flowers o'er our rugged path,
Pour sunshine o'er our woes.

SONG OF THE MONTH

The more we get together, together,
together
The more we get together, the happier
we'll be.
For your friends are my friends, and
my friends are your friends,
The more we get together, the happier
we'll be.

HOW TO STORE . . .

Butter and Other Fats—

Store all table fats (butter, oleomargarine, etc.) in covered dish in refrigerator. Place on shelf next to freezer compartment.

Keep fats away from foods with strong flavors and odors.

Return to refrigerator immediately after use.

Keep cooking fats in refrigerator, not standing on the stove.

Save pork, beef, and ham fats for cooking eggs, seasoning vegetables, and for baking beans. Store, covered, in refrigerator.

To save chicken fat, pour strained chicken fat into a bowl and allow fat to congeal. Remove congealed portion and store, covered, in refrigerator.

Save all "waste" fats — fats that you cannot use either in cooking or for table use. Save it until you have at least a pound of strained fat — then take it to your butcher to be turned over to the government for use in vital war production.

Fresh Fruits—

Tender-skinned fruit (peaches, pears, plums, etc.) should be spread out on the lower shelf of refrigerator to prevent bruising.

Remove all spoiled berries. Store remaining berries in a shallow dish on lower shelf of refrigerator or in moist-

cold fruit drawer. Do not wash or cap berries until ready to use.

Keep ripe fruit in moist-cold compartment of refrigerator.

Do not store bananas in refrigerator; they should stand at room temperature.

Fruit and vegetable juices should be covered and stored in refrigerator to conserve vitamins.

Do not chop or crush fruits until ready to use. If chopped and allowed to stand they lose too much vitamin content.

Store quick-frozen fruits in freezing unit; serve as soon as possible.

JUGOSLAV RELIEF—SLOVENIAN SECTION

The homeland of our ancestors, once happy Jugoslavia, is suffering under the cruel tyranny of the enemy. On some sides the Italians are pressing them and from the northern part it's the Nazis. Soon there will be a time of reckoning. We wish our armed forces a speedy victory. We know that the poor peasants and the city folks in Slovenia are in dire needs and it is a privilege for us Americans to be able to lend them a helping hand. We ask every one of our members to make regular contributions to this Relief and send them to our Headquarters. A list of the donors will appear in the coming edition.

—O—

MILENA:

When Mother Is Sick

Things are not good at home when mother is sick in bed. Nothing is right when mother is sick. The sun may be shining outside but none of its bright rays get into the house. It is dark and silent and cold and dreary when mother is not going about her daily tasks. We tiptoe from room to room and are careful not to slam the doors. We whisper when we want to shout and there is no laughing at all when mother is sick.

Somewhat nobody can take the place of mother. Nobody can sweep a room so that it looks as clean as mother makes it. The dust collects in the corners and the furniture looks dull and gray. There is a cobweb in the corner of the living room and even the spider seems to know that he is safe because he stays out and beckons to the flies all day long. Did we say flies? There are more in the house now in one day than mother would allow in a whole summer.

The windows don't even seem to shine like they do when mother is well. Yesterday I put my hand against a window and left my finger prints. Do you suppose mother cleans the windows when it is not housecleaning time?

The clothes chute doesn't work since mother went to bed. Yesterday when I went to it to put in some soiled linen, I found that it would not hold any more and so I went to the basement to see what was wrong and found that the bottom was all packed like a paper baler. Something will have to be done but nobody in the house seems to know what to do. Does mother pull them

out and pile them in the corner or can it be that there must be some laundry done? It has only been two weeks since mother did the laundry and all of the linen is not dirty yet.

And that reminds us that the kitchen sink will not hold any more dishes. It looks like we will have to get a basket or something and take some of them out or we cannot put any more in. We tried to wash some of them the other day but they looked sort of a cream color and felt greasy when we used them. Funny, too, because they surely could not have been greasy and the soap taste soapy, could they? We seem to remember that mother used hot water on them but we could not make them look any better with hot water, things just wouldn't come off and the butter and gravy just stuck as tight as ever — and besides the dishpan got so full of sunken bones and floating bread crusts that we did not like to put our hands into the water.

How glad we will be to see mother out at the kitchen stove again! Such meals as we have had even make mother smile. You see, Dad first tried his hand at pancakes and you should have seen them. They were so tough that we actually had to tear them apart and they were just plain solid and sour. We told mother about them and she guessed that Dad had used sour milk and baking powder but Dad said she was wrong, that he only used salt.

Two days ago Sis decided to have fruit and gelatine for dessert. She made it all right and the next day we picked out the fruit and drank the gelatine. Somehow she just could not get it to 'jell.' She says that she is going to make a pie tomorrow and everyone is trying to persuade her to try some fried potatoes and pork chops. If she could just do that we would surely be happy because everyone is getting tired of cheese, salami and potato salad from the delicatessen.

It is fortunate that mother is not seriously ill. It would be a black future indeed if mother were to be sick for a long time or if she should not recover. We have often heard of homes without a mother and now we know a little of what it means. No song in the kitchen; no comforting words for the injured child; no haven of peace and happiness; no one to cheer us on when the going gets rough.

No, we know now that when the cheerful smiling woman that we call "Mother" is not "on the job," everything is all out of joint. No warmth, no light, no laughter is possible if mother is not able to lead and help. The doctor comes, the children draw into a silent, fearful group, father's face falls into long serious lines and then, after a short, low-voiced talk, we see father smile, we hear mother speak to him "The doctor says I can get up tomorrow," and then joy comes back. The children start to talk and laugh as they too, rush in to see mother and then run out to play because "mother is better." Mother will be "out of bed tomorrow" and once again the household will fall again into its peaceful, happy lines. Ah! when mother is sick, the sun goes out but when she is well, even a dull and cloudy day is bright.

Juniors' Page

OUR JUNIORS IN THE WAR EFFORT!

We are going to start an "Honor Roll" column for all junior circles doing Red Cross work and helping in the salvage campaign and others who are helping in entertaining at U. S. O. stations because we are interested in knowing how much our juniors are doing along these lines. So please send us this information as soon as you can so that your name may be on the "Honor Roll." It is suggested that every circle elect a reporter who will be in charge of this work and will keep in touch with the editor's office.

"Daddy's fighting and I'm saving and helping . . . We're going to win!" —Let this be our slogan!

No. 3 - 87, Pueblo, Colo. — Patriotism was expressed by a few of the St. Mary's Junior Cadets July 4, 1943, at the Mineral Palace Park where the girls sold United States War Bonds and Stamps during the Band Concert. This Band Concert was held from 7 to 8:30 P. M. We girls sold \$56.75 in war stamps and one \$500 war bond.

The \$500 war bond was sold to Mr. and Mrs. John Trotter by cadets Agnes Blatnik and Rita Rodin. The rest of the cadets who sold war stamps were Frances O'Brien, Josephine Skerjanc, Rita Rodin, Agnes Blatnik, Bernice Hiza, Matilda Krall, Ann Louise Anzick, Vivian Zupancic, Harriet Bozaich and Frances Kochavar. The girls were all dressed in uniform and had arm-bands stating: I am selling War Stamps and Bonds.

FRANCES KOCHAVAR,
Recording Secretary.

No. 20, Joliet, Ill. — Graduation congratulations and wishes for success are extended to thirteen junior cadets who are as follows: from St. Joseph's Grade School: Lorraine Crnkovic, Dorothy Govednik, Genevieve Govednik, Helen Hocevar, Betty Jane Lilek, Leon Maren, Bernice Metesh, Margaret Mlakar, Anna Mae Racic, Christine Turk, and Marie Vranicar; from Farragut Public School: Dolores Wisemantel.

The Junior Cadets made their first public appearance on Decoration Day. Comments from the sidelines expressed their likeness to the new cadets who with courageous step marched through the city streets in red, white, and blue. Lieut. Mildred Erjavec of the champion cadets directed them.

The Junior Cadets' second appearance took place during the Fiesta Day program on Father's Day in Rivals Park. This so-called Fiesta was most successful and it proved a great boost toward the cost of the Junior Cadet uniforms.

The Fiesta princess was Bernadine Vranicar who sold the largest number of tickets which were sold on a beautiful chenille bedspread. Other Junior Cadets who were in the contest, won the title of maids of honor. They are: Bertha Horvatin, Frances Cankar and Eileen Ferkol. Mr. Jas. B. McCann of

the Western Funeral Parlors, received the bedspread.

At the Junior Cadets' first business meeting since the team's organization in December, held June 23, Miss Isabelle Musich, president of the championship cadets presided.

Plans for a picnic which was held on July 7 were formed. Appointed heads of committees were Marie Vranicar, transportation; Evelyn Mutz, lunch; and Leona Maren and Albina Potocznik, games.

The picnic was held at Inwood. The girls were taken to the picnic in the cars of Mr. Joseph Avsec, Mrs. Josephine Erjavec, Mrs. Ann Nahas, Mrs. Anna Papesh, Mr. and Mrs. Frank Muster, Bertha Planinsek, Mrs. Mary C. Terlep, Mrs. Frank Vranicar and the greater number were taken home in the truck of Mr. Joseph Erjavec.

Treasure hunts, races, baseball and tennis games were played by the girls and prizes were awarded to Marion Strysik, Evelyn Mutz, Joan Muster, Jennie Pirc and Genevieve Schmidberger. A hilarious time was had by every one with a hopefulness toward future outdoor days of fun.

Be seeing you at drills!

OLGA ERJAVEC.

A THANK YOU!

I wish to thank my many friends who have made my days in the hospital happy and less lonely by means of their get-well wishes and visits.

In a special manner am I grateful to Mrs. Marie Prisland, Sheboygan, Wis., to Mary Otoncar, Cleveland, O., to the branch officers especially Mrs. Josephine Muster and Mrs. Mary C. Terlep; to the Slovenian Women's Union Cadets of Branch No. 20, especially to Jo Mahkovec and Isabelle Musich; to Mrs. Emma Planinsek and Irene; to Mrs. Jennie Benedick; to Mrs. Anna Petrich, Warren, Ohio; to Mrs. Marie Nemanich; to Corrine Novak, Cleveland, Ohio; to Margie Ancel; to Sister M. Perpetua, OFM, and to Sister M. Juliana OFM; to Father Butala and Father Kuzma; to my parents and sisters, my grandmother Mrs. Theresa Erjavec, my grandfather Mr. Simon Setina; and to my aunts and uncles for presenting me with such lovely gifts which I never expected.

Although my stay in the hospital was made cheerful, I was happy to be back home again.

I remain your mascot of the National Champion Cadets, No. 20, Joliet, Ill.,
JONITA ERJAVEC.

ENJOY THE OUTDOORS!

It is suggested to all Branches, especially where they have junior members, to plan an outdoor meeting or in other words, a picnic. It'll be great fun for the juniors and the adults to have a real, honest-to-goodness picnic with races and games and, of course, lots of good things to eat. Begin to make arrangements at once. Decide on the location for your picnic, arrange for transportation (a hike is also a lot of fun), and decide whether each member shall bring her own bas-

ket or whether the entire group will combine, several bringing sandwiches, others cakes and cookies and several bringing salad and, of course, something for the thirsty, unless you'll be near a concession place.

All children should be happy about going on a picnic and the adults forget their troubles at least for a few hours. You know what would be nice? If the juniors would insist that the parents come along and that way have one grand time together.

It will not be long before school bells will be calling the juniors back to school. Therefore, have a lot of fun this last month of your vacation!

KEEP BODY CLEAN

Keeping clean is difficult in the summertime. Working in the soil and playing outdoors makes us collect layers of dust and dirt. We should clean those layers of dirt from our bodies at least once a day, so that our skin can do the work for which it was intended. Your skin "breathes" for you. It throws off some of the waste matter that would otherwise accumulate inside your body and "gum" up the works. The more free you keep your skin from outside dirt and grease, the better it can work for you.

Keep healthy during wartime, and help your country!

VICTORY GARDENING

With hoe and rake and spade,
I'm off to plant my seeds,
If we will grow our food,
We'll meet our country's needs.

Each time we grow a plant—
Each time we rake or hoe,
We help our fighting men
To win against the foe.

Lip Exercise

We wonder where Wee Willie wandered winding ribbons 'round red-birds' wings.

Papa (to 4 years old Mary): "Will you have piece of duck, Mary?"

Mary: "Yes, please. Duck's my favorite chicken, 'cept turkey."

Little Janice was spending her first day in school. The teacher asked her if she could count.

"Yes, ma'am," replied Janice, and counted up to eight.

"That was fine!" said the teacher.
"Now, what comes after eight?"

Janice thought for a moment before she answered, "Bedtime!"

RIDDLES

A cat has something that no other animal has. Can you guess what it is?
Kittens.

When is a tea cup like your pet kitten?
When you're teasing it (teas is in it).

Who was the first man to bear arms?
Created and he had two arms.
Adam, because he was the first man

FINANČNO POROČILO S. Ž. Z. ZA MESEC JUNIJ, 1943

Financial Report of the SWUA for the Month of June, 1943

St.	DOHODKI:	Mesečnina			Družab.	Zarja	Št. članic		
		Redni	Mlad.	Zapojmo	članice	članice		Redni	Mlad.
1	Podružnica Sheboygan, Wisconsin	\$ 41.50	\$ .90	0.—	\$ —	\$ .10	\$ .25	\$ 42.75	166 9
2	Chicago, Illinois	100.00	2.50	—	—	.10	—	102.60	400 25
3	Pueblo, Colorado	68.50	5.40	—	—	—	.10	74.00	274 54
4	Oregon City, Oregon	9.50	—	—	.10	—	—	9.60	39 —
5	Indianapolis, Indiana	43.25	3.40	.40	—	—	—	47.05	172 34
6	Barberton, Ohio	54.00	1.00	6.00	—	.20	.85	62.05	216 10
7	Forest City, Penna.	41.50	.90	4.00	.10	.10	—	46.60	173 9
8	*Steelton, Pennsylvania	27.00	—	—	—	—	—	27.00	108 —
9	Detroit, Michigan	15.15	.10	—	—	—	.75	16.00	63 1
10	Collinwood, Ohio	164.50	7.60	—	.10	—	—	172.20	656 76
12	Milwaukee, Wisconsin	93.20	2.80	—	—	—	—	96.00	358 28
13	San Francisco, California	43.25	.30	—	—	—	—	43.55	173 3
14	Nottingham, Ohio	112.10	5.90	1.20	.10	.40	—	119.70	447 59
15	Newburgh, Ohio	105.00	8.40	—	—	—	—	113.40	420 84
16	South Chicago, Illinois	66.80	2.40	—	—	—	—	69.20	266 24
17	West Allis, Wisconsin	51.25	1.90	—	—	—	—	53.15	205 19
18	Cleveland, Ohio	28.75	1.00	—	—	—	.25	30.00	116 10
19	Eveleth, Minnesota	46.00	1.30	—	.10	—	—	47.40	185 13
20	Joliet, Illinois	172.00	18.00	—	.50	—	—	190.50	687 180
21	Cleveland, Ohio	33.00	1.40	—	—	—	—	34.40	132 14
22	Bradley, Illinois	7.25	—	—	—	—	—	7.25	29 —
23	Ely, Minnesota	76.25	4.00	12.00	—	.10	—	92.35	300 40
24	La Salle, Illinois	61.85	4.30	—	.10	—	—	66.25	249 43
25	Cleveland, Ohio	291.25	7.90	—	.20	—	—	299.35	1,154 79
26	Pittsburgh, Penna.	51.75	1.80	2.80	—	.10	.10	56.55	209 18
27	North Braddock, Penna.	19.00	.30	—	—	—	—	19.30	76 3
28	Calumet, Michigan	30.20	2.50	—	—	—	—	32.70	120 25
29	Brownsville, Penna.	10.50	.40	—	—	—	—	10.90	42 4
30	Aurora, Illinois	10.00	.50	—	.10	—	—	10.60	41 5
31	Gilbert, Minnesota	33.25	.10	—	—	.40	—	33.75	132 1
32	Euclid, Ohio	45.45	2.20	4.00	—	—	.25	51.90	181 22
33	New Duluth, Minnesota	21.00	1.20	—	—	—	—	22.20	83 12
34	Soudan, Minnesota	7.75	—	—	.20	—	—	7.95	34 —
35	Aurora, Minnesota	22.50	.20	—	—	.40	—	23.10	90 2
36	McKinley, Minnesota	7.75	—	—	.10	—	—	7.85	32 —
37	Greaney, Minnesota	12.00	1.30	—	—	.20	.30	13.80	48 13
38	Chisholm, Minnesota	53.75	.10	.80	.30	.10	—	55.05	217 1
39	Biwabik, Minnesota	10.25	—	—	.10	—	—	10.35	42 —
40	Lorain, Ohio	40.00	2.10	—	.10	.60	1.50†	44.30	161 21
41	Collinwood, Ohio	86.00	1.40	—	—	—	.25	87.65	344 14
42	Maple Heights, Ohio	11.00	—	—	—	—	—	11.00	44 —
43	Milwaukee, Wisconsin	32.00	1.70	—	—	—	—	33.70	128 17
45	Portland, Oregon	14.00	—	—	—	.20	.25	14.45	54 —
46	St. Louis, Missouri	10.75	.30	—	—	—	—	11.05	43 3
47	Garfield Heights, Ohio	46.50	.70	—	—	—	—	47.20	168 7
48	Buhl, Minnesota	5.75	—	—	—	—	—	5.75	22 —
49	Noble, Ohio	27.00	.70	—	—	.20	—	27.90	104 7
50	Cleveland, Ohio	38.25	.70	—	—	—	—	38.95	153 7
51	Kenmore, Ohio	7.75	.40	—	—	—	—	8.15	30 4
52	Kitzville, Minnesota	12.75	—	—	—	—	.10	12.85	51 —
53	Brooklyn, Ohio	13.25	—	—	—	—	—	13.25	53 —
54	Warren, Ohio	23.80	2.60	—	—	—	—	26.40	96 26
55	Girard, Ohio	20.75	.60	—	—	—	—	21.35	83 6
56	Hibbing, Minnesota	43.50	1.30	—	—	—	—	44.80	171 13
57	Niles, Ohio	13.00	.90	—	—	—	.75†	14.65	52 9
59	Burgettstown, Penna.	8.75	.10	—	—	—	—	8.85	31 1
61	Braddock, Penna.	13.85	1.50	—	—	—	—	15.35	52 15
62	Conneaut, Ohio	5.75	—	—	—	.20	—	5.95	23 —
63	Denver, Colorado	20.25	.90	—	—	.30	—	21.45	81 9
64	Kansas City, Kansas	20.25	.10	—	—	—	.25	20.60	81 1
65	Virginia, Minnesota	33.35	4.70	—	—	—	—	38.05	132 47
66	Canon City, Colorado	12.75	1.10	—	—	—	—	13.85	51 11
67	Bessemer, Penna.	24.50	.50	—	—	.30	—	25.30	98 5
68	Fairport Harbor, Ohio	4.50	—	—	—	—	—	4.50	18 —
70	West Aliquippa, Penna.	4.35	—	—	—	—	—	4.35	16 —
71	Strabane, Penna.	23.50	—	—	—	.30	.75†	24.55	101 —
72	Pullman, Illinois	13.25	1.40	—	—	.20	.25	15.10	53 14
73	Warrensville, Ohio	16.25	—	.35	—	—	—	16.60	65 —
74	Ambridge, Penna.	18.75	—	—	—	.20	—	18.95	75 —
77	N. S. Pittsburgh, Penna.	18.00	.20	—	—	—	—	18.20	72 2
78	Leadville, Colorado	—	—	—	—	—	—	—	49 3
79	Enumclaw, Washington	7.25	—	—	1.20	.70	—	9.15	29 —
80	Moon Run, Penna.	8.50	—	—	—	—	—	8.50	34 —
81	Keewatin, Minnesota	15.25	.30	—	—	.10	—	15.55	59 3
83	Crosby, Minnesota	7.25	—	—	—	—	—	7.35	29 —
84	New York City, N. Y.	27.50	—	—	—	.70	—	28.20	105 —
85	De Pue, Illinois	9.25	—	—	—	.10	—	9.35	37 —

DOHODKI:

Št.	Podružnica	Mesečnina			Družab.			Zarja		Št. članic	
		Redni	Mlad.	Započmo	članice	članice	Razno	Skupaj	Redni	Mlad.	
86	Nashwauk, Minnesota	9.50	.50	—	—	—	.10	.25	10.35	37	5
87	Pueblo, Colorado	13.30	3.10	—	—	—	—	—	16.40	53	31
88	Johnstown, Penna.	20.25	1.40	2.00	—	—	.90	—	24.55	81	14
89	Oglesby, Illinois	26.00	1.60	4.80	—	—	.20	—	32.60	104	16
90	Bridgeville, Penna.	21.75	.40	—	—	—	.50	—	22.65	87	4
91	Verona, Penna.	14.25	1.10	—	—	—	—	—	15.35	57	11
92	Crested Butte, Colorado	8.50	—	—	—	—	—	—	8.50	34	—
93	Brooklyn, N. Y.	16.25	—	—	—	—	.10	4.50	20.85	82	—
94	Canton, Ohio	6.75	.40	—	—	—	—	—	7.15	27	4
95	South Chicago, Illinois	41.25	2.20	—	—	—	—	—	43.45	165	22
96	Universal, Penna.	16.25	.10	—	—	—	.50	—	16.85	65	1
97	Cairnbrook, Penna.	10.00	.40	—	—	—	—	—	10.40	40	4
99	Elmhurst, Illinois	6.50	—	—	—	—	—	—	6.50	26	—
100	Ottawa, Illinois	4.00	.50	—	—	—	.50	—	5.00	16	5
101	Duluth, Minnesota	5.00	.10	—	—	—	—	—	5.10	20	1
102	Willard, Wisconsin	7.00	.10	—	—	—	—	—	7.10	28	1
104	Johnstown, Penna.	14.00	.40	—	—	—	.20	.25	14.85	55	4
105	Detroit, Michigan	5.75	.40	—	—	—	.30	—	6.45	23	4
	Albina Novak				80.00						
									80.00		
	Skupaj	\$3,093.40	\$128.90	\$119.55	\$ 2.20	\$ 9.60	\$ 11.95	\$3,365.60	12,383	1,292	
	Obresti od bondov							\$ 217.50			
	Obresti od bančnih vlog							326.59			
	Dividend od North American Bank Co. "stock"							.50			
	Skupni dohodki							\$3,910.19			

*Asesment za maj — †Pristopnine

STROŠKI:

Za umrlo Mamie Maierle, podr. št. 9 (rojena 8. julija 1908, pristopila 2. aprila 1933, umrla 17. maja 1943)	\$ 100.00
Za umrlo Mamie Samsa, podr. št. 14 (rojena 24. okt. 1918, pristopila 3. marca 1936, umrla 22. maja 1943)	100.00
Za umrlo Mary Salehar, podr. št. 16 (rojena 31. okt. 1889, pristopila 20. febr. 1936, umrla 29. maja 1943)	100.00
Za umrlo Mary Cesnovar, podr. št. 25 (rojena 25. nov. 1882, pristopila 21. julija 1928, umrla 22. maja 1943)	100.00
Za umrlo Mary Kovac, podr. št. 25 (rojena 20. febr. 1878, pristopila 9. marca 1931, umrla 24. junija 1943)	100.00
Za umrlo Rose Vidmar, podr. št. 25 (rojena 4. sept. 1886, pristopila 13. maja 1935, umrla 18. maja 1943)	100.00
Za umrlo Theresa Stefanich, podr. št. 34 (rojena 17. sept. 1866, pristopila 12. okt. 1929, umrla 6. jun. 1943)	25.00
Američka Domovina, za tiskanje, pošto in raznašanje junijске Zarje	794.40
Mesečne, pol-letne in letne plače celotnega gl. odbora (davek odštet)	824.60
Duhovnemu svetovalcu za pol-leta	25.00
Social Security davek od 1. aprila do 30. junija 1943	10.50
Dodatne kampanjske nagrade posameznim agitatorkam	116.00
The Office Supply and Printing Co., za pisalne potrebščine	7.43
Poštnina in razpošiljanje drugo izdajo Pesmarice	51.43
Poslovni stroški	32.19
Najemnina za urade	30.00
Za varnostno shrambo na banki	3.60
Varčina gl. odbornic	84.45
Telefon za pol-leta predsednice, tajnice, blagajničarke in urednice	67.26

Skupaj \$2,671.86

Ostalo v blagajni 31. maja 1943 (Balance May 31, 1943) \$124,445.33
Dohodki v juniju (Income in June) 3,910.18

Skupaj (Total) \$128,355.51
Stroški v juniju (Expenses in June) 2,671.86

Preostanek v blagajni 30. junija 1943 (Balance June 30, 1943) \$125,683.65

NOVE ČLANICE V MAJU, 1943

Podr.	Ime nove članice	Ime agitatorice
18	Kotnik Karolina	Mary Perušek
18	Kozuh Lucia	"
18	Lach Rose	"
18	Perusek Angela	"
18	Perusek Dorothy	"
25	Blatnik Jennie	Mary Otonicar
25	Lovko Genevieve	"
25	Mozina Sophie	Theresa Menart
40	Slaby Rose	Amalia Ursic
51	Tancik Anna	Margaret Patrick
57	Lapinski Winifred	Jennie Logar
59	Shearson Theresa	Josephine Pintar
89	Balantich Anna	Terezia Luskovich
104	Hrescak Sophie	Julia V. Selan
104	Slabe Antoinette	"

NOVE MLADINSKE ČLANICE

56	Gutzuriller Florence	Ursula Zaic
56	Gutzuriller Helen	"
56	Gutzuriller Kathryn	"
56	Gutzuriller Louise	"
56	Gutzuriller Ruth Ann	"

Br. New Member Name of Worker

56	Vuhich Bernadine	Ursula Zajc
56	Vuhich Pauline	"
97	Satkovich Mary	Angela Satkovich

NOVE ODRASLE ČLANICE V JUNIJU, 1943

NEW ADULT MEMBERS IN JUNE

6	Borisic Sofia	Jennie Okolish
9	Mukawetz Catherine	Theresa Caiser
40	Bobrowski Anna	Mary Pleenik
40	Udovich Ann Marie	"
57	Seybold Lucille	Jennie Logar
71	Benish Josephine	Mary Tomsic
83	Stefin Helen	Molly Domin
92	Lacy Mary	Rose Starika
92	Stajduhar Mary Helen	"

NOVE MLADINSKE ČLANICE V JUNIJU, 1943

NEW JUNIOR MEMBERS IN JUNE

9	Smith Dolores	Theresa Caiser
31	Klink Marcella Rose	Rose Klink
61	*Ogrinc Lois Jane	Frances Kasher

*Pristopila v maju — *Joined in May

JOSEPHINE ERJAVEC, glavna tajnica.

TILKA LAMPRECHTOVA - DUŠICA:

BELE VRTNICE

(Nadaljevanje)

"Kako to?" sta se začudila oba hkrati.

"No, če je govoril Drago, je govoril o medicini, če ste pa vi vodili besedo, gospod Milan, se je pogovor sukal okrog žensk."

Ta Vandina modrost je izvala v obeh smeh in dobro voljo.

"No, ali sem uganila?"

"Popolnoma ne! Ampak dobro ste povedali."

"Saj je uganila!" je trdil Drago.

"Pa ni. Prvič nisva govorila o ženskah, ampak o ženski, hočem reči o gospodični, kar nikakor ni vseeno in — začel nisem jaz, ampak ti."

Vprašajoče je gledala Vanda zdaj enega zdaj drugega.

"Govorila sva o tebi," je povedal Drago.

"O meni? Zdaj sem pa res radovedna, kakšno gradi vama daje moja osebnost?"

"O, neizčrpno!" je hitro reklo Milan. "Če ve toliko lepega povedati celo Drago, ki je skoraj slep in gluhi za vse, kar se ne imenuje medicina, kaj bi vedel šele jaz, ki . . ."

"Ki si strokovnjak v presojanju žensk," je dopolnil nedokončani stavek Drago.

"To pa. Dobro poznam njih vrednost. V tem mi še nisi kos."

"Tudi ne želim. Dovolj mi je, da poznam Vando, za druge se ne brigam."

"Drznam se trdit, da tudi Vande ne poznaš, vsaj popolnoma ne. Da, vkljub vsakdanjemu občevanju z njo in, oprostite, gospodična, moji predrnosti, vkljub svoji ljubezni, je še nisi popolnoma spoznal. Še so na njej svojstva, o katerih se tebi niti ne sanja."

"Imate prav, gospod Milan," se je vmešala Vanda. Drago opaža in vidi le moje dobre lastnosti, za moje nepopolnosti je slep in gluhi."

"Ali, gospodična Vanda," je vzliknil Milan, "ne sodate me krivo! O nepopolnostih ali slabih svojstvih tu sploh ni govora. Ako bi bil to mislil, bi ne bil reklo 'vkljub,' ampak 'iz ljubezni.' Ne! ne! Mislil sem na — vašo skrivnost, gospodična."

"Kašno skrivnost? Pusti vendar te neumnosti!" je mnenil Drago in porinil prazno skodelico v stran.

Milan pa je, ne da bi naravnost gledal v njo, opazil, kako spreminja Vandin obraz barvo. Obrnil se je naravnost k njej in vprašal skoro sočutno:

"Ali naj povem temu hladnemu človeku, da skrivnost trpečega srca ni nobena neumnost, temveč važno življensko vprašanje, ki bi se ne smelo prezreti?!"

"Ne, ne povejte! Uganil in spoznal bo sam, če bo — mogel."

"In če ne?"

"Potem ostane moja skrivnost nerešena," je rekla odločno in se dvignila. "Čas je, da grem k počitku. Saj dovolita?"

Oba sta se dvignila. Milan ji je hitro poljubil roko:

"Lahko noč, gospodična!"

Drago pa je šel z njo do vrat in ji, ko je že bila zunaj, želet isto.

"Kaj je ne spremiš?" se je začudil Milan in se približal. Drago se je nekako zavzel ob tem vprašanju, a Vanda, ki je to slišala, se je vrnila in pojasnila:

"Drago me ne spremi, ker bi s tem povzročil neopra-

vičen sum pri ljudeh. Zdi se mi, da vam je Drago pozabil povedati, da sva samo v teh prostorih in tudi le, če sva sama 'Vanda' in 'Drago.' Tam," pokazala je na glavni poslopje, "tam sva 'sестра Vanda' in 'господин премијар'."

"Kaj? Mogoče se celo vičeta?"

"Naravno. Toda, zdaj veste dovolj. Če hočete, me lahko spremite, vam ne brani vaša čast."

"Z veseljem!" in že je stal ob njej. To pa Dragotu ni bilo prav in se je tudi pridružil.

Spremila sta jo do njene sobe in ji želela: "Lahko noč in prijeten počitek!" Nato sta se vračala. Pred vhodom se je Milan ustavil. Ni se mu ljubilo v razsvetljeno sobo. Bilo je tako prijetno zunaj. Večerni molk ga je valil.

"Ostaniva raje nekoliko zunaj!"

"Če hočeš, pa ostaniva. Greva tja v park," je pritrdil Drago. In šla sta.

Lep večer je bil. Luna je posrebrila s svojim svitom vso okolico, krog in krog je skrivenostno šumel gozd, zrak je bil prepojen s prijetnim in omamljivim vonjem.

Z vso dušo se je vdal Milan sladki, čarobni opojnosti. Njegov duh se je dvigal v daljni svet, v carstvo sanj. Vse drugo je izginilo.

Drago ni bil tako razpoložen in njegova resna narava skoro ni poznala take čuvstvenosti. Vendar se je tudi njemu odpiral nov svet, ne sicer skrivenostni svet sanj, ampak drug, ne manj čaroben in vabljiv. Zdravnik je utonil nekje v temi; Drago je — mogoče prvič v življenu — hrepelen želet in sanjaril kot — človek, kot mož.

Bile so tako lepe te sanje in misli, da je bil ves nevoljen, ko ga je Milan priklical nazaj v resničnost s priponomo:

"Krasno je! Vso noč bi ostal tu zunaj. Škoda, da nisva povabila Vando z seboj."

"Bog ve, ali je šla spat? Ne verjamem! Najbrž sloni na balkonu, odkoder je lep razgled po vsej okolici. Kolikor vem, Vanda zelo ljubi take noči!"

"Čisto umevno. V takih nočeh je človeku tako lahko sanjariti in v sanjah doživljati, kar nam resničnost ne more dati."

"Torej ti misliš, da Vandi nekaj manjka?"

"O tem sem prepričan. Ali nisi še nikdar opazil, kako bridkoresna poteza se ji pojavi ob ustnicah, kadar se nameje?"

"Že dolgo jo opažam in slutim, da ima nekaj na duši. Tudi vprašal sem jo že nekoč. Četudi mi drugače vse zaupa, to mi je pa utajila. Pripisal sem to njeni bolezni. Četudi je na videz zdrava, klica bolezni je še v njej."

"To je napačna razlaga! Ko bi ti iskal kot človek, a ne vedno kot zdravnik, morda bi našel — kakor sem našel jaz — njeno skrivnost."

"Torej to si omenil prej?"

"Da. Vandina zadrega mi je potrdila, da imam prav."

"Prosim, povej, kaj misliš. Ni radovednost, da te vprašujem, ampak le skrb zanjo mi to narekuje. Dobro mi je namreč znano, da notranje trpljenje, žalost in otožnost slabše vpliva na pljuča, ko največje ovire od zunaj. Zato skušam pri svojih bolnikih najprej odstraniti duševne ovire in — s tem sem že napol uspel pri zdravljenju bolezni same."

"Tembolj čudno je torej, da nisi našel, kar je vendar tako važno!"

"Milan, mučiš me! Ko bi ti vedel, koliko prostega časa žrtvujem zadnji čas temu vprašanju, ko bi ti vedel, s kakim strahom opažam, da legajo temne sence na njeni belo čelo, da se temni njen jasni pogled. Sicer se v moji načinosti premaguje, toda videl sem jo, ko je bila sama in je mislila, da je neopazovana. In nikdar, pa naj jo še takoj obispam z nežnostjo, nikdar ne pokaže svoje čuvstvenosti. V začetku me je njen hladna treznost veselila, tudi sam se se lažje premagoval, zdaj si včasih le želim, da bi se odkrila, razsnežila, kakor takrat, ko sem jo iznenadil v gorski samoti. Milan, svetuj mi!"

"Svetoval bom. Vzrok Vandine bolesti si — ti!"

"Jaz? Ali za božjo voljo!" Drago je čutil ob teh besedah, kot udarec po glavi, a Milan je brezobzirno nadaljeval:

"Da, ti! Ti in tvoja nespametna načela! Čakaj, razložim ti, da si — vkljub svoji vestnosti — slab človek.

"Medtem, ko se ti zapiraš med svoje knjige in črpaš iz njih tisto visoko učenost, prezivljam jaz svoje proste ure med ljudmi. Lahkoživec sem, ampak življenje je najboljša šola in jaz sem dober učenec. Moja učenost sicer ni tako visoka in globoka ko tvoja, zato pa ni nič manj — važna."

"Saj to tako že vem," je opomnil nestрпно Drago. Milan pa se ni dal motiti:

"Nič ne veš. Zdaj poslušaj, — ali pa ti ne povem ničesar več!" Drago je seveda umolknil in potrežljivo čakal. Milan je nadaljeval:

"Veliko sem se bavil z nežnim spolom. Ne samo, da sem se rad zabaval z ženskami, tudi njih duševnost sem študiral. Le redko se varam v svoji sodbi in tako mislim, da sem odkril tudi Vando. Takole sodim:

"Kakor se v tebi bori človek z zdravnikom, tako se v njej bori ljubezen in poklic žene. Njena bogata duša kliče po odrešenju! Ljubezen je cvet življenja; iz tega cveta naj se razvije sad, to je zakon narave. Zato je Stvarnik položil v žensko dušo močni klic po materinstvu. V ljubezni je ženska duša tako bogata, da želi s tem bogastvom osrečiti drugega; zato hrepeni — po materinstvu. Ženska ve, da je to edini način, s katerim more rešiti svoj duševni zaklad propada. Odreči se materinstvu je za žensko žrtev in čim bogatejša je njena duša, čim globlja ljubezen, tem težja je ta žrtev.

"Razumem, Milan, kaj misliš. Toda, če Vanda to želi, zakaj pa . . . ?"

"Zakaj to prikriva? Ker je spoznala tvojo sebičnost, ker ve, da si ti zdravnik. Ali naj bi se ti ponujala?"

"Mogoče imaš prav! Oh, kaj naj storim?"

"Ako še zdaj nisi na jasnom, potem premisljuj še dalej, jaz pa bom medtem porabil vse zmožnosti, vsako priliko, da si priborim srečo, katere ti ne vidiš, nočeš videti."

"Milan, kaj naj to pomeni?"

"To pomeni, da bom poskusil približati se Vandi. Preden se ti vzdramiš, preden premagaš vse protizroke, preden se ti res odločiš, bom jaz že davno na cilju. Ti pa se zarij v svojo zdravniško vedo in ostani zvest svojim načelom. Jaz se prav nič ne bojim njene — jetike."

"Kaj? Ti si moj priatelj?"

"Drago, žal mi je, da sem tvoj priatelj! Le ker sem tvoj priatelj, sem se odrekel tej edini pravi ljubezni, ki sem je zmožen. Da boš vedel, tudi jaz ljubim Vando, mogoče bolj ko ti! Ona je ideal, o katerem sem ti takrat pravil. Ti si mi takrat zatajil svojo skrivnost, ker si se me bal kot tekmeца. Slučajno pa se mi je vse odkrilo. Najprej tista slika, potem tvoje priznanje. Hudo mi je bilo, a ostal sem zvest priatelj. Storil sem še več. Ko sem zvedel, kaj je Vanda, sem storil vse, da si jo dobil sem gori. Papanu je ugajala in tudi kot sinaha bi mu bila dobrodošla. Pa sem vztrajal, dasi mi je bilo hudo. V veliki meri sem zadostil priateljstvu in nič mi ne brani storiti tega, kar bi bil že davno rad. Moja srečna zvezda me gotovo ne bo zapustila. Tako, zdaj veš!"

Da, Drago je vedel več ko dovolj. Najhuje je bilo, da je moral priznati vse, kar je Milan trdil. Ni mu pa mogel zameriti, saj je ravnal res velikodušno in nesebično. Tem več vzroka je imel očitati sam sebi in je to tudi storil.

Medtem sta dospela do vile. Drago je povabil Milana v sobo. Ta se je zgovoril z utrujenostjo in se umaknil v svojo sobo. V resnici ni bil toliko utrujen, ampak želel je, da Drago ostane pod vtipom prejšnjega pogovora. Bil je prepričan, da je dosegel svoj namen in bilo mu je — skoro žal. Toda s tem je pomagal tudi — njej. Zadovoljen se je odpravil spati.

"Pa sem ča le ugnal, čudaka medicinskega! Samo zato sem ga, ker ga ti ljubiš, ti — Vanda! Ker vem, da bi se mu vseeno nikdar ne izneverila, čeprav bi te mučil do smrti z svojo zdravniško učenostjo. —

Drago pa se je vse del k pisalni mizi in vzel njeno sliko v roke. Vanda, ljubljena Vanda! Ali naj pusti, da mu jo priatelj prevzame? Ne, ne mogel bi živeti brez nje! Naenkrat se mu je zazdeleno njegovo načelo zelo malenkostno! Ločiti se od Vande, — ne, nikdar! Tega bi ne prebolel . . .

Kakor bi se bal, da mu jo kdo iztrga, je pritisnil njeno sliko k sebi. V tem hipu so zginili vsi predsedki. Bil je človek, kakor vsak drugi. —

Se enkrat je pogledal sliko, jo spoštljivo poljubil in dal nazaj v okvir. Nato se je vlegel. Toda ni zaspal. Kdo bi tudi mogel spati v taki noči!

* * *

Krasno jutro je rodila tista noč. Vsaj Dragotu, ki se je sprehal v gozdu, se je zdele, da še ni videl lepšega. Na vzhodu je rumenela zarja in naznanjala, da vstaja zlato solnce izza gora.

Tudi Drago je čakal na prihod, toda ne na solnčni, ampak na prihod Vande. Ni čakal dolgo! Že je prihajala vsa obsijana s prvimi solnčnimi žarki. Stopil ji je nasproti, jo prikel za roke in rekel:

"Vanda!"

Samo eno besedico, samo njeno ime je izrekel in vendar je bilo povedano vse. Z rahlim vzlikom se mu je vrnila v objem in Drago jo je ves srečen obsul s poljubi. —

Potem pa sta šla dalje z roko v roki. Lepa je bila pot v mlado, roenso jutro! Z vstajajočim soncem je vstajala njuna sreča, tako lepa, tako čarobna, kot je bilo čarobno mlado jutro, v katerem se je rodila.

* * *

Milan je vstal in se začudil, da je tako mirno. Sonce je že vzhajalo in radovedno kukalo v sobo. Milan se je vpraševal, ali je morda Drago že v zdravilišču, ali kje druge? Morda pa še spi? No, čudno bi ne bilo, če bi zlažel, gotovo sinoči ni kmalu zaspal, preveč mu je napovedal. Napravil se je in šel trkat na njegova vrata. Res, ni ga več! Kam je zginil?

Napotil se je, da ga poišče. Na dvorišču je srečal strežnico in jo vprašal za primarijem. Povedala mu je, da je šel na sprechod v gozd. Hipoma se mu je posvetilo in vprašal je še:

"Ali je sestra Vanda že pokoncu?"

Ko je zvedel, da se tudi ona spreha, je vedel dovolj in se napotil za njima. Vedel je naprej, kako ju bo srečal in — se tega zelo veselil, čeprav mu je bilo obenem bridko, da bi se zjokal. Da prikrije svojo bolest, se je delal razposojeno veselega.

Tedaj ju je zagledal, res, kakor je mislil, roko v roki — lepa, mlada, srečna. Hitel je njima naproti in vprašal nagaivo:

"Odkdaj se spreha, gospod primarij in sestra nadzornica, skupno?"

"Od danes naprej vedno," se je pomembno odzval Drago in ga hvaležno, a tudi zmagoslavno pogledal.

"Reci raje, odkar so priatelji nesebični!" je rekel Milan, a Vanda, ki je stala poleg, ni preslišala rahlega vzdaha, ki se mu je ob teh besedah izvil. Drago pa je govoril ves srečen:

"Res, Milan, vrl priatelj si, zato te prosim, ostani dalj časa pri nas. Pomagal boš, pripraviti moj dom za sprejem moje žene, ki ti jo tu predstavljam!"

(Dalje prihodnjih)

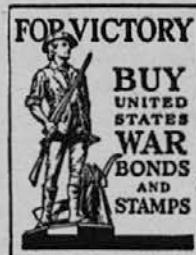
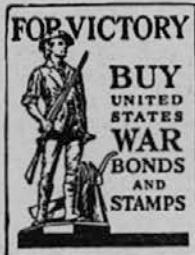
Za simpatično postrežbo se obrnite na
ZAKRAJŠEK FUNERAL HOME, INC.

6016 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio.

LICENZIRANI POGREBNI ZAVOD

Invalid Car Service. Postrežba noč in dan.
Avtomobile za vse prilike. Tel. ENDicott 3113

BUY WAR BONDS!

Purchase \$3,500 worth of Bonds.—The women pictured here bought \$3,500 worth of War Bonds at the Schlosar store, 5801 W. National Ave., West Allis, Wis. Mrs. Josephine Schlosar, 5801 W. National Ave., president of the Slovenian Women's Union, Branch 17, is chairman of a local campaign, with Mrs. Anton Florjan and Mrs. John Petrich as assistants.

Reading from left to right the women are: Mrs. William Marlot, Mrs. John Zore, Mrs. John Petrich, Mrs. Jennie

Jarc, Mrs. Alois Bode, Mrs. Albert Schmechel, Mrs. Ida Schweishelm, Mrs. Rose Bizjak, Mrs. Josephine Schlosar, Mrs. Gilbert Reible, Miss Frances Hvala, Miss Margaret Suter, Mrs. Karl Nuesslein, Mrs. Edward J. Callen, Mrs. Rudolph Marlot, Mrs. Michael Benesch and Mrs. Anton Florjan.

Mrs. Josephine Schlosar is the former Supreme Officer of SWU, is chairman of the "War Bonds Campaign" for the City of West Allis, Wis. She herself sold to date over \$12,000 of bonds.

“Ameriška Domovina”

NAJBOLJ ZANIMIV SLOVENSKI
DNEVNIK V ZED. DRŽAVAH

*Največja jugoslovanska unajska
tiskarna v Ameriki*

Se prijazno priporoča za vsa tiskarska
dela po tako zmernih cenah
6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Tel.: HEnderson 0628.

FOR YOUR PORTRAIT OR GROUP PICTURE
go to

BUKOVNIK STUDIO
762 E. 185th St. Phone IVanhoe 1166
CLEVELAND, OHIO

A. Grđina & Sons

ZA POHITVO IN ZA POGREBE

Za vesele in žalostne dneve

Nad 40 let že obratujemo naše podjetje v zadovoljnost naših ljudi. To je dokaz da je podjetje iz — naroda za narod.

V vsakem slučaju se obrnite do našega podjetja; prihranili si boste denar in dobili stoprocentno postrežbo.

Glavna prodajalna: 6019 St. Chair Ave.
Tel.: HEnderson 2088

Podružnica: 15303 Waterloo Rd.
Tel.: KENmore 1225

Pogrebni zavod: 1053 E. 62nd St.
Tel.: HEnderson 2088
CLEVELAND, OHIO

Personal Loans

Na razpolago za financiranje nakupa

- avtomobila
- gospodarskih predmetov

- Za:
- družinske in hišne potrebščine
  - popravo posestva
  - plačilo zavarovalninske premije
  - poravnava računov

—To je nekaj tipičnih namenov—

Pridite in povejte nam o vaših potrebah.

Ni treba, da bi bili vlagatelj.

THE NORTH AMERICAN BANK COMPANY

6131 St. Clair Ave.
15601 Waterloo Rd.
Cleveland, Ohio

BOLEZEN . . NESREČA . . SMRT

so tri težke skrbi, ki se jih ne more nihče
ubraniti. Danes ali jutri, bolj ali manj bo vsak
prizadet. Če hočeš dobro sebi in svojim
dragim, pristopi v

KRANJSKO-SLOVENSKO KATOLIŠKO JEDNOTO

*Najstarejša slovenska podpora
organizacija v Ameriki*

Članstvo 38,500   Premoženje: \$5,100,000.00

Sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta;
otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod
svoje okrilje.

Za pojasnila o zavarovalnini vprašajte
tajnike ali tajnice krajevnih društev
KSKJ ali pa pišite na:

G L A V N I U R A D
351-353 N. Chicago Street, Joliet, Ill.